ದೇಶೇ' ಇತ್ಯಾದಿ ಬುದ್ಧಾವತಾರದ ಸ್ವರೂಪವನ್ನು ಅರಹಂತದೇವರ ಸಮಾನ ಹೇಳಿದೆ; ಇಂಥ ಸ್ವರೂಪವು ಪೂಜ್ಯವಿದ್ದರೆ ಅರಹಂತದೇವರು ಸ್ವಾಭಾವಿಕವಾಗಿಯೇ ಪೂಜ್ಯರಾದರು.

ಇನ್ನು 'ಪ್ರಭಾಸ ಪುರಾಣ'ದಲ್ಲಿ ಹೀಗೆ ಹೇಳಿದೆ,-

ಭವಸ್ಯ ಪಶ್ಚಿಮೇ ಭಾಗೇ ವಾಮನೇನ ತಪಃ ಕೃತಮ್।
ತೇನೈವ ತಪಸಾಕೃಷ್ಟಃ ಶಿವಃ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷತಾಂ ಗತಃ ॥೧॥

ಪದ್ಮಾಸನಸಮಾಸೀನಃ ಶ್ಯಾಮಮೂರ್ತಿರ್ದಿಗಂಬರಃ ।
ನೇಮಿನಾಥಃ ಶಿವೇತ್ಯೇವಂ ನಾಮ ಚಕ್ರೇಽಸ್ಯ ವಾಮನಃ ॥೨॥

ಕಲಿಕಾಲೇ ಮಹಾಘೋರೇ ಸರ್ವ ಪಾಪಪ್ರಣಾಶಕಃ ।
ದರ್ಶನಾತ್‌ಸ್ಪರ್ಶನಾದೇವ ಕೋಟಿಯಜ್ಞ ಫಲಪ್ರದಃ ॥೩॥

ಇಲ್ಲಿ ವಾಮನನಿಗೆ ಪದ್ಮಾಸನದಲ್ಲಿರುವ ದಿಗಂಬರ ನೇಮಿನಾಥನ ದರ್ಶನವಾದುದನ್ನು ಹೇಳಿದೆ, ಅವನ ಹೆಸರೇ ಶಿವನೆಂದು ಹೇಳಿದೆ. ಮತ್ತು ಅವನ ದರ್ಶನದಿಂದ ಕೋಟಿಯಜ್ಞದ ಫಲವು ಲಭಿಸುವುದೆಂದು ಹೇಳಿದೆ, ಆದರೆ ಇಂಥ ನೇಮಿನಾಥನ ಸ್ವರೂಪವನ್ನಂತೂ ಜೈನರು ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷವಾಗಿ ಮನ್ನಿಸುತ್ತಾರೆ; ಆದುದರಿಂದ ಪ್ರಮಾಣವಾಯಿತು.

ಆದರಂತೆ 'ಪ್ರಭಾಸ ಪುರಾಣ'ದಲ್ಲಿ ಹೀಗೆ ಹೇಳಿದೆ,-

ರೈವತಾದ್ರೌ ಜಿನೋ ನೇಮಿರ್ಯುಗಾದಿರ್ವಿಮಲಾಚಲೇ ।
ಋಷೀಣಾಮಾಶ್ರಮಾದೇವ ಮುಕ್ತಿಮಾರ್ಗಸ್ಯ ಕಾರಣಮ್ ॥೧॥

ಇಲ್ಲಿ ನೇಮಿನಾಥನನ್ನು ಜಿನ ಸಂಜ್ಞೆಯಿಂದ ಹೇಳಿ, ಅವರ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಋಷಿಯು ಆಶ್ರಮ, ಮುಕ್ತಿಯು ಕಾರಣವೆಂದು ಹೇಳಿದೆ ಮತ್ತು ಯುಗಾದಿಯು ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಕೂಡ ಹೀಗೇ ಹೇಳಿರುವುದರಿಂದ ಉತ್ತಮ-ಪೂಜ್ಯವೆಂದು ನಿಶ್ಚಿತವಾಯಿತು.

ಆದರಂತೆ 'ನಗರ ಪುರಾಣ'ದಲ್ಲಿ ಭವಾವತಾರದ ರಹಸ್ಯದೊಳಗೆ ಹೀಗೆ ಹೇಳಿದೆ,-

ಅಕಾರಾದಿಹಕಾರಂತಮೂರ್ಧ್ವಾಧೋರೇಫ ಸಂಯುತಮ್ ।
ನಾದಬಿಂದು ಕಲಾಕ್ರಾಂತಂ ಚಂದ್ರಮಂಡಲ ಸನ್ನಿಭಮ್ ॥೧॥
ಏತದ್ದೇವಿ ಪರಂತತ್ತ್ವಂ ಯೋ ವಿಜನಾತಿತತ್ತ್ವತಃ ।
ಸಂಸಾರಬಂಧನಂ ಛಿತ್ವಾಸ ಗಚ್ಛೇತ್ಪರಮಾಂ ಗತಿಮ್ ॥೨॥

ಇಲ್ಲಿ 'ಅರ್ಹಂ'ವೆಂಬ ಪದವನ್ನು ಪರಮತತ್ತ್ವವೆಂದು ಹೇಳಿದೆ. ಅದನ್ನು ತಿಳಿಯುವುದರಿಂದ ಪರಮಗತಿಯ ಪ್ರಾಪ್ತಿಯಾಗುವುದೆಂದು ಹೇಳಿದೆ; ಆದರೆ ಈ 'ಅರ್ಹಂ' ಪದವು ಜೈನಮತದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದೆ.

ಮತ್ತೆ ಅದೇ 'ನಗರ ಪುರಾಣ'ದಲ್ಲಿ ಹೀಗೆ ಹೇಳಿದೆ,-

ದಶಭಿರ್ಭೋಜಿತೈರ್ವಿಪ್ರೈ ಯತ್ಫಲಂ ಜಾಯತೇ ಕೃತೇ ।
ಮುನೇರರ್ಹತ್ಸುಭಕ್ತಸ್ಯ ತತ್ಫಲಂ ಜಾಯತೇ ಕಲೌ ॥೧॥

ಕೃತ ಯುಗದಲ್ಲಿ ಹತ್ತು ಬ್ರಾಹ್ಮಣರಿಗೆ ಭೋಜನ ಮಾಡಿಸಿದರೆ ಎಷ್ಟು ಫಲವನ್ನು ಹೇಳಿದೆ ಅಷ್ಟು ಫಲವು ಕಲಿಯುಗದಲ್ಲಿ ಓರ್ವ ಅರ್ಹದ್ಭಕ್ತ ಮುನಿಗೆ ಭೋಜನ ಮಾಡಿಸಿದರೆ ಇದೆಯೆಂದು ಹೇಳಿದೆ; ಆದರಿಂದ ಜೈನ ಮುನಿಯು ಉತ್ತಮನೆಂದಾಯಿತು.

'ಮನುಸ್ಮೃತಿ'ಯಲ್ಲಿ ಹೀಗೆ ಹೇಳಿದೆ,–

ಕುಲಾದಿಬೀಜಂ ಸರ್ವೇಷಾಂ ಪ್ರಥಮೋ ವಿಮಲವಾಹನಃ ।
ಚಕ್ಷುಷ್ಮಾನ್ ಯಶಸ್ವೀ ವಾಭಿಚಂದ್ರೋऽಥ ಪ್ರಸೇನಜಿತ್ ॥೧॥

ಮರುದೇವಿ ಚ ನಾಭಿಶ್ಚ ಭರತೇ ಕುಲ ಸತ್ತಮಾಃ ।
ಅಷ್ಟಮೋ ಮರುದೇವ್ಯಾಂ ತು ನಾಭೇರ್ಜಾತ ಉರಕ್ರಮಃ ॥೨॥

ದರ್ಶಯನ್ ವರ್ತ್ಮ ವೀರಾಣಾಂ ಸುರಾಸುರನಮಸ್ಕೃತಃ ।
ನೀತಿತ್ರಿತಯಕರ್ತಾ ಯೋ ಯುಗಾದೌ ಪ್ರಥಮೋ ಜಿನಃ ॥೩॥

ಇಲ್ಲಿ ವಿಮಲವಾಹನ ಮೊದಲಾದ ಮನುಗಳನ್ನು ಹೇಳಿದೆ ಅವರನ್ನು ಜೈನರಲ್ಲಿ ಕುಲಂಕರರೆಂಬ ಹೆಸರಿನಿಂದ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ಮತ್ತು ಇಲ್ಲಿ ಪ್ರಥಮ ಜಿನನು ಯುಗದ ಆದಿಯಲ್ಲಿ ಮಾರ್ಗದರ್ಶಕ ಹಾಗೂ ಸುರಾಸುರರಿಂದ ಪೂಜಿತನೆಂದು ಹೇಳಿದೆ; ಅದು ಇದೇ ಪ್ರಕಾರವಿದ್ದರೆ ಜೈನಮತವು ಯುಗದ ಆದಿಯಿಂದಲೇ ಇದೆ, ಅದನ್ನು ಪ್ರಮಾಣಭೂತವೆಂದು ಹೇಗೆ ಹೇಳದಿರುವುದು ?

ಮತ್ತು ಋಗ್ವೇದದಲ್ಲಿ ಹೀಗೆ ಹೇಳಿದೆ,–

ಓಂ ತ್ರೈಲೋಕ್ಯ ಪ್ರತಿಷ್ಠಿತಾನ್ ಚತುರ್ವಿಂಶತಿ ತೀರ್ಥಂಕರಾನ್ ಋಷಭಾದ್ಯಾನ್ ವರ್ಧಮಾನಾಂತಾನ್ ಸಿದ್ಧಾನ್ ಶರಣಂ ಪ್ರಪದ್ಯೇ। ಓಂ ಪವಿತ್ರ ನಗ್ನಮುಪವಿಸ್ಪೃಸಾಮಹೇ ಏಷಾಂ ನಗ್ನಂ ಏಷಾಂ ಜಾತಂ ಏಷಾಂ ವೀರಂ ಸುವೀರಂ....ಇತ್ಯಾದಿ.

ಅದರಂತೆ ಯಜುರ್ವೇದದಲ್ಲಿ ಹೀಗೆ ಹೇಳಿದೆ,–

ಓಂ ನಮೋ ಅರ್ಹತೋ ಋಷಭಾಯ ।

ಮತ್ತೆ ಹೀಗೆ ಹೇಳಿದೆ,–

ಓಂ ಋಷಭ ಪವಿತ್ರಂ ಪುರುಹೂತಮಧ್ವಜ್ಞಂ ಯಜ್ಞೇಷು ನಗ್ನಂ ಪರಮಂ ಮಾಹಾಸಂಸ್ತುತಂವರಂ ಶತ್ರುಂ ಜಯಂತಂ ಪಶುರಿಂದ್ರಮಾಹತಿರಿತಿ ಸ್ವಾಹಾ । ಓಂ ತ್ರಾತಾರಮಿಂದ್ರಂ ಋಷಭಂ ವದಂತಿ । ಅಮೃತಾರಮಿಂದ್ರಂ ಹವೇ ಸುಗತಂ ಸುಪಾರ್ಶ್ವಮಿಂದ್ರಂ ಹವೇ ಶಕ್ರಮಜಿತಂ ತದ್ವರ್ಧಮಾನಪುರುಹೂತಮಿಂದ್ರಂ ಮಾಹರಿತಿ ಸ್ವಾಹಾ । ಓಂ ನಗ್ನಂ ಸುಧೀರಂ ದಿಗ್ವಾಸಸಂ ಬ್ರಹ್ಮಗರ್ಭ ಸನಾತನಂ ಉಪೈಮಿ ವೀರಂ ಪುರುಷಮರ್ಹಂತಮಾದಿ-ತ್ಯವರ್ಣ ತಮಸಃ ಪರಸ್ತಾತ ಸ್ವಾಹಾ । ಓಂ ಸ್ವಸ್ತಿನ ಇಂದ್ರೋ ವೃದ್ಧಶ್ರವಾ ಸ್ವಸ್ತಿನಃ ಪೂಷಾ ವಿಶ್ವವೇದಾಃ ಸ್ವಸ್ತಿನಸ್ತಾರ್ಕ್ಷ್ಯೋ ಅರಿಷ್ಟನೇಮಿ ಸ್ವಸ್ತಿನೋ ಬೃಹಸ್ಪತಿರ್ದಧಾತು। ದೀರ್ಘಾಯುಸ್ತ್ವಾಯುವಲಾಯುರ್ವಾಶು-

ಭಾಜಾತಾಯ । ಓಂ ರಕ್ಷ ರಕ್ಷ ಅರಿಷ್ಟನೇಮಿಃ ಸ್ವಾಹಾ: ವಾಮದೇವ ಶಾಂತ್ಯರ್ಥಮನು ವಿಧೀಯತೇ ಸೋಽಸ್ಮಾಕಂ ಅರಿಷ್ಟನೇಮಿಃ ಸ್ವಾಹಾ ।[1]

ಇಲ್ಲಿ ಜೈನತೀರ್ಥಂಕರರ ಪೂಜಾದಿಗಳನ್ನು ಹೇಳಿದೆ. ಇದರಿಂದ ಇವರ ನಂತರ ವೇದ ರಚನೆಯಾಗಿರುವಂತೆ ತಿಳಿದುಬರುತ್ತದೆ.

ಈ ಪ್ರಕಾರ ಅನ್ಯಮತದ ಗ್ರಂಥಗಳ ಸಮೀಕ್ಷೆಯಿಂದ ಕೂಡ ಜಿನಮತದ ಉತ್ತಮತೆ ಹಾಗೂ ಪ್ರಾಚೀನತೆಯು ದೃಢವಾಯಿತು. ಮತ್ತು ಜಿನಮತವನ್ನು ನೋಡುವುದರಿಂದ ಅವೆಲ್ಲ ಮತಗಳು ಕಾಲ್ಪನಿಕವಾಗಿ ಕಂಡುಬರುತ್ತವೆ; ಆದುದರಿಂದ ತಮ್ಮ ಹಿತವನ್ನು ಅಪೇಕ್ಷಿಸುವವರು ಪಕ್ಷಪಾತವನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಕೊಟ್ಟು ನಿಜವಾದ ಜೈನಧರ್ಮವನ್ನು ಅಂಗೀಕಾರ ಮಾಡಬೇಕು.

ಅನ್ಯಮತಗಳಲ್ಲಿ ಪೂರ್ವಾಪರ ವಿರೋಧವು ಕಂಡು ಬರುತ್ತದೆ. ಮೊದಲನೇ ಅವತಾರದಲ್ಲಿ ವೇದದ ಉದ್ಧಾರ ಮಾಡಿ, ಅಲ್ಲಿ ಯಜ್ಞಾದಿಗಳಿಂದ ಹಿಂಸೆಯ ಪೋಷಣೆ ಮಾಡಿ, ಬುದ್ಧಾವತಾರದಲ್ಲಿ ಯಜ್ಞದ ನಿಂದಕನಾಗಿ ಹಿಂಸೆಯ ನಿಷೇಧ ಮಾಡಿದನು. ಋಷಭಾವತಾರದಲ್ಲಿ ವೀತರಾಗ ಸಂಯಮದ ಮಾರ್ಗ ತೋರಿಸಿದರೆ ಕೃಷ್ಣಾವತಾರದಲ್ಲಿ ಪರಸ್ತ್ರೀರಮಣದಂಥ ವಿಷಯಕಷಾಯಗಳ ಮಾರ್ಗ ತೋರಿಸಿದನು. ಈಗ ಈ ಸಂಸಾರಿಗಳು ಯಾರ ಹೇಳಿಕೆಯಂತೆ ಮಾಡುವುದು ? ಯಾರ ಅನುಸಾರ ವರ್ತಿಸುವುದು ? ಮತ್ತು ಇವೆಲ್ಲ ಅವತಾರಗಳನ್ನು ಒಂದೆಂದು ತಿಳಿಸಿಕೊಡುತ್ತಾರೆ, ಆದರೆ ಒಂದೇ ಅವತಾರದಲ್ಲಿ ಒಮ್ಮೆ ಒಂದು ಪ್ರಕಾರ ಇನ್ನೊಮ್ಮೆ ಇನ್ನೊಂದು ಪ್ರಕಾರ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ ಮತ್ತು ಪ್ರವರ್ತಿಸುತ್ತಾರೆ; ಆದರೆ ಇವನಿಗೆ ಅವರ ಹೇಳಿಕೆಯ ಹಾಗೂ ನಡತೆಯ ಪ್ರತೀತಿಯು ಹೇಗೆ ಬರುವುದು?

ಮತ್ತು ಒಮ್ಮೆ ಕ್ರೋಧಾದಿ ಕಷಾಯಗಳ ಹಾಗೂ ವಿಷಯಗಳ ನಿಷೇಧ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ, ಒಮ್ಮೆ ಹೋರಾಟದ ಹಾಗೂ ವಿಷಯ ಸೇವನೆಯ ಉಪದೇಶ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ; ಅದನ್ನು ಪ್ರಾರಬ್ಧವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಕ್ರೋಧಾದಿಗಳಿಲ್ಲದೆ ತಮ್ಮಿಂದ ತಾವೇ ಹೋರಾಟ ಮೊದಲಾದ ಕಾರ್ಯಗಳಾಗುತ್ತಿದ್ದರೆ ಇದನ್ನೂ ಮನ್ನಿಸಬಹುದು, ಆದರೆ ಅವಂತೂ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ, ಮತ್ತು ಹೋರಾಟದಂಥ ಕಾರ್ಯಮಾಡಿದ ಮೇಲೂ ಕ್ರೋಧಾದಿಗಳಾದುವೆಂದು ಮನ್ನಿಸದಿದ್ದರೆ ಅವುಗಳ ನಿಷೇಧ ಮಾಡುವಂಥ ಬೇರೆ ಕ್ರೋಧಾದಿಗಳು ಯಾವುವುಇವೆ? ಆದುದರಿಂದ ಹೀಗಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇದರಲ್ಲಿ ಪೂರ್ವಾಪರ ವಿರೋಧವಿದೆ. ಗೀತೆಯಲ್ಲಿ ವೀತರಾಗತೆ ಹೇಳಿ ಯುದ್ಧದ ಉಪದೇಶ ಮಾಡಿದೆ, ಆದರೆ ಇದು ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ವಿರೋಧವಾಗಿ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಮತ್ತು ಋಷೀಶ್ವರರುಗಳಿಂದ ಶಾಪವಿತ್ತುದನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ, ಆದರೆ ಹೀಗೆ ಕ್ರೋಧ ಮಾಡಿದ ಮೇಲೆ ನಿಂದ್ಯತೆಯು ಹೇಗಾಗಲಿಲ್ಲ? ಇವೇ ಮೊದಲಾದುವನ್ನು ತಿಳಿಯಬೇಕು.

ಆದರಂತೆ 'ಅಪುತ್ರಸ್ಯ ಗತಿರ್ನಾಸ್ತಿ' ಎಂದೂ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಮತ್ತು ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಹೀಗೆ ಕೂಡ ಹೇಳಿದೆ,-

ಅನೇಕಾನಿ ಸಹಸ್ರಾಣಿಕುಮಾರ ಬ್ರಹ್ಮಚಾರಿಣಾಮ್ ।
ದಿವಂ ಗತಾನಿ ರಾಜೇಂದ್ರ ಅಕೃತ್ವಾ ಕುಲಸಂತತಿಮ್ ॥೧॥

ಇಲ್ಲಿ ಕುಮಾರ ಬ್ರಹ್ಮಚಾರಿಗಳಿಗೆ ಸ್ವರ್ಗವಾದುದನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ; ಆದರೆ ಇದು ಪರಸ್ಪರ ವಿರೋಧವಿದೆ. ಆದರಂತೆ 'ಋಷೀಶ್ವರ ಭಾರತ'ದಲ್ಲಿ ಹೀಗೆ ಹೇಳಿದೆ,-

1. ಯಜುರ್ವೇದ ಅ, ೨೫ ಮ. ೧೬ ಅಷ್ಟ ೯೧ ಅ, ೬ ವರ್ಗ ೧

ಮದ್ಯಮಾಂಸಾಶನಂ ರಾತ್ರೌ ಭೋಜನಂ ಕಂದಭಕ್ಷಣಮ್ ।
ಯೇ ಕುರ್ವಂತಿ ವೃಥಾಸ್ತೇಷಾಂ ತೀರ್ಥಯಾತ್ರಾ ಜಪಸ್ತಪಃ ॥೧॥

ವೃಥಾ ಏಕಾದಶೀ ಪ್ರೋಕ್ತಾ ವೃಥಾ ಜಾಗರಣಂ ಹರೇಃ।
ವೃಥಾ ಚ ಪೌಷ್ಕರೀ ಯಾತ್ರಾ ಕೃತ್ಸ್ನಂ ಚಂದ್ರಾಯಣಂ ವೃಥಾ ॥೨॥

ಚಾತುರ್ಮಾಸ್ಯೇ ತು ಸಂಪ್ರಾಪ್ತೇ ರಾತ್ರಿ ಭೋಜ್ಯಂ ಕರೋತಿ ಯಃ।
ತಸ್ಯ ಶುದ್ಧಿರ್ನ ವಿದ್ಯೇತ್ ಚಾಂದ್ರಾಯಣ ಶತೈರಪಿ ॥೩॥

ಇದರಲ್ಲಿ ಮದ್ಯ-ಮಾಂಸಾದಿಗಳ, ರಾತ್ರಿಭೋಜನದ ಮತ್ತು ವರ್ಷಾಯೋಗದಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷರೂಪದಿಂದ ರಾತ್ರಿ ಭೋಜನದ ಹಾಗೂ ಕಂದಫಲ ಭಕ್ಷಣದ ನಿಷೇಧ ಮಾಡಿದೆ; ಮತ್ತು ಶ್ರೇಷ್ಠ ಪುರುಷರಿಗೆ ಮದ್ಯ ಮಾಂಸಾದಿಗಳ ಸೇವನೆ ಮಾಡಲು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ, ವ್ರತಾದಿಗಳಲ್ಲಿ ರಾತ್ರಿ ಭೋಜನ, ಕಂದಮೂಲ ಭಕ್ಷಣವನ್ನು ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ; ಈ ಪ್ರಕಾರ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ನಿರೂಪಣೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ.

ಹೀಗೆ ಪೂರ್ವಾಪರ ವಿರುದ್ಧವಾದ ಅನೇಕ ವಚನಗಳು ಅನ್ಯಮತದ ಶಾಸ್ತ್ರಗಳಲ್ಲಿವೆ. ಅವಕ್ಕೇನು ಮಾಡುವುದು? ಒಂದೆಡೆ ಪೂರ್ವ ಪರಂಪರೆಯನ್ನು ತಿಳಿದು ವಿಶ್ವಾಸ ಮಾಡಿಸುವ ಸಲುವಾಗಿ ಯಥಾರ್ಥ ಹೇಳಿದ್ದರೆ ಇನ್ನೊಂದೆಡೆ ವಿಷಯಕಷಾಯದ ಪೋಷಣೆ ಮಾಡುವ ಸಲುವಾಗಿ ಅನ್ಯಥಾ ಹೇಳಿದೆ; ಆದ್ದರಿಂದ ಪೂರ್ವಾಪರ ವಿರೋಧವಿದ್ದಲ್ಲಿ ಅವರ ವಚನಗಳನ್ನು ಹೇಗೆ ಪ್ರಮಾಣವೆನ್ನುವುದು?

ಅನ್ಯಮತಗಳಲ್ಲಿ ಕ್ಷಮೆ, ಶೀಲ, ಸಂತೋಷಾದಿಗಳ ಪೋಷಣೆ ಮಾಡುವಂಥ ವಚನಗಳಿವೆ ಅವಂತೂ ಜೈನ ಮತದಲ್ಲಿ ಕಂಡು ಬರುತ್ತವೆ, ಮತ್ತು ವಿಪರೀತ ವಚನಗಳು ಅವರ ಕಾಲ್ಪನಿಕವಿವೆ. ಜಿನಮತದ ಅನುಸಾರ ವಚನಗಳ ವಿಶ್ವಾಸದಿಂದ ಅವರ ವಿಪರೀತ ವಚನಗಳದ್ದೂ ಶ್ರದ್ಧಾದಿಗಳಾಗುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ಅನ್ಯಮತದ ಯಾವುದೇ ಮಾತನ್ನು ಒಳ್ಳೆಯದೆಂದು ತಿಳಿದರೂ ಕೂಡ ಅಲ್ಲಿ ಶ್ರದ್ಧೆ ಮಾಡಬಾರದು. ಹೇಗೆ ವಿಷಮಿಶ್ರಿತ ಭೋಜನವು ಹಿತಕರವಿಲ್ಲ ಹಾಗೆ ಅದನ್ನು ತಿಳಿಯಬೇಕು.

ಮತ್ತು ಯಾವುದೇ ಒಂದು ಉತ್ತಮಧರ್ಮದ ಅಂಗವು ಜಿನಮತದಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರದಿದ್ದರೆ ಮತ್ತು ಅನ್ಯಮತದಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬಂದರೆ ಅಥವಾ ಯಾವುದೇ ಒಂದು ನಿಷಿದ್ಧಧರ್ಮದ ಅಂಗವು ಜಿನಮತದಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬಂದರೆ ಹಾಗೂ ಅನ್ಯತ್ರ ಕಂಡುಬರದಿದ್ದರೆ ಅನ್ಯಮತದ ಆದರ ಮಾಡಿರಿ; ಆದರೆ ಹೀಗೆಂದೂ ಆಗುವುದೇ ಇಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ಸರ್ವಜ್ಞರ ಜ್ಞಾನದಲ್ಲಿ ಯಾವುದೂ ಅಗೋಚರವಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ಅನ್ಯಮತದ ಶ್ರದ್ಧಾದಿಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಕೊಟ್ಟು ಜಿನಮತದಲ್ಲಿ ದೃಢವಾದ ಶ್ರದ್ಧೆಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು.

ಶ್ವೇತಾಂಬರಮತ ವಿಚಾರ

ಕಾಲದೋಷದಿಂದ ಕಷಾಯಯುಕ್ತ ಜೀವರುಗಳಿಂದ ಜಿನಮತದಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಕಾಲ್ಪನಿಕ ರಚನೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಅದನ್ನು ತಿಳಿಸುತ್ತಾರೆ-

ಶ್ವೇತಾಂಬರಮತದವನೋರ್ವನು ಸೂತ್ರ ರಚಿಸಿದರೆ ಅವನ್ನು ಗಣಧರ ರಚಿತವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ, ಆದರೆ ಗಣಧರರು ರಚಿಸಿದ ಆಚಾರಾಂಗಾದಿಗಳು ವರ್ತಮಾನದಲ್ಲಿ ನಿಮಗೆ ಕಂಡುಬರುತ್ತಿರುವಷ್ಟೇ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ರಚಿಸಿದ್ದರೋ ಅಥವಾ ಅಧಿಕ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ರಚಿಸಿದ್ದರೋ? ಒಂದು ವೇಳೆ ಇಷ್ಟೇ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ರಚಿಸಿದ್ದರೆ ನಿಮ್ಮ

ಶಾಸ್ತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಆಚಾರಾಂಗ ಮೊದಲಾದ ಪದಗಳ ಪ್ರಮಾಣವು ಹದಿನೆಂಟು ಸಾವಿರ ಮೊದಲಾಗಿ ಹೇಳಿದೆ, ಆದರೆ ಅವುಗಳ ವಿಧಿ ಹೊಂದಾಣಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಡಿರಿ.

ಪದದ ಪ್ರಮಾಣವೇನು? ವಿಭಕ್ತಿಯ ಕೊನೆಯನ್ನು ಪದವೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಹೇಳಲಾದ ಪ್ರಮಾಣದಿಂದ ಅಧಿಕಪದಗಳಾಗುವವು ಮತ್ತು ಪ್ರಮಾಣ ಪದವೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಆ ಒಂದು ಪದಕ್ಕೆ ಸಾಧಿಕ ಎಂದರೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಹೆಚ್ಚು ಐವತ್ತೊಂದು ಕೋಟಿ ಶ್ಲೋಕಗಳಿವೆ. ಆದರೆ ಇವಂತೂ ತೀರ ಚಿಕ್ಕಶಾಸ್ತ್ರಗಳಿರುವುದರಿಂದ ಹೊಂದಿಕೆಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಮತ್ತು ಆಚಾರಾಂಗಗಳಿಗಿಂತ ದಶವೈತಾಲಿಕಗಳ ಪ್ರಮಾಣವನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಹೇಳಿದೆ, ಆದರೆ ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ ಅಧಿಕವಿವೆ, ಅದರಿಂದ ಇದು ಹೇಗೆ ಸಂಭವಿಸುತ್ತದೆ?

'ಆಚಾರಾಂಗ ಮೊದಲಾದವು ದೊಡ್ಡವಿದ್ದವು; ಕಾಲದೋಷವನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಅವುಗಳೊಳಗಿಂದ ಅದೆಷ್ಟೋ ಸೂತ್ರಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಹಾಕಿ ಈ ಶಾಸ್ತ್ರ ರಚಿಸಿದ್ದಾರೆ'ಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಆದರೆ ತುಂಡು ಗ್ರಂಥವು ಪ್ರಾರಂಭದಲ್ಲೇ ಪ್ರಮಾಣವಿಲ್ಲ. ಮತ್ತು ದೊಡ್ಡ ಗ್ರಂಥ ರಚಿಸಿದರೆ ಆದರಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲ ವರ್ಣನೆಯನ್ನು ವಿಸ್ತಾರದೊಡನೆ ಮಾಡಬೇಕು ಹಾಗೂ ಚಿಕ್ಕ ಗ್ರಂಥ ರಚಿಸಿದರೆ ಅದರಲ್ಲಿ ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತ ವರ್ಣನೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ನಿಯಮವಿದೆ, ಅದರಿಂದ ಸಂಬಂಧವು ಕಡಿದುಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ಯಾವುದೇ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಗ್ರಂಥದೊಳಗಿಂದ ಸ್ವಲ್ಪ ಕಥನವನ್ನು ತೆಗೆದು ಹಾಕಿದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಸಂಬಂಧದ ಹೊಂದಾಣಿಕೆಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ–ಕಥನದ ಅನುಕ್ರಮವು ಮುರಿದು ಬೀಳುವುದು. ಆದರೆ ನಿಮ್ಮ ಸೂತ್ರಗಳಲ್ಲಂತೂ ಕಥನಾದಿಗಳ ಸಂಬಂಧ ಕೂಡ ಹೊಂದಾಣಿಕೆಯಾಗುತ್ತಿರುವುದು ಕಂಡು ಬರುತ್ತದೆ–ತುಂಡುತನವು ಕಂಡುಬರುವುದಿಲ್ಲ.

ಅನ್ಯಕವಿಗಳಿಗಿಂತ ಗಣಧರರ ಬುದ್ಧಿಯಂತೂ ಅಧಿಕವಿರಬೇಕು, ಅವರು ರಚಿಸಿದ ಗ್ರಂಥಗಳಲ್ಲಿ ಕಡಿಮೆ ಶಬ್ದಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಅರ್ಥವು ಇರಲೇಬೇಕು; ಆದರೆ ಅನ್ಯಕವಿಗಳಂತೆ ಕೂಡ ಗಂಭೀರತೆಯಿಲ್ಲ.

ಇನ್ನು ಗ್ರಂಥ ರಚಿಸುವವನು ತನ್ನ ಹೆಸರನ್ನು 'ಇಂಥವನು ಹೇಳುತ್ತಾನೆ'ಂದು ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ, 'ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ'ಂದು ಹೇಳುತ್ತಾನೆ; ಆದರೆ ನಿಮ್ಮ ಸೂತ್ರಗಳಲ್ಲಿ 'ಎಲೈ ಗೌತಮನೇ!' 'ಗೌತಮರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ'ಂದು ವಚನಗಳಿವೆ. ಆದರೆ ಇಂಥ ವಚನಗಳಂತೂ ಕರ್ತೃವು ಬೇರೆ ಇದ್ದಾಗಲೇ ಸಂಭವಿಸುತ್ತವೆ. ಆದುದರಿಂದ ಈ ಸೂತ್ರಗಳು ಗಣಧರಕೃತವಲ್ಲ, ಬೇರೆಯವರು ರಚಿಸಿದವುಗಳಿವೆ. ಗಣಧರರ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಕಲ್ಪಿತ–ರಚನೆಯನ್ನು ಪ್ರಮಾಣ ಮಾಡಿಸಲಪೇಕ್ಷಿಸುತ್ತಾರೆ, ಆದರೆ ವಿವೇಕಿಗಳಂತೂ ಪರೀಕ್ಷೆಮಾಡಿ ಮನ್ನಿಸುತ್ತಾರೆ, ಹೇಳಿದೆಯೆಂದು ಮನ್ನಿಸುವುದಿಲ್ಲ.

ಗಣಧರರ ಸೂತ್ರಗಳಿಗನುಸರಿಸಿ ಕೆಲವರು ದಶಪೂರ್ವಧಾರಿಗಳಾಗಿದ್ದಾರೆ, ಅವರು ಈ ಸೂತ್ರಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ನವೀನ ಗ್ರಂಥಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿದ್ದಾರೆಂದ ಮೇಲೆ ಹೊಸ ಹೆಸರನ್ನಿಡಬೇಕಿತ್ತು, ಅಂಗಗಳ ಹೆಸರನ್ನು ಏತಕ್ಕಾಗಿ ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ? ಇದು ಒಬ್ಬ ದೊಡ್ಡ ಶ್ರೀಮಂತನ ಮುಂಡಿಯು ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಶ್ರೀಮಂತಿಕೆಯನ್ನು ಪ್ರಕಟಪಡಿಸಿದಂಥ ಕಾರ್ಯವಾಯಿತು. ನಿಜವಾಗಿಯಂತೂ ದಿಗಂಬರರಲ್ಲಿ ಯಾವ ಪ್ರಕಾರ ಗ್ರಂಥಗಳಿಗೆ ಬೇರೆ ಹೆಸರನ್ನಿಟ್ಟು ಪೂರ್ವ ಗ್ರಂಥಗಳ ಅನುಸಾರವೆಂದು ಹೇಳಿದೆ; ಅದೇ ಪ್ರಕಾರ ಹೇಳುವುದು ಯೋಗ್ಯವಿತ್ತು. ಅಂಗಗಳ ಹೆಸರನ್ನಿಟ್ಟು ಗಣಧರ ಕೃತವೆಂಬ ಭ್ರಾಂತಿಯನ್ನು ಏತಕ್ಕಾಗಿ ಉತ್ಪನ್ನ ಮಾಡಿದೆ? ಆದುದರಿಂದ ಗಣಧರರ ಪೂರ್ವಧಾರಿಗಳ ವಚನಗಳಲ್ಲ. ಮತ್ತು ಈ ಸೂತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ವಿಶ್ವಾಸವಿಡುವುದರ ಸಲುವಾಗಿ ಆ ಜಿನಮತದ ಅನುಸಾರವಿರುವ ಕಥನವಂತೂ ಸತ್ಯವಿದೆ, ದಿಗಂಬರರು ಕೂಡ ಅದೇ ಪ್ರಕಾರ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ.

ಇನ್ನು ಆ ಕಾಲ್ಪನಿಕ ರಚನೆ ಮಾಡಿರುವಲ್ಲಿ ಪೂರ್ವಾಪರ ವಿರೋಧತೆ ಹಾಗೂ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷಾದಿ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ವಿರೋಧತೆಯು ಕಂಡು ಬರುತ್ತದೆ ಅದನ್ನೇ ತಿಳಿಸಿಕೊಡುತ್ತಾರೆ.

ಅನ್ಯಲಿಂಗದಿಂದ ಮುಕ್ತಿಯ ನಿಷೇಧ

ಅನ್ಯಲಿಂಗ, ಗೃಹಸ್ಥ, ಸ್ತ್ರೀ, ಚಾಂಡಾಲ ಮೊದಲಾದ ಶೂದ್ರರಿಗೆ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ಮೋಕ್ಷದ ಪ್ರಾಪ್ತಿಯಾಗುತ್ತ-ದೆಂದು ಮನ್ನಿಸುತ್ತಾರೆ, ಆದರೆ ಅದು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಸಮ್ಯಗ್ದರ್ಶನ-ಜ್ಞಾನ-ಚಾರಿತ್ರಗಳ ಏಕತೆಯು ಮೋಕ್ಷ ಮಾರ್ಗವಿದೆ. ಆದರೆ ಆ ಸಮ್ಯಗ್ದರ್ಶನದ ಸ್ವರೂಪವನ್ನಂತೂ ಹೀಗೆ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ,–

> ಅರಹಂತೋ ಮಹಾದೇವೋ ಜಾವಜ್ಜೀವಂ ಸುಸಾಹಣೋ ಗುರುಣೋ ।
> ಜಿಣಪಣ್ಣತ್ತಂ ತತ್ತಂ ಏ ಸಮತ್ತಂ ಮಏ ಗೃಹಿಯಂ ॥೧॥

ಅನ್ಯಲಿಂಗಿಗೆ ಅರಹಂತದೇವ, ಸಾಧು, ಗುರು, ಜಿನಪ್ರಣೀತ ತತ್ತ್ವಗಳನ್ನು ಮನ್ನಿಸುವುದು ಹೇಗೆ ಸಂಭವ ವಿದೆ? ಸಮ್ಯಕ್ತ್ವವೇ ಆಗದಿದ್ದರೆ ಮೋಕ್ಷವು ಹೇಗಾಗುವುದು ?

ಅಂತರಂಗದಲ್ಲಿ ಶ್ರದ್ಧೆಯಿರುವುದರಿಂದ ಅವರಿಗೆ ಸಮ್ಯಕ್ತ್ವವಾಗುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳಬಹುದು; ಆದರೆ ವಿಪರೀತ ಲಿಂಗಧಾರಕರ ಪ್ರಶಂಸೆ ಮಾಡಿದರೂ ಕೂಡ ಸಮ್ಯಕ್ತ್ವಕ್ಕೆ ಅತಿಚಾರ ತಗಲುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳಿದೆಯೆಂದ ಮೇಲೆ ನಿಜ ವಾದಶ್ರದ್ಧೆಯಾದ ನಂತರ ತಾವು ವಿಪರೀತಲಿಂಗದ ಧಾರಕರಾಗಿ ಹೇಗೆ ಉಳಿಯುವಿರಿ? ಶ್ರದ್ಧೆಯಾದನಂತರ ಮಹಾ ವ್ರತಗಳನ್ನು ಸ್ವೀಕಾರ ಮಾಡಿದ ಮೇಲೆ ಸಮ್ಯಕ್ಚಾರಿತ್ರವಾಗುತ್ತದೆ, ಅದು ಅನ್ಯಲಿಂಗದಲ್ಲಿ ಹೇಗಾಗು-ವುದು ? ಅನ್ಯಲಿಂಗದಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಸಮ್ಯಕ್ಚಾರಿತ್ರವಾಗುತ್ತಿದ್ದರೆ ಜೈನಲಿಂಗವು ಅನ್ಯಲಿಂಗದ ಸಮಾನವಾಯಿತು, ಆದುದರಿಂದ ಅನ್ಯಲಿಂಗಿಗೆ ಮೋಕ್ಷವಾಗುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳುವುದು ಮಿಥ್ಯೆಯಿದೆ.

ಗೃಹಸ್ಥಮುಕ್ತಿಯ ನಿಷೇಧ

ಗೃಹಸ್ಥನಿಗೆ ಮೋಕ್ಷವಾಗುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ; ಆದರೆ ಹಿಂಸೆ ಮೊದಲಾದ ಸಮಸ್ತ ಸಾವದ್ಯಯೋಗದ ತ್ಯಾಗ ಮಾಡಿದ ಮೇಲೆ ಸಮ್ಯಕ್ಚಾರಿತ್ರವಾಗುತ್ತದೆ, ಆಗ ಸಮಸ್ತ ಸಾವದ್ಯಯೋಗದ ತ್ಯಾಗ ಮಾಡಿದ ಮೇಲೆ ಗೃಹಸ್ಥಾವಸ್ಥೆಯು ಹೇಗೆ ಸಂಭವವಿದೆ ? ಅಂತರಂಗದಲ್ಲಿ ತ್ಯಾಗವಾಗಿದೆಯೆನ್ನಬಹುದು, ಆದರೆ ಇಲ್ಲಿಯಂತೂ ಮೂರೂಯೋಗಗಳಿಂದ ತ್ಯಾಗ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಎಂದ ಮೇಲೆ ತ್ಯಾಗವು ಕಾಯದಿಂದ ಹೇಗಾಯಿತು ? ಮತ್ತು ಬಾಹ್ಯಪರಿಗ್ರಹಗಳನ್ನಿಟ್ಟುಕೊಂಡರೂ ಮಹಾವ್ರತಗಳಾಗುತ್ತವೆಂದರೆ ಮಹಾವ್ರತಗಳಲ್ಲಂತೂ ಬಾಹ್ಯ ತ್ಯಾಗ ಮಾಡುವುದರದೇ ಪ್ರತಿಜ್ಞೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ, ತ್ಯಾಗಮಾಡಿದಲ್ಲದೆ ಮಹಾವ್ರತಗಳಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಮಹಾವ್ರತಗಳಿಲ್ಲದೆ ಆರನೆಯ ಗುಣಸ್ಥಾನವಾಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದ ಬಳಿಕ ಮೋಕ್ಷ ಹೇಗಾಗುವುದು ? ಆದುದರಿಂದ ಗೃಹಸ್ಥನಿಗೆ ಮೋಕ್ಷವಾ ಗುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳುವುದು ಮಿಥ್ಯಾವಚನವಿದೆ.

ಸ್ತ್ರೀಮುಕ್ತಿಯ ನಿಷೇಧ

ಸ್ತ್ರೀಯರಿಗೆ ಮೋಕ್ಷವಾಗುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ; ಆದರೆ ಏಳನೆಯ ನರಕಗಮನ ಯೋಗ್ಯವಾದ ಪಾಪವು ಆಗದವರಿಂದ ಮೋಕ್ಷದ ಕಾರಣವಾದ ಶುದ್ಧಭಾವವು ಹೇಗಾಗುವುದು? ಏಕೆಂದರೆ ದೃಢಭಾವವಿರುವವನೇ ಉತ್ಕೃಷ್ಟ ಪಾಪ ಹಾಗೂ ಧರ್ಮವನ್ನು ಉತ್ಪನ್ನ ಮಾಡುವ ಸಾಧ್ಯತೆಯಿದೆ. ಮತ್ತು ಸ್ತ್ರೀಯರಿಗೆ ಏಕಾಂತದಲ್ಲಿದ್ದು ನಿಶ್ಚಂ ಕತೆಯಿಂದ ಧ್ಯಾನ ಧರಿಸುವುದು ಮತ್ತು ಎಲ್ಲ ಪರಿಗ್ರಹಗಳ ತ್ಯಾಗಮಾಡುವುದು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ.

ಒಂದು ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಪುರುಷವೇದ, ಸ್ತ್ರೀವೇದ ಮತ್ತು ನಪುಂಸಕ ವೇದಗಳಿಗೆ ಸಿದ್ಧಿಯಾಗುತ್ತದೆಂದು ಸಿದ್ಧಾಂತ

ದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿರುವುದರಿಂದ ಸ್ತ್ರೀಗೆ ಮೋಕ್ಷವನ್ನು ಮನ್ನಿಸುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಆದರೆ ಇಲ್ಲಿ ಅದು ಭಾವವೇದಿಯಿದೆಯೋ ಅಥವಾ ದ್ರವ್ಯವೇದಿಯಿದೆಯೋ? ಭಾವವೇದಿಯಿದ್ದರೆ ನಾವುಕೂಡ ಮನ್ನಿಸುತ್ತೇವೆ; ದ್ರವ್ಯವೇದಿ-ಯಿದ್ದರೆ ಪುಂವೇದ-ಸ್ತ್ರೀವೇದಗಳಂತೂ ಲೋಕದಲ್ಲಿ ಪ್ರಚುರವಿದ್ದುದು ಕಂಡು ಬರುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ನಪುಂಸಕ-ವಂತೂ ಎಲ್ಲೋ ವಿರಳವಾಗಿ ಕಂಡುಬರುತ್ತವೆ; ಎಂದ ಬಳಿಕ ಒಂದು ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಮೋಕ್ಷಕ್ಕೆ ಹೋಗುವಂಥ ಇಷ್ಟೊಂದು ನಪುಂಸಕರು ಹೇಗೆ ಸಂಭವವಿದೆ? ಆದುದರಿಂದ ದ್ರವ್ಯವೇದದ ಅಪೇಕ್ಷೆಯಿಂದ ಕಥನವು ಸಿದ್ಧಿಸುವು-ದಿಲ್ಲ.

ಮತ್ತು ಒಂಭತ್ತನೆಯ ಗುಣಸ್ಥಾನದವರೆಗೆ ವೇದವನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಅದು ಭಾವವೇದದ ಅಪೇಕ್ಷೆ-ಯಿಂದಲೇ ಕಥನವಿದೆ. ದ್ರವ್ಯವೇದದ ಅಪೇಕ್ಷೆಯಿಂದಿದ್ದರೆ ಹದಿನಾಲ್ಕನೆಯ ಗುಣಸ್ಥಾನದವರೆಗೆ ವೇದದ ಸದ್ಭಾವವನ್ನು ಹೇಳುವ ಸಂಭವವಿರುವುದು.

ಆದುದರಿಂದ ಸ್ತ್ರೀಗೆ ಮೋಕ್ಷವಿದೆಯೆಂದು ಹೇಳುವುದು ಮಿಥ್ಯೆಯಿದೆ.

ಶೂದ್ರಮುಕ್ತಿಯ ನಿಷೇಧ

ಅದರಂತೆ ಶೂದ್ರರಿಗೆ ಮೋಕ್ಷ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ; ಆದರೆ ಚಾಂಡಾಲ ಮೊದಲಾದವರಿಗೆ ಗೃಹಸ್ಥರು ಸನ್ಮಾನ-ಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ದಾನಾದಿಗಳನ್ನು ಹೇಗೆ ಕೊಡುವುದು? ಇದು ಲೋಕವಿರುದ್ಧವಾಗುತ್ತದೆ. ಮತ್ತು ನೀಚಕುಲದವ-ರಿಗೆ ಉತ್ತಮ ಪರಿಣಾಮಗಳಾಗುವ ಸಾಧ್ಯತೆಯಿಲ್ಲ. ನೀಚ ಗೋತ್ರಕರ್ಮದ ಉದಯವಂತೂ ಐದನೆಯ ಗುಣ-ಸ್ಥಾನದವರೆಗೇನೇ ಇದೆ; ಮೇಲಿನ ಗುಣಸ್ಥಾನಗಳನ್ನು ಹತ್ತದೆ ಮೋಕ್ಷ ಹೇಗಾಗುವುದು? ಸಂಯಮಧಾರಣ ಮಾಡಿದ ನಂತರ ಅವನಿಗೆ ಉಚ್ಚಗೋತ್ರದ ಉದಯ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆಂದರೆ ಸಂಯಮಧಾರಣ ಮಾಡುವ ಅಥವಾ ಮಾಡದಿರುವ ಅಪೇಕ್ಷೆಯಿಂದ ಉಚ್ಚ-ನೀಚಗೋತ್ರದ ಉದಯವೆಂದಾಯಿತು. ಹೀಗಾಗುವುದರಿಂದ ಅಸಂಯಮಿ ಮನುಷ್ಯ, ತೀರ್ಥಂಕರ, ಕ್ಷತ್ರಿಯ ಮೊದಲಾದವರಿಗೂ ನೀಚಗೋತ್ರದ ಉದಯವು ನಿಶ್ಚಯವಾಗುವುದು. ಅವ-ರಿಗೆ ಕುಲದ ಅಪೇಕ್ಷೆಯಿಂದಲೇ ಉಚ್ಚಗೋತ್ರದ ಉದಯ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಚಾಂಡಾಲ ಮೊದಲಾದವರಿಗೂ ಕುಲದ ಅಪೇಕ್ಷೆಯಿಂದಲೇ ನೀಚಗೋತ್ರದ ಉದಯ ಹೇಳು. ಅದರ ಸದ್ಭಾವವನ್ನು ನಿಮ್ಮ ಸೂತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಐದನೆಯ ಗುಣಸ್ಥಾನದವರೆಗೇನೇ ಹೇಳಿದೆ. ಅದನ್ನು ಕಲ್ಪನೆಯಿಂದ ಹೇಳುವಲ್ಲಿ ಪೂರ್ವಾಪರ ವಿರೋಧವು ಬಂದೇ ಬರುವುದು; ಆದುದರಿಂದ ಶೂದ್ರರಿಗೆ ಮೋಕ್ಷವಿದೆಯೆಂದು ಹೇಳುವುದು ಮಿಥ್ಯೆಯಿದೆ.

ಈ ಪ್ರಕಾರ ಅವರು ಎಲ್ಲರಿಗೆ ಮೋಕ್ಷದ ಪ್ರಾಪ್ತಿಯಾಗುವುದೆಂದು ಹೇಳಿರುವುದರ ಪ್ರಯೋಜನವೆಂದರೆ ಎಲ್ಲರನ್ನು ಒಳ್ಳೆಯವರೆಂದು ಮನ್ನಿಸುವುದು, ಮೋಕ್ಷದ ಲಾಲಸೆ ತೋರುವುದು ಮತ್ತು ತಮ್ಮ ಕಾಲ್ಪನಿಕ ಮತದ ಪ್ರವೃತ್ತಿ ಮಾಡುವುದಿದೆ. ಆದರೆ ವಿಚಾರ ಮಾಡಿದ ಮೇಲೆ ಎಲ್ಲವೂ ಮಿಥ್ಯೆಯಾಗಿ ಭಾಸವಾಗುತ್ತದೆ.

ಅಛೇರಾಗಳ ನಿರಾಕರಣೆ

ಮತ್ತು ಅವರ ಶಾಸ್ತ್ರಗಳಲ್ಲಿ 'ಅಛೇರಾ' ಹೇಳುತ್ತಾರೆ, ಅವು ಹುಂಡಾವಸರ್ಪಿಣಿಯ ನಿಮಿತ್ತದಿಂದಾಗಿದ್ದು ಅವನ್ನು ಕೆಣಕಬಾರದೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಕಾಲದೋಷದಿಂದ ಅದೆಷ್ಟೋ ಘಟನೆಗಳಾಗುತ್ತಿದ್ದರೂ ಪ್ರಮಾಣ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿಯಂತೂ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಒಂದು ವೇಳೆ ಪ್ರಮಾಣವಿರುದ್ಧವಾದರೆ ಆಕಾಶದ ಹೂವು, ಕತ್ತೆಯಕೋಡು ಇತ್ಯಾದಿಗಳು ಕೂಡ ಆಗುವವು, ಆದರೆ ಅದು ಸಂಭವವಿಲ್ಲ. ಅವರು ಹೇಳುತ್ತಿರುವ ಅಛೇರಾಗಳು ಪ್ರಮಾಣ ವಿರುದ್ಧವಿವೆ ಹೇಗೆಂಬುದನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ.

ವರ್ಧಮಾನ ಜಿನರು ಕೆಲಕಾಲ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಸ್ತ್ರೀಯ ಗರ್ಭದಲ್ಲಿದ್ದು ನಂತರ ಕ್ಷತ್ರಿಯ ಸ್ತ್ರೀ ಗರ್ಭದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆದರೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಒಬ್ಬಳ ಗರ್ಭವನ್ನು ಇನ್ನೊಬ್ಬಳ ಗರ್ಭಕ್ಕೆ ವರ್ಗಾಯಿಸಿದ್ದು ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ಕಂಡುಬರುವುದಿಲ್ಲ, ಅನುಮಾನದಲ್ಲೂ ಬರುವುದಿಲ್ಲ, ಮತ್ತು ತೀರ್ಥಂಕರರಿಗಾಯಿತೆಂದರೆ ಗರ್ಭ ಕಲ್ಯಾಣವು ಒಬ್ಬರ ಮನೆಯಲ್ಲಾಯಿತು, ಜನ್ಮ ಕಲ್ಯಾಣವು ಒಬ್ಬರ ಮನೆಯಲ್ಲಾಯಿತು. ರತ್ನವೃಷ್ಟಿ ಮೊದಲಾದವು ಕೆಲವು ದಿವಸ ಒಬ್ಬರ ಮನೆಯಲ್ಲಾದರೆ ಕೆಲವು ದಿವಸ ಇನ್ನೊಬ್ಬರ ಮನೆಯಲ್ಲಾದವು. ಒಬ್ಬಳು ಹದಿನಾರು ಕನಸು ಕಂಡರೆ ಇನ್ನೊಬ್ಬಳಿಗೆ ಪುತ್ರಪ್ರಾಪ್ತಿಯಾಯಿತು, ಇತ್ಯಾದಿ ಅಸಂಭವಗಳು ಕಂಡುಬರುತ್ತವೆ. ತಾಯಂದಿರು ಇಬ್ಬರಾದರೆ ತಂದೆ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನೊಬ್ಬನೇ ಉಳಿದನು. ಜನ್ಮಕಲ್ಯಾಣಾದಿಗಳಲ್ಲಿ ಅವನ ಸನ್ಮಾನ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ, ಅನ್ಯ ಕಾಲ್ಪನಿಕ ತಂದೆಯ ಸನ್ಮಾನ ಮಾಡಲಾಯಿತು. ಹೀಗೆ ತೀರ್ಥಂಕರರಿಗೆ ಇಬ್ಬರು ತಂದೆಯರನ್ನು ಹೇಳುವುದು ತೀರ ವಿಪರೀತವಾಗಿ ಕಂಡು ಬರುತ್ತದೆ, ಸರ್ವೋತ್ಕೃಷ್ಟ ಪದವನ್ನು ಧರಿಸುವವರ ಸಲುವಾಗಿ ಇಂಥ ವಚನಗಳನ್ನು ಕೇಳುವುದು ಕೂಡ ಯೋಗ್ಯವಿಲ್ಲ.

ತೀರ್ಥಂಕರರ ಅವಸ್ಥೆಯೇ ಹೀಗಾಯಿತೆಂದರೆ ಎಲ್ಲೆಡೆಗೂ ಒಬ್ಬಳ ಗರ್ಭವನ್ನು ಇನ್ನೊಬ್ಬಳ ಗರ್ಭದಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟು ಬಿಡುವುದು ನಿಶ್ಚಯವಾಗುವುದು. ವೈಷ್ಣವರು ಹೇಗೆ ಅನೇಕ ಪ್ರಕಾರದಿಂದ ಮಕ್ಕಳ ಉತ್ಪತ್ತಿಯಾದುದನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ ಹಾಗೆಯೇ ಈ ಕಾರ್ಯವಾಯಿತು. ಆದರೆ ಇಂಥ ನಿಕೃಷ್ಟ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಹೀಗಾಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದ ಮೇಲೆ ಆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಹೇಗಾಗುವ ಸಂಭವವಿದೆ ? ಆದುದರಿಂದ ಇದು ಅಸತ್ಯವಿದೆ.

ಅಲ್ಲದೆ ಮಲ್ಲಿನಾಥ ತೀರ್ಥಂಕರರನ್ನು ಕನ್ಯೆಯೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಮುನಿ, ದೇವಾದಿಕರ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಸ್ತ್ರೀಯ ಉಪಸ್ಥಿತಿ ಮಾಡುವುದು, ಉಪದೇಶ ಕೊಡುವುದು ಸಂಭವವಿಲ್ಲ; ಮತ್ತು ಸ್ತ್ರೀಪರ್ಯಾಯವು ಹೀನವಿದ್ದು ಅದು ಉತ್ಕೃಷ್ಟ ತೀರ್ಥಂಕರ ಪದವೀಧಾರಕವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇನ್ನು ತೀರ್ಥಂಕರರಿಗೆ ನಗ್ನಲಿಂಗವನ್ನೇ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ, ಆದರೆ ಸ್ತ್ರೀಗೆ ನಗ್ನತೆಯು ಸಂಭವಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಹೀಗೆ ವಿಚಾರ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಎಲ್ಲವೂ ಅಸಂಭವವಾಗಿ ತೋರುತ್ತವೆ.

ಅದರಂತೆ ಹರಿಕ್ಷೇತ್ರದ ಭೋಗ ಭೂಮಿಜರು ನರಕಕ್ಕೆ ಹೋದುದನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಬಂಧ ವರ್ಣನೆಯಲ್ಲಂತೂ ಭೋಗಭೂಮಿಜರಿಗೆ ದೇವಗತಿ, ದೇವಾಯುವಿನ ಬಂಧವನ್ನೇ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ, ನರಕದಲ್ಲಿ ಹೇಗೆ ಹೋದರು ? ಸಿದ್ಧಾಂತದಲ್ಲಂತೂ ಅನಂತಕಾಲದಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಘಟನೆಗಳನ್ನೂ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಹೇಗೆಂದರೆ ಮೂರನೆಯ ನರಕದವರೆಗೆ ತೀರ್ಥಂಕರ ಪ್ರಕೃತಿಯ 'ಸತ್ವ ಹೇಳಿದೆ, ಭೋಗ ಭೂಮಿಜನರಿಗೆ ನರಕಾಯುಗತಿಯ ಬಂಧ ಹೇಳಿಲ್ಲ, ಆದರೆ ಕೇವಲಿಗಳಂತೂ ಮರೆಯುವುದಿಲ್ಲ; ಆದುದರಿಂದ ಇದು ಅಸತ್ಯವಿದೆ.

ಈ ಪ್ರಕಾರ ಎಲ್ಲ ಅಚ್ಛೇರಾಗಳು ಅಸಂಭವವೆಂದು ತಿಳಿಯಬೇಕು.

ಮತ್ತು ಇವನ್ನು ಕೆಣಕಬಾರದೆಂದು ಅವರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ; ಆದರೆ ಸುಳ್ಳು ಹೇಳುವವರು ಇದೇ ಪ್ರಕಾರ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ.

ದಿಗಂಬರರಲ್ಲಿ ಯಾವ ಪ್ರಕಾರ ತೀರ್ಥಂಕರರಿಗೆ ಪುತ್ರಿ, ಚಕ್ರವರ್ತಿಯ ಮಾನಭಂಗ ಮೊದಲಾದ ಕಾರ್ಯಗಳು ಕಾಲದೋಷದಿಂದ ಆದುವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಅದೇ ಪ್ರಕಾರ ಇವೂ ಆದುವೆಂದು ಹೇಳುವರು. ಆದರೆ ಈ ಕಾರ್ಯಗಳಂತೂ ಪ್ರಮಾಣವಿರುದ್ಧವಿಲ್ಲ ಅನ್ಯರಿಗೆ ಆಗುತ್ತಿದ್ದವು ಅವು ಮಹಾಪುರುಷರಿಗೂ ಆಗಿವೆ; ಆದರಿಂದ ಕಾಲದೋಷವೆಂದು ಹೇಳಿದೆ. ಗರ್ಭಾವತರಣ ಮೊದಲಾದ ಕಾರ್ಯಗಳು ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ-ಅನುಮಾನಗಳಿಂದ ವಿರುದ್ಧವಿವೆ, ಅವುಗಳ ಆಗುವಿಕೆಯು ಹೇಗೆ ಸಂಭವವಿದೆ ?

ಉಳಿದ ಅದೆಷ್ಟೋ ಕಥನಗಳನ್ನು ಪ್ರಮಾಣವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಸರ್ವಾರ್ಥಸಿದ್ಧಿಯ ದೇವಗಳು ಮನಸ್ಸಿನಿಂದಲೇ ಪ್ರಶ್ನೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ, ಕೇವಲೀ ಭಗವಂತರು ಮನಸ್ಸಿನಿಂದಲೇ ಉತ್ತರ ಕೊಡುತ್ತಾರೆಂದು

ಹೇಳುತ್ತಾರೆ; ಆದರೆ ಸಾಮಾನ್ಯ ಜೀವಿಯ ಮನಸ್ಸಿನ ಮಾತನ್ನು ಮನಃಪರ್ಯಯ ಜ್ಞಾನಿಯಲ್ಲದೆ ತಿಳಿಯುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯತೆಯಿಲ್ಲವೆಂದ ಮೇಲೆ ಕೇವಲಿಯ ಮನಸ್ಸಿನ ಮಾತನ್ನು ಸರ್ವಾರ್ಥಸಿದ್ಧಿಯ ದೇವರು ಹೇಗೆ ತಿಳಿಯುವರು ? ಕೇವಲಿಗಂತೂ ಭಾವಮನಸ್ಸಿನ ಅಭಾವವಿದೆ, ದ್ರವ್ಯಮನಸ್ಸು ಜಡ-ಆಕಾರ ಮಾತ್ರವಿದೆ, ಉತ್ತರವನ್ನಾರು ಕೊಟ್ಟರು ? ಆದುದರಿಂದ ಇದು ಅಸತ್ಯವಿದೆ.

ಈ ಪ್ರಕಾರ ಅನೇಕ ಪ್ರಮಾಣವಿರುದ್ಧ ಕಥನ ಮಾಡಿರುವುದರಿಂದ ಅವರ ಆಗಮಗಳು ಕಾಲ್ಪನಿಕವಿವೆಯೆಂದು ತಿಳಿಯಬೇಕು,

ಶ್ವೇತಾಂಬರಮತ ಕಥಿತ ದೇವ-ಗುರು-ಧರ್ಮಗಳ ಅನ್ಯಥಾಸ್ವರೂಪ

ಆ ಶ್ವೇತಾಂಬರ ಮತದವರು ದೇವ-ಗುರು-ಧರ್ಮಗಳ ಸ್ವರೂಪವನ್ನು ವಿಪರೀತವಾಗಿ ನಿರೂಪಣೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ.

ದೇವರ ಅನ್ಯಥಾ ಸ್ವರೂಪ

ಕೇವಲಿಗಳಿಗೆ ಕ್ಷುಧಾದಿ ದೋಷಗಳನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ ಇದು ದೇವರ ವಿಕೃತ ಸ್ವರೂಪವಿದೆ, ಏಕೆಂದರೆ ಕ್ಷುಧಾದಿ ದೋಷಗಳಿರುವುದರಿಂದ ಆಕುಲತೆಯಾಗುವುದು ಆಗ ಅನಂತ ಸುಖವು ಹೇಗೆ ಸಿದ್ಧವಾಗುವುದು ? ಶರೀರಕ್ಕೆ ಕ್ಷುಧೆಯಾಗುತ್ತದೆ ಆತ್ಮನು ತದ್ರೂಪನಾಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುವರು; ಆದರೆ ಕ್ಷುಧಾದಿಗಳ ಉಪಾಯವೆಂದು ಆಹಾರ ಗ್ರಹಣ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತದೆಯೆಂದೇಕೆ ಹೇಳುವಿರಿ ? ಕ್ಷುಧಾದಿಗಳಿಂದ ಪೀಡಿತವಾದಾಗಲೇ ಆಹಾರ ಗ್ರಹಣ ಮಾಡುವುದು. ಯಾವ ಪ್ರಕಾರ ಕರ್ಮೋದಯದಿಂದ ವಿಹಾರವಾಗುತ್ತದೆ ಅದೇ ಪ್ರಕಾರ ಆಹಾರ ಗ್ರಹಣವಾಗುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳುವರು. ಆದರೆ ವಿಹಾರವಂತೂ ವಿಹಾಯೋಗತಿ ಪ್ರಕೃತಿಯ ಉದಯದಿಂದಾಗುತ್ತದೆ ಅದು ಪೀಡೆಯ ಉಪಾಯವಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ಅದು ಇಚ್ಛೆಯಿಲ್ಲದೆಯೂ ಕೆಲವು ಜೀವಗಳಿಗೆ ಆಗುತ್ತಿರುವುದು ಕಂಡು ಬರುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಆಹಾರವು ಪ್ರಕೃತಿಯ ಉದಯದಿಂದಿಲ್ಲ, ಕ್ಷುಧೆಯಿಂದ ಪೀಡಿತವಾದಾಗಲೇ ಗ್ರಹಣವಾಗುತ್ತದೆ. ಆತ್ಮನು ಪವನಕ್ಕೆ ಪ್ರೇರಣೆಯಿತ್ತಾಗಲೇ ತುತ್ತು ನುಂಗಲ್ಪಡುತ್ತದೆ, ಆದುದರಿಂದ ವಿಹಾರದಂತೆ ಆಹಾರವಿಲ್ಲ.

ಸಾತಾವೇದನೀಯದ ಉದಯದಿಂದ ಆಹಾರದ ಗ್ರಹಣವಾಗುತ್ತದೆಯೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಅದೂ ಸಂಭವಿಸುವುದಿಲ್ಲ ಜೀವನು ಕ್ಷುಧಾದಿಯಿಂದ ಪೀಡಿತನಾದಮೇಲೆ ಆಹಾರದ ಗ್ರಹಣದಿಂದ ಸುಖವೆಂದು ಮನ್ನಿಸಿದರೆ ಅವನ ಆಹಾರಾದಿಗಳು ಸಾತಾದ ಉದಯದಿಂದೆಂದು ಹೇಳಲಾಗುತ್ತದೆ. ಆಹಾರಾದಿಗಳ ಗ್ರಹಣವು ಸಾತಾವೇದನೀಯದ ಉದಯದಿಂದ ತಾನಾಗಿ ಆಗುವುದೆಂದೇನು ಇಲ್ಲ; ಹೀಗಿದ್ದರೆ ಸಾತಾವೇದನೀಯದ ಮುಖ್ಯ ಉದಯವು ದೇವಗಳಿಗಿದ್ದು ಅವರು ನಿರಂತರ ಆಹಾರವನ್ನೇಕೆ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ ? ಮಹಾ ಮುನಿಗಳು ಉಪವಾಸ ಮಾಡಿದರೂ ಅವರಿಗೆ ಸಾತಾದ ಉದಯ ಮತ್ತು ನಿರಂತರ ಭೋಜನ ಮಾಡುವವರಿಗೆ ಅಸಾತಾದ ಉದಯವೇ ಸಂಭವವಿದೆ.

ಆದುದರಿಂದ ಯಾವ ಪ್ರಕಾರ ಇಚ್ಛೆಯಿಲ್ಲದೆ ವಿಹಾಯೋಗತಿಯ ಉದಯದಿಂದ ವಿಹಾರವು ಸಂಭವವಿದೆ, ಅದೇ ಪ್ರಕಾರ ಇಚ್ಛೆಯಿಲ್ಲದೆ ಕೇವಲ ಸಾತಾವೇದನೀಯದ ಉದಯದಿಂದಲೇ ಆಹಾರದ ಗ್ರಹಣವು ಸಂಭವವಿಲ್ಲ.

ಪ್ರಶ್ನೆ : ಸಿದ್ಧಾಂತದಲ್ಲಿ ಕೇವಲಿಗೆ ಕ್ಷುಧಾದಿಯ ಹನ್ನೊಂದು ಪರೀಷಹಗಳನ್ನು ಹೇಳಿರುವುದರಿಂದ ಅವರಿಗೆ ಕ್ಷುಧೆಯ ಸದ್ಭಾವವು ಸಂಭವವಿದೆ. ಮತ್ತು ಆಹಾರಾದಿಗಳಿಲ್ಲದೆ ಅದರ ಉಪಶಾಂತತೆಯು ಹೇಗಾಗುವುದು ? ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಅವರಿಗೆ ಆಹಾರಾದಿಗಳನ್ನು ಮನ್ನಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಉತ್ತರ : ಕರ್ಮಪ್ರಕೃತಿಗಳ ಉದಯವು ತೀವ್ರ-ಮಂದ ಭೇದದೊಡನೆ ಆಗುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಂತಮಂದ ಉದಯವಿರುವುದರಿಂದ ಆ ಉದಯಜನ್ಯ ಕಾರ್ಯದ ವ್ಯಕ್ತತೆಯು ಕಂಡುಬರುವುದಿಲ್ಲ; ಆದುದರಿಂದ ಮುಖ್ಯ ರೂಪದಿಂದ ಅಭಾವವೆಂದು ಹೇಳಲಾಗುತ್ತದೆ, ತಾರತಮ್ಯದಿಂದ ಸದ್ಭಾವವೆಂದು ಹೇಳಲಾಗುತ್ತದೆ. ಯಾವ ಪ್ರಕಾರ ಒಂಭತ್ತನೆಯ ಗುಣಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ವೇದಾದಿಗಳ ಉದಯವು ಮಂದವಿದ್ದು ಅಲ್ಲಿ ಮೈಥುನಾದಿಗಳ ಕ್ರಿಯೆಗಳು ವ್ಯಕ್ತವಿಲ್ಲದಿರುವುದರಿಂದ ಅಲ್ಲಿ ಬ್ರಹ್ಮಚರ್ಯವೆಂದೇ ಹೇಳಿದೆ. ತಾರತಮ್ಯದಿಂದ ಮೈಥುನಾದಿಗಳ ಸದ್ಭಾವವೆಂದು ಹೇಳಲಾಗುತ್ತದೆ. ಅದೇ ಪ್ರಕಾರ ಕೇವಲಿಗೆ ಅಸಾತಾದ ಉದಯವು ಅತ್ಯಂತ ಮಂದವಿದೆ; ಏಕೆಂದರೆ ಒಂದೊಂದು ಕಾಂಡದಲ್ಲಿ ಅನಂತದ ಭಾಗ-ಅನುಭಾಗಗಳಿರುತ್ತವೆ, ಇಂಥ ಬಹಳಷ್ಟು ಅನುಭಾಗಕಾಂಡಗಳಿಂದ ಹಾಗೂ ಗುಣ ಸಂಕ್ರಮಣಾದಿಗಳಿಂದ ಸತ್ತಾದಲ್ಲಿ ಅಸಾತಾವೇದನೀಯದ ಅನುಭಾಗವು ಅತ್ಯಂತ ಮಂದವಾಗಿದ್ದು ಅದರ ಉದಯದಲ್ಲಿ ಶರೀರವನ್ನು ಕ್ಷೀಣ ಮಾಡುವಂಥ ಕ್ಷುಧೆಯು ವ್ಯಕ್ತವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಮತ್ತು ಮೋಹದ ಅಭಾವದಿಂದ ಕ್ಷುಧಾದಿ ಜನ್ಯ ದುಃಖವೂ ಇಲ್ಲದಿರುವುದರಿಂದ ಕ್ಷುಧಾದಿಗಳ ಅಭಾವವೆಂದು ಹೇಳಲಾಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ತಾರತಮ್ಯದಿಂದ ಅದರ ಸದ್ಭಾವವೆಂದೂ ಹೇಳಲಾಗುತ್ತದೆ.

ಪ್ರಶ್ನೆ : ಆಹಾರಾದಿಗಳಿಲ್ಲದೆ ಅದರ ಉಪಶಾಂತತೆಯು ಹೇಗಾಗುವುದು ?

ಉತ್ತರ : ಆಹಾರಾದಿಗಳಿಂದ ಉಪಶಮನವಾಗುವಂಥ ಕ್ಷುಧೆಯಾದರೆ ಮಂದೋದಯ ಹೇಗೆ ಉಳಿಯಿತು ? ದೇವ, ಭೋಗಭೂಮಿಜ ಮೊದಲಾದವರಿಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಮಂದೋದಯವಿದ್ದರೂ ಅಧಿಕ ಕಾಲದ ನಂತರ ಸ್ವಲ್ಪ ಆಹಾರ ಗ್ರಹಣವಾಗುತ್ತದೆಂದ ಮೇಲೆ ಇವರಿಗೆ ಅತ್ಯಂತ ಮಂದವುದಯವಿರುವುದರಿಂದ ಇವರಿಗೆ ಆಹಾರದ ಅಭಾವವು ಸಂಭವವಿದೆ.

ಪ್ರಶ್ನೆ : ದೇವ, ಭೋಗಭೂಮಿಜರಿಗಂತೂ ಹಸಿವೆಯು ಅಲ್ಪ ಹಾಗೂ ಅಧಿಕ ಕಾಲದ ನಂತರ ಆಗುವಂಥ ಶರೀರವೇ ಇರುತ್ತದೆ, ಅವರಿಗಂತೂ ಕರ್ಮಭೂಮಿಯ ಔದಾರಿಕ ಶರೀರವಿರುವುದರಿಂದ ಇವರ ಶರೀರವು ಆಹಾರವಿಲ್ಲದೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಕಡಿಮೆ ಒಂದು ಕೋಟಿ ಪೂರ್ವ ವರುಷಗಳವರೆಗೆ ಉತ್ಕೃಷ್ಟ ರೂಪದಿಂದ ಹೇಗೆ ಉಳಿಯುತ್ತದೆ?

ಉತ್ತರ : ದೇವಾದಿಕರ ಶರೀರವೂ ಹಾಗಿದ್ದು ಅದು ಕರ್ಮದನಿಮಿತ್ತದಿಂದಲೇ ಇದೆ; ಇಲ್ಲಿ ಕೇವಲ ಜ್ಞಾನವಾದ ಮೇಲೆ ಹಸಿವೆಯು ಪ್ರಕಟವಾಗದಂಥ ಶರೀರವಾಗುವ ಕರ್ಮದ ಉದಯವಾಗುವುದು. ಯಾವ ಪ್ರಕಾರ ಕೇವಲಜ್ಞಾನವಾಗುವ ಮುನ್ನ ನಖ, ಕೇಶಗಳ ವೃದ್ಧಿಯಾಗುತ್ತಿತ್ತು, ಈಗ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ; ನೆರಳು ಬೀಳುತ್ತಿತ್ತು, ಈಗ ಬೀಳುವುದಿಲ್ಲ; ಶರೀರದಲ್ಲಿ ನಿಗೋದವಿತ್ತು, ಅದರ ಅಭಾವವಾಗಿದೆ. ಹಲವು ಪ್ರಕಾರದಿಂದ ಶರೀರದ ಅವಸ್ಥೆಯು ಹೇಗೆ ಬೇರೆಯಾಯಿತು ಹಾಗೆ ಆಹಾರವಿಲ್ಲದೆಯೂ ಶರೀರವು ಇದ್ದಕ್ಕಿದ್ದಂತೆ ಉಳಿಯುವಂಥ ಅವಸ್ಥೆಯೂ ಆಯಿತು. ಇತರರಿಗೆ ಮುಪ್ಪು ಬಂದರೆ ಶರೀರವು ಶಿಥಿಲವಾಗಿ ಬಿಡುತ್ತದೆ, ಇವರ ಶರೀರವು ಆಯುವಿರುವವರೆಗೆ ಶಿಥಿಲವಾಗುವುದಿಲ್ಲ; ಆದ್ದರಿಂದ ಅನ್ಯಮನುಷ್ಯರ ಹಾಗೂ ಇವರ ಶರೀರದ ಸಮಾನತೆಯು ಸಂಭವವಿಲ್ಲ.

ಪ್ರಶ್ನೆ : ಅಧಿಕಕಾಲದವರೆಗೆ ಹಸಿವೆಯಾಗದಂಥ ಆಹಾರವೇ ದೇವಾದಿಕರಿಗಿರುತ್ತದೆ, ಅದರೆ ಇವರಿಗೆ ಆಹಾರವಿಲ್ಲದೆ ಹಸಿವೆಯು ಹೇಗೆ ಶಾಂತವಾಗುತ್ತದೆ, ಶರೀರವು ಪುಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಗೆ ಉಳಿಯುತ್ತದೆ?

ಉತ್ತರ : ಅಸಾತಾದ ಉದಯವು ಮಂದವಿರುವುದರಿಂದ ಹಸಿವೆ ಹೋಯಿತು, ಮತ್ತು ಸಮಯ-ಸಮಯಕ್ಕೆ ಪರಮೌದಾರಿಕ ಶರೀರ ವರ್ಗಣೆಗಳ ಗ್ರಹಣವಾಗುವಂಥ ನೋಕರ್ಮ ಆಹಾರವಿದೆ; ಆದುದರಿಂದ ಕ್ಷುಧಾದಿಗಳು ವ್ಯಾಪಿಸದಂಥ ಮತ್ತು ಶರೀರವು ಶಿಥಿಲವಾಗದಂಥ ವರ್ಗಣೆಗಳ ಗ್ರಹಣವಾಗುತ್ತದೆ. ಇದೇ ಅಪೇಕ್ಷೆಯಿಂದ ಸಿದ್ಧಾಂತದಲ್ಲಿ ಕೇವಲಿಗೆ ಆಹಾರ ಹೇಳಿದೆ.

ಅನ್ನಾದಿಗಳ ಆಹಾರವಂತೂ ಶರೀರದ ಪುಷ್ಟಿಗೆ ಮುಖ್ಯ ಕಾರಣವಾಗಿಲ್ಲ, ಏಕೆಂದರೆ ಅಲ್ಪ ಆಹಾರ ಗ್ರಹಣ ಮಾಡುವವನ ಶರೀರವು ಅಧಿಕ ಪುಷ್ಟವಿರುವುದನ್ನು ಮತ್ತು ಅಧಿಕ ಆಹಾರ ಗ್ರಹಣ ಮಾಡುವವನ ಶರೀರವು ಕ್ಷೀಣವಿರುವುದನ್ನು ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ಕಾಣುತ್ತೇವೆ, ಅಲ್ಲದೆ ಪ್ರಾಣಾಯಾಮ ಸಾಧಿಸುವವನು ಅಧಿಕ ಕಾಲದವರೆಗೆ ಆಹಾರ ಸ್ವೀಕರಿಸುವುದಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ಅವನ ಶರೀರವು ಪುಷ್ಟವಾಗಿರುತ್ತದೆ, ಋದ್ಧಿಧಾರಿ ಮುನಿಗಳು ಉಪವಾಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರೂ ಶರೀರವು ಪುಷ್ಟವಾಗಿರುತ್ತದೆ; ಇನ್ನು ಕೇವಲಿಗಳಂತೂ ಸರ್ವೋತ್ಕೃಷ್ಟರಿದ್ದು ಅವರ ಶರೀರವು ಅನ್ನಾದಿಗಳಿಲ್ಲದೆ ಪುಷ್ಟವಾಗಿರುತ್ತದೆಂದರೆ ಏನಾಶ್ಚರ್ಯವಾಯಿತು? ಮತ್ತು ಕೇವಲಿಗಳು ಆಹಾರಕ್ಕೆ ಹೇಗೆ ಹೋಗುವರು? ಹೇಗೆ ಯಾಚನೆ ಮಾಡುವರು?

ಅವರು ಆಹಾರಕ್ಕೆ ಹೋದರೆ ಸಮವಸರಣವು ಬರಿದಾಗಿ ಹೇಗಿರುವುದು? ಮತ್ತು ಇತರರು ತಂದುಕೊಡುತ್ತಾರೆಂದರೆ ಯಾರು ತಂದುಕೊಡುವರು? ಅವರ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿರುವುದನ್ನು ಯಾರು ತಿಳಿಯುವರು? ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ಉಪವಾಸಾದಿಗಳ ಪ್ರತಿಜ್ಞೆ ಮಾಡಿರುವುದನ್ನು ಹೇಗೆ ನಿರ್ವಹಿಸುವರು? ಎಲ್ಲೆಡೆಗೆ ಜೀವದ ಅಂತರಾಯವು ಭಾಸವಾಗುತ್ತಿರುವಲ್ಲಿ ಆಹಾರ ಗ್ರಹಣ ಹೇಗೆ ಮಾಡುವರು? ಇತ್ಯಾದಿ ವಿಪರೀತತೆಯು ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ, ಆಹಾರ ಗ್ರಹಣ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ, ಆದರೆ ಯಾರಿಗೂ ಕಂಡುಬರುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಆಹಾರ ಗ್ರಹಣವನ್ನು ನಿಂದ್ಯವೆಂದು ತಿಳಿದು ಅದು ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಅತಿಶಯತೆಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದೆ, ಆದರೆ ಅವರ ನಿಂದ್ಯತೆಯಂತೂ ಉಳಿಯಿತು, ಮತ್ತು ಇತರರು ನೋಡದಿದ್ದರೇನಾಯಿತು? ಹೀಗೆ ಅನೇಕ ಪ್ರಕಾರದ ವಿರುದ್ಧತೆಗಳು ಉತ್ಪನ್ನವಾಗುತ್ತವೆ.

ಅಲ್ಲದೆ ಕೇವಲಿಗೆ ನಿಹಾರ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ, ರೋಗಾದಿಗಳಾದುವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ ಮತ್ತು ಯಾವನೋ ಓರ್ವನು ತೇಜೋಲೇಶ್ಯೆ ಬಿಡುವುದರಿಂದ ವರ್ಧಮಾನ ಸ್ವಾಮಿಗೆ ರಕ್ತಭೇದಿರೋಗವಾಯಿತು, ಅದರಿಂದ ಎಷ್ಟೋ ಬಾರಿ ನಿಹಾರವಾಗಲಾರಂಭಿಸಿತೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ತೀರ್ಥಂಕರ ಕೇವಲಿಗಳಿಗೂ ಇಂಥ ಕರ್ಮದ ಉದಯ ವಿದ್ದರೆ ಮತ್ತು ಅತಿಶಯವಿರದಿದ್ದರೆ ಇಂದ್ರಾದಿಗಳಿಂದ ಪೂಜ್ಯತೆಯು ಹೇಗೆ ಶೋಭಿಸುವುದು ? ಮತ್ತು ನಿಹಾರವೆಲ್ಲಿ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ, ಹೇಗೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ? ಯಾವ ಸಂಭವನೀಯ ಮಾತುಗಳೇ ಇಲ್ಲ. ಮತ್ತು ಯಾವ ಪ್ರಕಾರ ರಾಗಯುಕ್ತ ಛದ್ಮಸ್ಥನ ಕ್ರಿಯೆಗಳಾಗುತ್ತವೆ ಅದೇ ಪ್ರಕಾರ ಕೇವಲಿಯ ಕ್ರಿಯೆಗಳನ್ನು ನಿಶ್ಚಯಿಸುವಂಥ ಅವಿವೇಕತೆಯ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಆಡುತ್ತಾರೆ.

ವರ್ಧಮಾನಸ್ವಾಮಿಯು ಉಪದೇಶದಲ್ಲಿ 'ಎಲೈಗೌತಮನೇ!' ಎಂದು ಪುನಃ ಪುನಃ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದುದನ್ನು ನಿರ್ಧರಿಸುತ್ತಾರೆ; ಆದರೆ ಅವರಿಗಂತೂ ತಮ್ಮ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸ್ವಾಭಾವಿಕವಾಗಿ ದಿವ್ಯ ಧ್ವನಿ ಹೊರಡುತ್ತಿತ್ತು, ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಉಪದೇಶವಾಗುತ್ತಿತ್ತು, ಗೌತಮನಿಗೆ ಸಂಬೋಧಿಸುವುದು ಹೇಗೆ ಸಂಭವಿಸುತ್ತದೆ ? ಮತ್ತು ಕೇವಲಿಗೆ ನಮಸ್ಕಾರಾದಿಗಳಿದ್ದುವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ, ಆದರೆ ಅನುರಾಗವಿಲ್ಲದೆ ವಂದನೆಯು ಸಂಭವವಿಲ್ಲ. ಮತ್ತು ವಂದನೆಯು ಗುಣಾಧಿಕರಿಗೆ ಸಂಭವವಿದೆ, ಆದರೆ ಅವರಿಗಿಂತ ಅಧಿಕ ಗುಣವುಳ್ಳವರು ಯಾರೂ ಉಳಿದಿಲ್ಲವೆಂದ ಮೇಲೆ ಇದು ಹೇಗೆ ಸಂಭವಿಸುತ್ತದೆ ?

ಮತ್ತು ಸಮವಸರಣವು ಸಂತೆಯಲ್ಲಿ ಇಳಿಯಿತೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ, ಆದರೆ ಇಂದ್ರಕೃತ ಸಮವಸರಣವು ಸಂತೆಯಲ್ಲಿ ಹೇಗೆ ನಿಲ್ಲುವುದು ? ಇಷ್ಟು ರಚನೆಯ ಸಮಾವೇಶವು ಅಲ್ಲಿ ಹೇಗಾಗುವುದು ? ಮತ್ತು ಸಂತೆಯಲ್ಲಿ ಏತಕ್ಕಾಗಿ ಉಳಿಯಿತು ? ಇಂದ್ರನು ಸಂತೆಯಂಥ ರಚನೆ ಮಾಡುವುದರಲ್ಲೂ ಅಸಮರ್ಥನಿರುವುದರಿಂದ ಸಂತೆಯ ಆಶ್ರಯ ಪಡೆಯಬೇಕಾಯಿತೇನು ?

ಕೇವಲಿಯು ಉಪದೇಶ ಕೊಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಹೋದರೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ, ಆದರೆ ಮನೆಗೆ ಹೋಗಿ ಉಪದೇಶ

ಕೊಡುವುದು ಅತಿಶಯ ಪ್ರೀತಿಯಿದ್ದರೆ ಆಗುತ್ತದೆ, ಇದು ಮುನಿಗಳಿಗೆ ಕೂಡ ಸಂಭವವಿಲ್ಲವೆಂದ ಮೇಲೆ ಕೇವಲಿಗೆ ಹೇಗಾಗುವುದು ? ಹೀಗೆ ಅಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ವಿಪರೀತತೆಗಳನ್ನು ನಿರೂಪಣೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಕೇವಲಿಗಳು ಶುದ್ಧ ಕೇವಲ ಜ್ಞಾನ-ದರ್ಶನಮಯಹಾಗೂ ರಾಗಾದಿಗಳಿಂದ ರಹಿತರಾಗಿದ್ದಾರೆ,ಅವರಿಗೆ ಅಘಾತಿಕರ್ಮಗಳ ಉದಯದಿಂದ ಸಂಭವಿಸ ಬಹುದಾದ ಕೆಲವು ಕ್ರಿಯೆಗಳಾಗುತ್ತವೆ, ಆದರೆ ಅವರಿಗೆ ಮೋಹಾದಿಗಳ ಅಭಾವವಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಉಪಯೋಗ ಹಚ್ಚುವುದರಿಂದಾಗಬಹುದಾದ ಕ್ರಿಯೆಗಳು ಸಂಭವಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಪಾಪ ಪ್ರಕೃತಿಯ ಅನುಭಾಗವು ಅತ್ಯಂತ ಮಂದವಾಗಿದ್ದು ಇಂಥ ಮಂದ ಅನುಭಾಗವು ಬೇರೆ ಯಾರಿಗೂ ಇಲ್ಲದಿರುವುದರಿಂದ ಅನ್ಯ ಜೀವರುಗಳಿಗೆ ಪಾಪೋದಯದಿಂದ ಯಾವ ಕ್ರಿಯೆಗಳು ಆಗುತ್ತಿರುವುದು ಕಂಡು ಬರುತ್ತದೆ ಅವು ಕೇವಲಿಗೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಈ ಪ್ರಕಾರ ಕೇವಲಿ ಭಗವಂತರಿಗೆ ಸಾಮಾನ್ಯ ಮನುಷ್ಯರಂಥ ಕ್ರಿಯೆಗಳನ್ನು ಹೇಳಿ ದೇವರ ಸ್ವರೂಪವನ್ನು ಅನ್ಯಥಾ ನಿರೂಪಣೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ.

ಗುರುವಿನ ಅನ್ಯಥಾ ಸ್ವರೂಪ

ಗುರುಗಳ ಸ್ವರೂಪವನ್ನು ವಿಪರೀತ ನಿರೂಪಣೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಮುನಿಗೆ ವಸ್ತ್ರ ಮೊದಲಾದ ಹದಿನಾಲ್ಕು ಉಪಕರಣಗಳನ್ನು[1] ಹೇಳುತ್ತಾರೆ, ಆದರೆ ಮುನಿಗೆ ನಿರ್ಗ್ರಂಥರೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ, ಮತ್ತು ಮುನಿಪದದ ಸ್ವೀಕಾರ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಒಂಭತ್ತು ಪ್ರಕಾರದ ಸಮಸ್ತಪರಿಗ್ರಹದ ತ್ಯಾಗ ಮಾಡಿ ಮಹಾವ್ರತಗಳನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸುತ್ತಾರೆ; ಹಾಗಾದರೆ ಈ ವಸ್ತ್ರಾದಿಗಳು ಪರಿಗ್ರಹವಿವೆಯೋ ಅಥವಾ ಇಲ್ಲವೋ? ಇದ್ದರೆ ತ್ಯಾಗ ಮಾಡಿದ ನಂತರವೇಕೆ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ? ಮತ್ತು ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಗೃಹಸ್ಥರು ವಸ್ತ್ರಾದಿಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ, ಅವನ್ನೂ ಪರಿಗ್ರಹವೆನ್ನ ಬೇಡಿರಿ ? ಚಿನ್ನ ಮೊದಲಾದುವನ್ನು ಪರಿಗ್ರಹವೆಂದು ಹೇಳಿರಿ.

ಯಾವ ಪ್ರಕಾರ ಕ್ಷುಧಾದಿಗಳ ಸಲುವಾಗಿ ಆಹಾರ ಗ್ರಹಣ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ, ಅದೇ ಪ್ರಕಾರ ಶೀತ-ಉಷ್ಣಾದಿಗಳ ಸಲುವಾಗಿ ವಸ್ತ್ರಾದಿಗಳನ್ನು ಗ್ರಹಣಮಾಡುತ್ತಾರೆಂದು ಹೇಳಬಹುದು, ಆದರೆ ಮುನಿಪದವನ್ನು ಸ್ವೀಕಾರ ಮಾಡುವಾಗ ಆಹಾರದ ತ್ಯಾಗ ಮಾಡಿಲ್ಲ, ಪರಿಗ್ರಹದ ತ್ಯಾಗ ಮಾಡಿದೆ. ಅನ್ನಾದಿಗಳ ಸಂಗ್ರಹ ಮಾಡುವುದಂತೂ ಪರಿಗ್ರಹವಿದೆ, ಭೋಜನ ಮಾಡಲು ಹೋಗುವುದು ಪರಿಗ್ರಹವಲ್ಲ. ಮತ್ತು ವಸ್ತ್ರಾದಿಗಳ ಸಂಗ್ರಹ ಮಾಡುವುದು ಹಾಗೂ ತೊಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವುದು ಅದು ಎಲ್ಲೆಡೆಗೂ ಪರಿಗ್ರಹವಿದೆಯೆಂಬುದು ಲೋಕದಲ್ಲಿ ಪ್ರಸಿದ್ಧವಿದೆ.

ಶರೀರದ ಸ್ಥಿರತೆಗಾಗಿ ವಸ್ತ್ರಾದಿಗಳನ್ನು ಇಡುತ್ತಾರೆ; ಅದರಲ್ಲಿ ಮಮತೆಯಿಲ್ಲದಿರುವುದರಿಂದ ಅವಕ್ಕೆ ಪರಿಗ್ರಹವೆಂದು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಬಹುದು, ಆದರೆ ಶ್ರದ್ಧೆಯಲ್ಲಂತೂ ಸಮ್ಯಗ್ದೃಷ್ಟಿಯಾದಾಗಲೇ ಸಮಸ್ತ ಪರದ್ರವ್ಯಗಳಲ್ಲಿನ ಮಮತೆಯು ಅಭಾವವಾಗುವುದು ; ಆ ಅಪೇಕ್ಷೆಯಿಂದ ನಾಲ್ಕನೇ ಗುಣಸ್ಥಾನವೇ ಪರಿಗ್ರಹರಹಿತವೆಂದು ಹೇಳು. ಇನ್ನು ಪ್ರವೃತ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಮಮತೆಯಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಹೇಗೆ ಗ್ರಹಣಮಾಡುತ್ತಾರೆ ? ಆದುದರಿಂದ ವಸ್ತ್ರಾದಿಗಳ ಗ್ರಹಣ-ಧಾರಣವು ಬಿಟ್ಟಾಗಲೇ ಅಪರಿಗ್ರಹಿಯಾಗುವುದು.

ವಸ್ತ್ರಾದಿಗಳನ್ನು ಯಾರಾದರೂ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋದರೆ ಕ್ರೋಧ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ, ಕ್ಷುಧಾದಿಗಳಾದಾಗ ಅವನ್ನು ಮಾರುವುದಿಲ್ಲ, ಬಟ್ಟೆತೊಟ್ಟುಕೊಂಡು ಪ್ರಮಾದ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ; ಪರಿಣಾಮದ ಸ್ಥಿರತೆಯಿಂದ ಧರ್ಮದ ಸಾಧನವನ್ನೇ ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ಮಮತೆಯಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಆದರೆ ಬಾಹ್ಯದಲ್ಲಿ ಕ್ರೋಧ ಮಾಡದಿದ್ದರೂ

---

೧. ಪಾತ್ರ, ೨) ಪಾತ್ರಬಂಧ ೩) ಪಾತ್ರಕೇಸರಿಕರ ೪-೫) ಪಟಲಿಕೆಗಳು, ೬) ರಜಸ್ತ್ರಾಣ, ೭) ಗೋಚ್ಛಕ, ೮) ರಜೋಹರಣ, ೯) ಮುಖವಸ್ತ್ರ. ೧೦-೧೧ ಎರಡು ನೂಲಿನ ಬಟ್ಟೆಗಳು, ೧೨) ಒಂದು ಉಣ್ಣೆಯ ಬಟ್ಟೆ, ೧೩) ಪಾತ್ರಕ, ೧೪) ಚೋಲಪಟ್ಟ.
—ಬೃ. ಕ. ಸೂ. ಉ. ೩ ಭಾ. ಗಾ. ೩೯೬೨ರಿಂದ ೩೯೬೫

ಅದರ ಸ್ವೀಕಾರದಲ್ಲಿ ಇಷ್ಟಬುದ್ಧಿಯಾದರೆ ಅದರ ವಿಯೋಗದಲ್ಲಿ ಅನಿಷ್ಟ ಬುದ್ಧಿಯು ಆಗಿಯೇ ಆಗುವುದು. ಇಷ್ಟ ಬುದ್ಧಿಯಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಅದರ ಸಲುವಾಗಿ ಯಾಚನೆಯನ್ನೇಕೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ? ಮತ್ತು ಮಾರುವುದಿಲ್ಲ, ಆದರೆ ಧಾತು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡರೆ ತಮ್ಮ ಹೀನತೆಯೆಂದು ತಿಳಿದು ಮಾರುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಯಾವ ಪ್ರಕಾರ ಹಣ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವುದಿದೆ. ಅದೇ ಪ್ರಕಾರ ವಸ್ತ್ರಾದಿಗನ್ನು ಇಟ್ಟು ಕೊಳ್ಳುವುದಿದೆ. ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಪರಿಗ್ರಹದ ಅಪೇಕ್ಷೆಯುಳ್ಳ ಜೀವರುಗಳಿಗೆ ಎರಡರ ಇಚ್ಛೆಯಿರುವುದರಿಂದ ಕಳ್ಳರ ಭಯಾದಿಗಗಳಿಗೆ ಎರಡೂ ಕಾರಣಗಳು ಸಮಾನವಿವೆ ಇನ್ನು ಪರಿಣಾಮದ ಸ್ಥಿರತೆಯಿಂದ ಧರ್ಮಸಾಧನದಿಂದ ಪರಿಗ್ರಹತೆಯಿಲ್ಲದ್ದಿದ್ದರೆ ಯಾವನಿಗೆ ಅಧಿಕ ಶೀತವೆನಿಸುತ್ತದೆ ಅವನು ರಜಾಯಿಯಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಪರಿಣಾಮದ ಸ್ಥಿರತೆ ಮಾಡುವನು ಮತ್ತು ಧರ್ಮಸಾಧಿಸುವನು; ಅವನನ್ನು ಕೂಡ ಅಪರಿಗ್ರಹಿಯೆಂದು ಹೇಳು ? ಹೀಗಾದರೆ ಗೃಹಸ್ಥ ಧರ್ಮದಲ್ಲಿ-ಮುನಿಧರ್ಮದಲ್ಲಿ ಅಂತರವೇನುಳಿಯಿತು? ಪರೀಷಹ ಸಹನೆ ಮಾಡುವ ಶಕ್ತಿಯಿಲ್ಲದವನು ಪರಿಗ್ರಹವಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಧರ್ಮ ಸಾಧನೆ ಮಾಡುವುದರ ಹೆಸರು ಗೃಹಸ್ಥಧರ್ಮವಿದೆ; ಮತ್ತು ಪರಿಣಮನವು ನಿರ್ಮಲವಿರುವುದರಿಂದ ಪರೀಷಹಗಳಿಂದ ವ್ಯಾಕುಲಗೊಳ್ಳದವನು ಪರಿಗ್ರಹವಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳದೆ ಧರ್ಮ ಸಾಧನೆ ಮಾಡಿದರೆ ಅದರ ಹೆಸರು ಮುನಿಧರ್ಮವಿದೆ, ಇಷ್ಟು ವಿಶೇಷವಿದೆ.

ಮತ್ತು ಶೀತಾದಿಗಳ ಪರೀಷಹದಿಂದ ವ್ಯಾಕುಲತೆ ಹೇಗಾಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದರೆ ವ್ಯಾಕುಲತೆಯು ಮೋಹೋದಯದ ನಿಮಿತ್ತದಿಂದ ಇದೆ; ಇನ್ನು ಮುನಿಗಳಿಗೆ ಆರನೆಯ ಮೊದಲಾದ ಗುಣಸ್ಥಾನಗಳಲ್ಲಿ ಮೂರು ಚೌಕಡಿಯ ಉದಯವಿಲ್ಲ ಹಾಗೂ ಸಂಜ್ವಲನದ ಸರ್ವಘಾತಿ ಸ್ಪರ್ಧಕಗಳ ಉದಯವಿಲ್ಲ. ದೇಶಘಾತಿ ಸ್ಪರ್ಧಕಗಳ ಉದಯವಿದ್ದರೂ ಅವುಗಳ ಬಲವೇನೂ ಇಲ್ಲ. ಯಾವ ಪ್ರಕಾರ ವೇದಕ ಸಮ್ಯಗ್ದೃಷ್ಟಿಗೆ ಸಮ್ಯಗ್ಮೋಹನೀಯದ ಉದಯವಿದ್ದರೂ ಅದು ಸಮ್ಯಕ್ತ್ವದ ಘಾತ ಮಾಡುವ ಸಾಧ್ಯತೆಯಿಲ್ಲ; ಅದೇ ಪ್ರಕಾರ ದೇಶಘಾತಿ ಸಂಜ್ವಲನದ ಉದಯು ಪರಿಣಾಮಗಳನ್ನು ವ್ಯಾಕುಲಮಾಡುವ ಸಾಧ್ಯತೆಯಿಲ್ಲ, ಅಯ್ಯಾ! ಮುನಿಗಳ ಹಾಗೂ ಇತರರ ಪರಿಣಾಮಗಳ ಸಮಾನತೆಯಿಲ್ಲ. ಎಲ್ಲರಿಗೆ ಸರ್ವಘಾತಿಯು ಉದಯವಿದ್ದು ಇವರಿಗೆ ದೇಶಘಾತಿಯ ಉದಯವಿರುವುದರಿಂದ ಇತರರಿಗಾಗುವಂಥ ಪರಿಣಾಮಗಳು ಇವರಿಗೆಂದೂ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ, ಸರ್ವಘಾತಿ ಕಷಾಯಗಳ ಉದಯವಿದ್ದವರು ಗೃಹಸ್ಥರೇ ಇದ್ದರೆ ದೇಶಘಾತಿಯ ಉದಯವಿದ್ದವರು ಮುನಿಧರ್ಮ ಸ್ವೀಕರಿಸುತ್ತಾರೆ; ಅವರ ಪರಿಣಾಮಗಳು ವ್ಯಾಕುಲಗೊಳ್ಳದಿರುವುದರಿಂದ ವಸ್ತ್ರಾದಿಗಳನ್ನಿಡುವುದಿಲ್ಲ

ಜೈನಶಾಸ್ತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಮುನಿಗಳು ಹದಿನಾಲ್ಕು ಉಪಕರಣಗಳನ್ನಿಡುತ್ತಾರೆಂದು ಹೇಳಿದೆಯೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ, ಆದರೆ ನಿಮ್ಮ ಶಾಸ್ತ್ರಗಳಲ್ಲಿಯೇ ಹೇಳಿದೆ, ದಿಗಂಬರ ಜೈನಶಾಸ್ತ್ರಗಳಲ್ಲಂತೂ ಹೇಳಿಲ್ಲ; ಅಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಕೌಪೀನದ ಪರಿಗ್ರಹವಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಹನ್ನೊಂದನೆಯ ಪ್ರತಿಮಾಧಾರಕನಿಗೆ ಶ್ರಾವಕನೆಂದೇ ಹೇಳಿದೆ.

ಈಗ ಎರಡರಲ್ಲಿ ಕಾಲ್ಪನಿಕವಾದ ವಚನಗಳು ಯಾವವಿವೆಯೆಂಬುದನ್ನು ವಿಚಾರಮಾಡಿರಿ. ಮೊದಲಂತೂ ಕಾಲ್ಪನಿಕ ರಚನೆಯನ್ನು ಕಷಾಯಯುಕ್ತನು ಮಾಡುತ್ತಾನೆ; ಮತ್ತು ಕಷಾಯಯುಕ್ತನೇ ನೀಚಪದದಲ್ಲಿ ಉಚ್ಚತನವನ್ನು ಪ್ರಕಟಮಾಡುತ್ತಾನೆ. ದಿಗಂಬರರಲ್ಲಿ ವಸ್ತ್ರಾದಿಗಳನ್ನಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವುದರಿಂದ ಧರ್ಮವಾಗುವುದೇ ಇಲ್ಲವೆಂದಂತೂ ಹೇಳಿಲ್ಲ, ಆದರೆ ಅದನ್ನು ಶ್ರಾವಕ ಧರ್ಮವೆಂದು ಹೇಳಿದೆ; ಶ್ವೇತಾಂಬರರಲ್ಲಿ ಮುನಿಧರ್ಮವೆಂದು ಹೇಳಿದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಇಲ್ಲಿ ನೀಚಕ್ರಿಯೆಗಳಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಉಚ್ಚತೆಯನ್ನು ಪ್ರಕಟ ಮಾಡಿದವನೇ ಕಷಾಯಿಯಿದ್ದಾನೆ. ಈ ಕಾಲ್ಪನಿಕ ಕಥನದಿಂದ ವಸ್ತ್ರಾದಿಗಳನ್ನಿಟ್ಟುಕೊಂಡರೂ ತಮ್ಮನ್ನು ಜನರು ಮುನಿಯೆಂದು ಮನ್ನಿಸತೊಡಗುವುದರಿಂದ ಮಾನಕಷಾಯದ ಪೋಷಣೆ ಮಾಡಿ ಸುಲಭ ಕ್ರಿಯೆಗಳಿಂದ ಉಚ್ಚಪದವಿಯಾಗುವುದೆಂದು ಇತರರಿಗೆ ತೋರಿಸುವುದರಿಂದ ಅಧಿಕ ಜನರು ಬೆನ್ನುಹತ್ತಿದರು. ಕಾಲ್ಪನಿಕ ಮತಗಳು ಇದೇ ಪ್ರಕಾರ ಆಗಿವೆ. ಆದುದರಿಂದ ಕಷಾಯಿಯಾಗಿ ವಸ್ತ್ರಾದಿಗಳಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಮುನಿತನವನ್ನು ಹೇಳಿರುವುದು ಅದು ಪೂರ್ವೋಕ್ತ ಯುಕ್ತಿಯಲ್ಲಿ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ; ಆದುದರಿಂದ ಇವು ಕಾಲ್ಪನಿಕ ವಚನಗಳಿವೆಯೆಂದು ತಿಳಿಯಬೇಕು.

ಪ್ರಶ್ನೆ : ದಿಗಂಬರರಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಶಾಸ್ತ್ರ, ಪಿಂಛಿ ಮೊದಲಾದ ಉಪಕರಣಗಳನ್ನು ಮುನಿಗಳಿಗೆ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ; ಅದೇ ಪ್ರಕಾರ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಹದಿನಾರು ಉಪಕರಣಗಳನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ, ಇದರಲ್ಲಿ ತಪ್ಪೇನಿದೆ ?

ಉತ್ತರ : ಯಾವುದರಿಂದ ಉಪಕಾರವಾಗುವುದು ಅದರ ಹೆಸರು ಉಪಕರಣವಿದೆ. ಆದರೆ ಇಲ್ಲಿ ಶೀತಾದಿಗಳ ವೇದನವನ್ನು ದೂರ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಉಪಕರಣವೆಂದು ನಿಶ್ಚಿತವಾದರೆ ಎಲ್ಲ ಪರಿಗ್ರಹದ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳು ಉಪಕರಣ ನಾಮಪಡೆಯುವವು, ಆದರೆ ಧರ್ಮದಲ್ಲಿ ಅವುಗಳ ಪ್ರಯೋಜನವೇನಿದೆ? ಅವಂತೂ ಪಾಪದ ಕಾರಣಗಳಿವೆ: ಧರ್ಮದಲ್ಲಂತೂ ಯಾವವು ಧರ್ಮಕ್ಕೆ ಉಪಕಾರಿಯಾಗುವವು ಅವುಗಳ ಹೆಸರು ಉಪಕರಣವಿದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಶಾಸ್ತ್ರವು ಜ್ಞಾನದಕಾರಣವಿದೆ, ಪಿಂಛಿ ದಯೆಗೆ ಕಾರಣವಿದೆ, ಕಮಂಡಲು ಶೌಚದ ಕಾರಣವಿದೆ, ಇವಂತೂ ಧರ್ಮಕ್ಕೆ ಉಪಕಾರಿಯಾದವು; ವಸ್ತ್ರಾದಿಗಳು ಯಾವ ಪ್ರಕಾರ ಧರ್ಮಕ್ಕೆ ಉಪಕಾರಿಯಾಗುವವು ಅವನ್ನಂತೂ ಶರೀರ ಸುಖದ ಸಲುವಾಗಿಯೇ ಧಾರಣಮಾಡಲಾಗುತ್ತವೆ.

ಇನ್ನೂ ಕೇಳಿರಿ, ಶಾಸ್ತ್ರಗಳನ್ನಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ದೊಡ್ಡಸ್ತಿಕೆಯನ್ನು ಮೆರೆಸಿದರೆ, ಪಿಂಛಿಯಿಂದ ಕಸಗುಡಿಸಿದರೆ, ಕಮಂಡಲದಿಂದ ನೀರು ಕುಡಿದರೆ ಮತ್ತು ಮಲಿನತೆಯನ್ನು ಕಳೆದರೆ ಶಾಸ್ತ್ರ ಮೊದಲಾದವು ಕೂಡ ಪರಿಗ್ರಹವೇ ಇವೆ; ಆದರೆ ಮುನಿಗಳು ಇಂಥ ಕಾರ್ಯಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ಧರ್ಮದ ಸಾಧನಗಳಿಗೆ ಪರಿಗ್ರಹವೆಂಬ ಸಂಜ್ಞೆಯಿಲ್ಲ; ಆದರೆ ಭೋಗದ ಸಾಧನಗಳಿಗೆ ಪರಿಗ್ರಹವೆಂಬ ಸಂಜ್ಞೆಯು ಇರುತ್ತದೆಯೆಂದು ತಿಳಿಯಬೇಕು.

ಕಮಂಡಲದಿಂದಂತೂ ಶರೀರದ ಮಲವನ್ನೇ ದೂರಮಾಡುತ್ತಾರೆಂದು ಹೇಳಬಹುದು; ಆದರೆ ಮುನಿಗಳು ಮಲದೂರ ಮಾಡುವ ಇಚ್ಛೆಯಿಂದ ಕಮಂಡಲವನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ. ಶಾಸ್ತ್ರ ಓದುವುದು ಮೊದಲಾದ ಕಾರ್ಯ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ, ಅಲ್ಲಿ ಮಲಲಿಪ್ತ ಶರೀರದಿಂದ ಶಾಸ್ತ್ರದ ಅವಿನಯವಾಗುವುದು, ಲೋಕನಿಂದೆಯಾಗುವುದು; ಅದರಿಂದ ಧರ್ಮಪಾಲನೆಗಾಗಿ ಕಮಂಡಲವನ್ನಿಡುತ್ತಾರೆ. ಹೀಗೆ ಪಿಂಛಿ ಮೊದಲಾದವು ಉಪಕರಣವೆನಿಸುತ್ತವೆ, ವಸ್ತ್ರಾದಿಗಳಿಗೆ ಉಪಕರಣವೆಂಬ ಸಂಜ್ಞೆಯು ಸಂಭವಿಸುವುದಿಲ್ಲ.

ಕಾಮ, ಅರತಿ ಮೊದಲಾದ ಮೋಹದ ಉದಯದಿಂದ ವಿಕಾರಗಳು ಬಾಹ್ಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟವಾಗುವುದರಿಂದ ಹಾಗೂ ಶೀತಾದಿಗಳನ್ನು ಸಹಿಸುವುದಾಗದಿರುವುದರಿಂದ ಆ ವಿಕಾರಗಳನ್ನು ಬಚ್ಚಿಡಲಿಕ್ಕೆ ಹಾಗೂ ಶೀತಾದಿಗಳ ನಿವಾರಣೆಗಾಗಿ ವಸ್ತ್ರಾದಿಗಳನ್ನಿಡುತ್ತಾರೆ. ಮತ್ತು ಮಾನದ ಉದಯದಿಂದ ತಮ್ಮ ಶ್ರೇಷ್ಠತೆಯನ್ನೂ ಬಯಸುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ಅವರು ಕಲ್ಪಿತ ಯುಕ್ತಿಯಿಂದ ಉಪಕರಣವೆಂದು ನಿರ್ಧಾರ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ.

ಆದರಂತೆ ಮನೆ-ಮನೆ ಬೇಡಿ ಆಹಾರ ತರುವುದನ್ನು ನಿರ್ಧರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಯಾಚನೆ ಮಾಡುವುದು ಧರ್ಮದ ಅಂಗವಿದೆಯೋ ಅಥವಾ ಪಾಪದ ಅಂಗವಿದೆಯೋ ? ಒಂದು ವೇಳೆ ಧರ್ಮದ ಅಂಗವಿದ್ದರೆ ಯಾಚನೆ ಮಾಡುವವರೆಲ್ಲರೂ ಧರ್ಮಾತ್ಮರಾಗುವರು; ಮತ್ತು ಪಾಪದ ಅಂಗವಿದ್ದರೆ ಅದು ಮುನಿಗಳಿಗೆ ಹೇಗೆ ಸಂಭವಿಸುತ್ತದೆ ?

ಪ್ರಶ್ನೆ : ಲೋಭದಿಂದ ಧನಾದಿಗಳ ಯಾಚನೆ ಮಾಡಿದರೆ ಪಾಪವಾಗುವುದು; ಇವರಂತೂ ಧರ್ಮ ಸಾಧನೆಗಾಗಿ ಶರೀರದ ಸ್ಥಿರತೆಯನ್ನು ಬಯಸುತ್ತಾರೆ, ಅದರಿಂದ ಆಹಾರ ಮೊದಲಾದವುಗಳ ಯಾಚನೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ.

ಉತ್ತರ : ಆಹಾರಾದಿಗಳಿಂದ ಧರ್ಮವಾಗುವುದಿಲ್ಲ, ಶರೀರಕ್ಕೆ ಸುಖವಾಗುತ್ತದೆ; ಆದುದರಿಂದ ಶರೀರ ಸುಖದ ಸಲುವಾಗಿ ಅಧಿಕ ಲೋಭವಾದ ಮೇಲೆ ಯಾಚನೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಒಂದುವೇಳೆ ಅಧಿಕ ಲೋಭವಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ತಾವು ಏತಕ್ಕಾಗಿ ಬೇಡುತ್ತೀರಿ ? ಅವರೇ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದರೆ ಕೊಡಲಿ ಕೊಡದಿದ್ದರೆ ಕೊಡದಿರಲಿ, ಅತಿಲೋಭವಾಯಿತು ಅದೇ ಪಾಪವಾಯಿತು, ಆಗ ಮುನಿಧರ್ಮವು ನಷ್ಟವಾಯಿತು; ಬೇರಿನ್ನಾವಧರ್ಮ ಸಾಧಿಸುವುದು ?

ಪ್ರಶ್ನೆ : ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಆಹಾರದ ಇಚ್ಛೆಯಿರುವುದು ಮತ್ತು ಯಾಚನೆ ಮಾಡದಿದ್ದರೆ ಮಾಯಾಕಷಾಯವಾಯಿತು, ಮತ್ತು ಯಾಚನೆ ಮಾಡುವಲ್ಲಿ ಹೀನತೆ ಬರುತ್ತದೆಂದು ಗರ್ವದ ಕಾರಣ ಯಾಚನೆ ಮಾಡದಿದ್ದರೆ ಮಾನಕಷಾಯವಾಯಿತು. ಆಹಾರ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಿತ್ತು, ಆದರಿಂದ ಬೇಡಲಾಗಿದೆ, ಇದರಲ್ಲಿ ಅತಿಲೋಭವೇನಾಯಿತು ಮತ್ತು ಇದರಿಂದ ಮುನಿಧರ್ಮವು ಹೇಗೆ ನಷ್ಟವಾಯಿತೆಂಬುದನ್ನು ಹೇಳಿರಿ.

ಉತ್ತರ : ಯಾವ ಪ್ರಕಾರ ಓರ್ವ ವರ್ತಕನಿಗೆ ಸಂಪಾದಿಸುವ ಇಚ್ಛೆಯುಂಟು ಮಂದವಿದೆ, ಆದರೂ ಅಂಗಡಿಯಲ್ಲಿ ಕೂಡ್ರುತ್ತಾನೆ ಮತ್ತು ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಪಾರ ಮಾಡುವ ಇಚ್ಛೆ ಕೂಡ ಇದೆ; ಆದರೆ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಕೊಡ-ಕೊಳ್ಳುವ ರೂಪದ ವ್ಯಾಪಾರದ ಸಲುವಾಗಿ ಯಾರಲ್ಲೂ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಯಾರಾದರೂ ತಾವಾಗಿಯೇ ಬಂದರೆ ತನಗೆ ಒಪ್ಪಿಗೆಯಾದರೆ ವ್ಯಾಪಾರ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರೆ ಅವನಿಗೆ ಲೋಭದ ಮಂದತೆಯಿದೆ, ಮಾಯೆ ಮತ್ತು ಮಾನಗಳಿಲ್ಲ, ಮೋಸ ಮಾಡುವ ಸಲುವಾಗಿ ಮತ್ತು ತನ್ನ ದೊಡ್ಡಸ್ತಿಕೆಯ ಸಲುವಾಗಿ ಇಂಥ ಸೋಗು ಮಾಡಿದರೆ ಆಗ ಮಾಯೆ, ಮಾನಕಷಾಯಗಳಾಗುತ್ತವೆ. ಆದರೆ ಒಳ್ಳೆಯ ವರ್ತಕನಿಗೆ ಇಂಥ ಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲದಿರುವುದರಿಂದ ಅವನಿಗೆ ಮಾಯಾವಿ-ಮಾನಿ ಎಂದು ಹೇಳಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ, ಅದೇ ಪ್ರಕಾರ ಮುನಿಗಳಿಗೆ ಆಹಾರಾದಿಗಳ ಇಚ್ಛೆಯು ಮಂದವಿದೆ, ಅವರು ಆಹಾರ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಬರುತ್ತಾರೆ ಮತ್ತು ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಆಹಾರ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಇಚ್ಛೆಯೂ ಇದೆ. ಆದರೆ ಆಹಾರದ ಸಲುವಾಗಿ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ; ತಾವಾಗಿಯೇ ಯಾರಾದರೂ ಕೊಟ್ಟರೆ ತಮ್ಮ ವಿಧಿ ಕೂಡಿಬಂದರೆ ಆಹಾರ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ, ಅಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ಲೋಭದ ಮಂದತೆಯಿದೆ, ಮಾಯೆ ಮತ್ತು ಮಾನಗಳಿಲ್ಲ. ಮೋಸ ಮಾಡುವ ಸಲುವಾಗಿ ಮತ್ತು ತನ್ನ ದೊಡ್ಡಸ್ತಿಕೆಯ ಸಲುವಾಗಿ ಇಂಥ ಸೋಗು ಮಾಡಿದರೆ ಆಗ ಮಾಯೆ-ಮಾನಗಳಾಗುತ್ತವೆ. ಆದರೆ ಮುನಿಗಳಿಗೆ ಇಂಥ ಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲವಿರುವುದರಿಂದ ಅವರಿಗೆ ಮಾಯೆ-ಮಾನಗಳಿಲ್ಲ. ಒಂದು ವೇಳೆ ಇದೇ ಪ್ರಕಾರ ಮಾಯೆ-ಮಾನಗಳಾದರೆ ಯಾರು ಮನಸ್ಸಿನಿಂದಲೇ ಪಾಪ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ, ವಚನ-ಕಾಯಗಳಿಂದ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ ಅವರೆಲ್ಲರನ್ನು ಮಾಯಾವಿಯೆನ್ನಬೇಕಾಗುವುದು ಮತ್ತು ಆ ಉಚ್ಚಪದವಿಯ ಧಾರಕರು ನೀಚ-ವೃತ್ತಿಯನ್ನು ಅಂಗೀಕಾರ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ ಅವರೆಲ್ಲರನ್ನು ಮಾನಿಯೆನ್ನಬೇಕಾಗುವುದು, ಇಂಥ ಅನರ್ಥವಾಗುವುದು.

'ಆಹಾರ ಬೇಡುವಲ್ಲಿ ಅತಿಲೋಭವೇನಾಯಿತು?'– ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತಾರೆ, ಆದರೆ ಅಧಿಕಕಷಾಯವಿದ್ದಾಗ ಲೋಕನಿಂದ್ಯಕಾರ್ಯವನ್ನು ಅಂಗೀಕಾರ ಮಾಡಿ ಕೂಡ ಮನೋರಥ ಪೂರ್ಣ ಮಾಡಲು ಅಪೇಕ್ಷಿಸುತ್ತಾನೆ; ಮತ್ತು ಬೇಡುವುದು ಲೋಕನಿಂದ್ಯವಿದ್ದರೂ ಅದನ್ನು ಅಂಗೀಕಾರ ಮಾಡಿ ಆಹಾರದ ಇಚ್ಛೆಯನ್ನು ಪೂರ್ಣಮಾಡುವ ಬಯಕೆಯಾಯಿತು, ಅದರಿಂದ ಇಲ್ಲಿ ಅತಿಲೋಭವಾಯಿತು.

ಆದರಂತೆ 'ಮುನಿಧರ್ಮವು ಹೇಗೆ ನಷ್ಟವಾಯಿತೆ'ಂದು ಕೇಳುತ್ತಾರೆ, ಆದರೆ ಮುನಿಧರ್ಮದಲ್ಲಿ ಇಂಥ ತೀವ್ರಕಷಾಯವು ಸಂಭವವಿಲ್ಲ. ಮತ್ತು ಯಾವನಿಗೆ ಆಹಾರ ಕೊಡುವ ಪರಿಣಾಮವಿರಲಿಲ್ಲ, ಆದರೆ ಇವನು ಅವನ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಹೋಗಿ ಯಾಚನೆ ಮಾಡುವನು; ಅಲ್ಲಿ ಅವನಿಗೆ ಸಂಕೋಚವಾಗುವುದು ಮತ್ತು ಕೊಡದಿದ್ದರೆ ಲೋಕನಿಂದ್ಯವಾಗುವ ಭಯವಾಗುವುದರಿಂದ ಅವನಿಗೆ ಆಹಾರ ಕೊಡುವನು; ಆದರೆ ಅವನ (ಕೊಡುವವನ) ಅಂತರಂಗ ಪ್ರಾಣವು ಪೀಡಿತವಾಗುವುದರಿಂದ ಹಿಂಸೆಯ ಸದ್ಭಾವವು ಬಂದು ಬಿಟ್ಟಿತು, ಒಂದು ವೇಳೆ ಅವನ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಹೋಗದೆ ಅವನಿಗೇ ಕೊಡುವ ಮನಸ್ಸು ಬಂದು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದರೆ ಅವನಿಗೆ ಆನಂದವಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಇದಂತೂ ಬಲವಂತದಿಂದ ಮಾಡಿದ ಕಾರ್ಯವಾಯಿತು. ಮತ್ತು ತನ್ನ ಕಾರ್ಯದ ಸಲುವಾಗಿ ಯಾಚನೆಯ ರೂಪದ ವಚನವಿದೆ ಅದು ಪಾಪರೂಪವಿದೆ ಮತ್ತು ಇಲ್ಲಿ ಅಸತ್ಯವಚನವೂ ಆಯಿತು. ಇನ್ನು ಅವನಿಗೆ ಕೊಡುವ ಇಚ್ಛೆ ಇರಲಿಲ್ಲ, ಇವನು ಯಾಚನೆ ಮಾಡಿದಾಗ ಅವನು ತನ್ನ ಇಚ್ಛೆಯಿಂದ ಕೊಡಲಿಲ್ಲ, ಸಂಕೋಚದಿಂದ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದರಿಂದ ಅದತ್ತ ಗ್ರಹಣ ಕೂಡ ಆಯಿತು. ಅಲ್ಲದೆ ಗೃಹಸ್ಥರ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಸ್ತ್ರೀಯರು ಅಸ್ತವ್ಯಸ್ತವಾಗಿ ಕುಳಿತಿರುತ್ತಾರೆ ಮತ್ತು ಇವನು ಹೋಗುತ್ತಾನೆ, ಅಲ್ಲಿ ಬ್ರಹ್ಮಚರ್ಯದ ಮರ್ಯಾದೆಯು ಭಂಗವಾಗುವುದು. ಮತ್ತು ಆಹಾರ

ತಂದು ಕೆಲಕಾಲದವರೆಗೆ ಇಟ್ಟನು; ಆಹಾರಾದಿಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಲು ಪಾತ್ರೆಗಳನ್ನಿಟ್ಟುಕೊಂಡಿರುವುದು ಅದು ಪರಿಗ್ರಹವಾಯಿತು. ಈ ಪ್ರಕಾರ ಐದೂ ಮಹಾವ್ರತಗಳ ಭಂಗವಾಗುವುದರಿಂದ ಮುನಿಧರ್ಮವು ನಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ; ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಮುನಿಗಳಿಗೆ ಯಾಚನೆಯಿಂದ ಆಹಾರ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು ಯುಕ್ತವಿಲ್ಲ.

ಪ್ರಶ್ನೆ : ಮುನಿಗಳ ಇಪ್ಪತ್ತೆರಡು ಪರೀಷಹಗಳಲ್ಲಿ ಯಾಚನಾಪರೀಷಹವನ್ನು ಹೇಳಿದೆ; ಆದುದರಿಂದ ಯಾಚನೆ ಮಾಡಿದಲ್ಲದೆ ಆ ಪರೀಷಹದ ಸಹನೆ ಮಾಡುವುದು ಹೇಗಾಗುವುದು ?

ಉತ್ತರ : ಯಾಚನೆ ಮಾಡುವುದರ ಹೆಸರು ಯಾಚನಾಪರೀಷಹವಿಲ್ಲ, ಯಾಚನೆಮಾಡದಿರುವುದರ ಹೆಸರು ಯಾಚನಾ ಪರೀಷಹವಿದೆ, ಹೇಗೆಂದರೆ-ಅರತಿ ಮಾಡುವುದರ ಹೆಸರು ಅರತಿಪರೀಷಹವಿಲ್ಲ; ಆದರೆ ಅರತಿ ಮಾಡದಿರುವುದರ ಹೆಸರು ಅರತಿ ಪರಿಷಹವಿದೆಯೆಂದು ತಿಳಿಯಬೇಕು. ಒಂದು ವೇಳೆ ಯಾಚನೆ ಮಾಡುವುದು ಪರೀಷಹವೆಂದಾದರೆ ಭಿಕ್ಷುಕರು ಅಧಿಕ ಯಾಚನೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ, ಅವರಿಗೆ ಅಧಿಕ ಧರ್ಮವಾಗಬೇಕು. ಮತ್ತು ಮಾನ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುವ ಕಾರಣ ಇದಕ್ಕೆ ಪರೀಷಹವೆಂದು ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಯಾವುದೇ ಒಂದು ಕಷಾಯ-ಕಾರ್ಯದ ಸಲುವಾಗಿ ಇನ್ನೊಂದು ಕಷಾಯವನ್ನು ಬಿಟ್ಟರೂ ಕೂಡ ಅವನು ಪಾಪಿಯೇ ಇರುತ್ತಾನೆ. ಹೇಗೆಂದರೆ-ಯಾವನೋ ಓರ್ವನು ಲೋಭದ ಸಲುವಾಗಿ ತನ್ನ ಅಪಮಾನವನ್ನು ಕೂಡ ಎಣಿಕೆಗೆ ತಂದುಕೊಳ್ಳದಿದ್ದರೆ ಅವನಿಗೆ ಲೋಭದ ತೀವ್ರತೆಯಿದೆ, ಆ ಅಪಮಾನ ಮಾಡಿಸುವುದರಿಂದಲೂ ಮಹಾಪಾಪವಾಗುತ್ತದೆ, ಮತ್ತು ತಮಗೆ ಸ್ವಲ್ಪವೂ ಇಚ್ಛೆಯಿಲ್ಲ, ಯಾರಾದರೂ ತಾವಾಗಿಯೇ ಅಪಮಾನ ಮಾಡಿದರೆ ಅವನಿಗೆ ಮಹಾಧರ್ಮವಿದೆ; ಆದರೆ ಇಲ್ಲಿಯಂತೂ ಭೋಜನದ ಲೋಭದ ಸಲುವಾಗಿ ಯಾಚನೆ ಮಾಡಿ ಅಪಮಾನ ಮಾಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದರಿಂದ ಪಾಪವೇ ಇದೆ, ಧರ್ಮವಿಲ್ಲ. ಮತ್ತು ವಸ್ತ್ರಾದಿಗಳ ಸಲುವಾಗಿ ಕೂಡ ಯಾಚನೆ ಮಾಡುತ್ತಾನೆ, ಆದರೆ ಆ ವಸ್ತ್ರವೇನು ಧರ್ಮದ ಅಂಗವಿಲ್ಲ, ಅದು ಶರೀರ ಸುಖದ ಕಾರಣವಿರುವುದರಿಂದ ಪೂರ್ವೋಕ್ತ ಪ್ರಕಾರದಿಂದ ಅದರ ನಿಷೇಧವಿದೆಯೆಂದು ತಿಳಿಯಬೇಕು. ನೋಡಿರಿ, ತಮ್ಮ ಧರ್ಮರೂಪವಾದ ಉಚ್ಚಪದವನ್ನು ಯಾಚನೆ ಮಾಡಿ ನೀಚ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ, ಆದರೆ ಅದರಿಂದ ಧರ್ಮದ ಹೀನತೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಹೀಗೆ ಅನೇಕ ಪ್ರಕಾರದಿಂದ ಮುನಿಧರ್ಮದಲ್ಲಿ ಯಾಚನೆ ಮೊದಲಾದವು ಸಂಭವಿಸುವುದಿಲ್ಲ; ಆದರೆ ಇಂಥ ಅಸಂಭವ ಕ್ರಿಯೆಗಳ ಧಾರಕರಿಗೆ ಸಾಧು-ಗುರುವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಆದುದರಿಂದ ಗುರುವಿನ ಸ್ವರೂಪವನ್ನು ವಿಪರೀತವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ.

ಧರ್ಮದ ಅನ್ಯಥಾ ಸ್ವರೂಪ

ಧರ್ಮದ ಸ್ವರೂಪವನ್ನು ವಿಪರೀತವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಸಮ್ಯಗ್ದರ್ಶನ-ಜ್ಞಾನ-ಚಾರಿತ್ರಗಳ ಏಕತೆಯು ಮೋಕ್ಷಮಾರ್ಗವಿದೆ, ಅದೇ ಧರ್ಮವಿದೆ. ಆದರೆ ಅದರ ಸ್ವರೂಪವನ್ನು ವಿಪರೀತವಾಗಿ ನಿರೂಪಣೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಹೇಗೆಂಬುದನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ.

ತತ್ತ್ವಾರ್ಥಶ್ರದ್ಧೆಯು ಸಮ್ಯಗ್ದರ್ಶನವಿದೆ; ಆದರದಂತೂ ಮುಖ್ಯತೆಯಿಲ್ಲ. ತಾವು ಯಾವ ಪ್ರಕಾರ ಅರಹಂತ ದೇವ-ಸಾಧು-ಗುರು-ದಯೆ-ಧರ್ಮದ ನಿರೂಪಣೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಅದರ ಶ್ರದ್ಧೆಯನ್ನು ಸಮ್ಯಗ್ದರ್ಶನವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಅಲ್ಲಿ ಮೊದಲಂತೂ ಅರಹಂತಾದಿಕರ ಸ್ವರೂಪವನ್ನು ವಿಪರೀತವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ; ಆದರೆ ತತ್ತ್ವಶ್ರದ್ಧೆಯಾದಲ್ಲದೆ ಇಷ್ಟೇ ಶ್ರದ್ಧೆಯಿಂದ ಸಮ್ಯಕ್ತ್ವವು ಹೇಗೆ ಆಗುವುದು? ಆದುದರಿಂದ ಅಸತ್ಯವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ.

ಮತ್ತು ತತ್ತ್ವಗಳ ಶ್ರದ್ಧೆಗೆ ಕೂಡ ಸಮ್ಯಕ್ತ್ವವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ, ಆದರೆ ಪ್ರಯೋಜನಸಹಿತವಾದ ತತ್ತ್ವಗಳ ಶ್ರದ್ಧೆಗೆಂದು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಗುಣಸ್ಥಾನ-ಮಾರ್ಗಣಾಸ್ಥಾನಾದಿರೂಪ ಜೀವದ, ಅಣು-ಸ್ಕಂಧಾದಿರೂಪ ಅಜೀವದ, ಪಾಪ-ಪುಣ್ಯದ ಸ್ಥಾನಗಳ, ಅವಿರತಿ ಮೊದಲಾದ ಆಸ್ರವಗಳ, ವ್ರತಾದಿರೂಪ ಸಂವರದ, ತಪಶ್ಚರ್ಯಾದಿ

ಯರ್ಹಾದಿರೂಪ ನಿರ್ಜರೆಯು, ಸಿದ್ಧರಾಗುವ ಲಿಂಗಾದಿಯ ಭೇದಗಳಿಂದ ಮೋಕ್ಷದ ಸ್ವರೂಪವನ್ನು ಯಾವ ಪ್ರಕಾರ ಅವರ ಶಾಸ್ತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದೆ ಆ ಪ್ರಕಾರ ಕಲಿತುಕೊಳ್ಳುವುದು; ಮತ್ತು ಕೇವಲಿಯ ವಚನವು ಪ್ರಮಾಣವಿದೆಯೆಂಬ ತತ್ತ್ವಾರ್ಥಶ್ರದ್ಧೆಯಿಂದ ಸಮ್ಯಕ್ತ್ವವಾಯಿತೆಂದು ಮನ್ನಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಹಾಗಾದರೆ ಗ್ರೈವೇಯಕದಲ್ಲಿ ಹೋಗುವಂಥ ದ್ರವ್ಯಲಿಂಗಿ ಮುನಿಗೆ ಇಂಥ ಶ್ರದ್ಧೆಯಿರುತ್ತದೆಯೋ ಅಥವಾ ಇಲ್ಲವೋ? ಇರುತ್ತಿದ್ದರೆ ಅವನನ್ನು ಮಿಥ್ಯಾದೃಷ್ಟಿಯೆಂದು ಏಕೆ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ? ಮತ್ತು ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಅವನಂತೂ ಜೈನಲಿಂಗವನ್ನು ಧರ್ಮಬುದ್ಧಿಯಿಂದ ಧಾರಣ ಮಾಡಿದ್ದಾನೆ, ಅವನಿಗೆ ದೇವಾದಿಕರ ಪ್ರತೀತಿಯು ಹೇಗಾಗಲಿಲ್ಲ? ಮತ್ತು ಅವನಿಗೆ ಅಧಿಕ ಶಾಸ್ತ್ರ ಅಭ್ಯಾಸವಿದ್ದರೂ ಅವನು ಜೀವಾದಿಗಳ ಭೇದವನ್ನು ಹೇಗೆ ತಿಳಿಯಲಿಲ್ಲ? ಮತ್ತು ಅನ್ಯಮತದ ಲವಲೇಶವೂ ಅವನ ಅಭಿಪ್ರಾಯದಲ್ಲಿಲ್ಲ, ಅವನಿಗೆ ಅರಹಂತ ವಚನದ ಪ್ರತೀತಿಯು ಹೇಗೆ ಬರಲಿಲ್ಲ? ಆದುದರಿಂದ ಅವನಿಗೆ ಇಂಥ ಶ್ರದ್ಧೆಯಂತೂ ಇರುತ್ತದೆ; ಆದರೆ ಸಮ್ಯಕ್ತ್ವವಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಇನ್ನು ನಾರಕಿ, ಭೋಗಭೂಮಿಜ, ತಿರ್ಯಂಚ ಮೊದಲಾದುವಕ್ಕೆ ಇಂಥ ಶ್ರದ್ಧೆಯಾಗುವ ನಿಮಿತ್ತವಿಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ಅವಕ್ಕೆ ಅಧಿಕಕಾಲದವರೆಗೆ ಸಮ್ಯಕ್ತ್ವವಿರುತ್ತದೆ, ಆದುದರಿಂದ ಅವಕ್ಕೆ ಇಂಥ ಶ್ರದ್ಧೆ ಇಲ್ಲದಾಗ ಕೂಡ ಸಮ್ಯಕ್ತ್ವವಿರುತ್ತದೆ.

ಆದುದರಿಂದ ಇದು ಸಮ್ಯಕ್ಶ್ರದ್ಧೆಯ ಸ್ವರೂಪವಲ್ಲ. ನಿಜವಾದ ಸ್ವರೂಪವೇನಿದೆ ಅದರ ವರ್ಣನೆಯನ್ನು ಮುಂದೆ ಮಾಡಲಾಗುವುದು ಅದನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಅಲ್ಲದೆ ಅವರ ಶಾಸ್ತ್ರಗಳ ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಮ್ಯಕ್ಜ್ಞಾನವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ; ಆದರೆ ದ್ರವ್ಯಲಿಂಗಿ ಮುನಿಗೆ ಶಾಸ್ತ್ರಾಭ್ಯಾಸವಾದ ನಂತರವೂ ಮಿಥ್ಯಾಜ್ಞಾನವೆಂದು ಹೇಳಿದೆ, ವಿಷಯಾದಿರೂಪ ತಿಳಿಯುವ ಅಸಂಯತ ಸಮ್ಯಗ್ದೃಷ್ಟಿಯ ಜ್ಞಾನಕ್ಕೆ ಸಮ್ಯಕ್ಜ್ಞಾನವೆಂದು ಹೇಳಿದೆ.

ಆದುದರಿಂದ ಇದು ಸ್ವರೂಪವಲ್ಲ, ನಿಜವಾದ ಸ್ವರೂಪವನ್ನು ಮುಂದೆ ಹೇಳಲಾಗುವುದು ಅದನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಆದರಂತೆ ಅವರ ಮುಖಾಂತರ ನಿರೂಪಿತವಾದ ಅಣುವ್ರತ–ಮಹಾವ್ರತಾದಿ ರೂಪದ ಶ್ರಾವಕ–ಯತಿಯ ಧರ್ಮ ಧಾರಣ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಸಮ್ಯಕ್ಚಾರಿತ್ರವಾಯಿತೆಂದು ಮನ್ನಿಸುತ್ತಾರೆ; ಆದರೆ ಮೊದಲು ವ್ರತಾದಿಗಳ ಸ್ವರೂಪವನ್ನು ವಿಪರೀತವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ ಅದನ್ನು ಈ ಮೊದಲು ಗುರುವರ್ಣನೆಯಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಹೇಳಿದೆ. ಇನ್ನು ದ್ರವ್ಯಲಿಂಗಿಗೆ ಮಹಾವ್ರತವಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಸಮ್ಯಕ್ಚಾರಿತ್ರವಿರುವುದಿಲ್ಲ, ಮತ್ತು ಅವರ ಮತದ ಅನುಸಾರ ಗೃಹಸ್ಥ ಮೊದಲಾದವರಿಗೆ ಮಹಾ ವ್ರತಾದಿಗಳನ್ನು ಅಂಗೀಕಾರ ಮಾಡದಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಸಮ್ಯಕ್ಚಾರಿತ್ರವಿರುತ್ತದೆ.

ಆದುದರಿಂದ ಇದು ಸ್ವರೂಪವಲ್ಲ. ನಿಜವಾದ ಸ್ವರೂಪವು ಬೇರೆಯಿದೆ ಅದನ್ನು ಮುಂದೆ ಹೇಳಲಾಗುವುದು.

ಪ್ರಶ್ನೆ :– ದ್ರವ್ಯಲಿಂಗಿಗೆ ಅಂತರಂಗದಲ್ಲಿ ಪೂರ್ವೋಕ್ತ ಶ್ರದ್ಧಾದಿಗಳಿರುವುದಿಲ್ಲ, ಬಾಹ್ಯದಲ್ಲೇ ಆಗಿರುವುದರಿಂದ ಸಮ್ಯಕ್ತ್ವಾದಿಗಳು ಆಗಿಲ್ಲ.

ಉತ್ತರ : ಒಂದು ವೇಳೆ ಅಂತರಂಗದಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ ಮತ್ತು ಬಾಹ್ಯದಲ್ಲಿ ಧಾರಣಮಾಡುತ್ತಾನೆಂದರೆ ಅವನು ಕಪಟದಿಂದ ಧಾರಣ ಮಾಡುತ್ತಾನೆ. ಮತ್ತು ಅವನಿಗೆ ಕಪಟವಿದ್ದರೆ ಗ್ರೈವೇಯಕಕ್ಕೆ ಹೇಗೆ ಹೋಗುವನು ? ಅವನಂತೂ ನರಕದಲ್ಲಿ ಹೋಗುವನು. ಬಂಧವಂತೂ ಅಂತರಂಗದ ಪರಿಣಾಮಗಳಿಂದ ಆಗುತ್ತದೆ; ಆದುದರಿಂದ ಅಂತರಂಗದಲ್ಲಿ ಜೈನಧರ್ಮರೂಪದ ಪರಿಣಾಮಗಳಾದಲ್ಲದೆ ಗ್ರೈವೇಯಕಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದು ಸಂಭವವಿಲ್ಲ.

ಅಲ್ಲದೆ ವ್ರತಾದಿರೂಪದ ಶುಭೋಪಯೋಗದಿಂದಲೇ ದೇವಗತಿಯ ಬಂಧವನ್ನು ಮನ್ನಿಸುತ್ತಾರೆ

ಮತ್ತು ಅದನ್ನೇ ಮೋಕ್ಷಮಾರ್ಗವೆಂದು ಮನ್ನಿಸುತ್ತಾರೆ, ಹೀಗೆ ಬಂಧಮಾರ್ಗ-ಮೋಕ್ಷಮಾರ್ಗವನ್ನು ಒಂದು ಮಾಡಿತು, ಆದರೆ ಇದು ಮಿಥ್ಯೆಯಿದೆ.

ಅದರಂತೆ ವ್ಯವಹಾರಧರ್ಮದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ವಿಪರೀತತೆಗಳನ್ನು ನಿರೂಪಣೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ನಿಂದಕನನ್ನು ಹೊಡೆಯುವುದರಲ್ಲಿ ಪಾಪವಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ; ಆದರೆ ತೀರ್ಥಂಕರರ ಉಪಸ್ಥಿತಿಯಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಅನ್ಯಮತದ ನಿಂದಕರಾದರು; ಅವರನ್ನು ಇಂದ್ರ ಮೊದಲಾದವರು ಹೊಡೆಯುವುದಿಲ್ಲ, ಒಂದು ವೇಳೆ ಪಾಪವಾಗದಿರುತ್ತಿದ್ದರೆ ಇಂದ್ರಾದಿಕರೇಕೆ ಹೊಡೆಯುವುದಿಲ್ಲ ? ಅಲ್ಲದೆ ಪ್ರತಿಮೆಗಳಿಗೆ ಒಡವೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಸುತ್ತಾರೆ; ಆದರೆ ಪ್ರತಿಬಿಂಬಗಳನ್ನಂತೂ ವೀತರಾಗಭಾವದ ವೃದ್ಧಿಯ ಸಲುವಾಗಿ ಸ್ಥಾಪಿಸುವುದಿರುತ್ತದೆ, ಒಡವೆಗಳನ್ನು ಹಾಕುವುದರಿಂದ ಇವು ಕೂಡ ಅನ್ಯಮತದ ಮೂರ್ತಿಯಂತೆಯೇ ಆದವು. ಇವೇ ಮೊದಲಾದುವನ್ನು ಎಲ್ಲಿಯವರೆಗೆಂದು ಹೇಳುವುದು ? ಅದೆಷ್ಟೋ ವಿಪರೀತ ನಿರೂಪಣೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ.

ಈ ಪ್ರಕಾರ ಶ್ವೇತಾಂಬರ ಮತವು ಕಾಲ್ಪನಿಕವಿದೆಯೆಂದು ತಿಳಿಯಬೇಕು. ಇಲ್ಲಿ ಸಮ್ಯಗ್ದರ್ಶನ ಮೊದಲಾದುವನ್ನು ವಿಪರೀತವಾಗಿ ನಿರೂಪಣೆ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಮಿಥ್ಯಾದರ್ಶನಾದಿಗಳದೇ ಪುಷ್ಟತೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಅದರ ಮೇಲೆ ಶ್ರದ್ಧೆ ಮಾಡಬಾರದು.

ಢೂಂಢಕಮತ ವಿಚಾರ

ಈ ಶ್ವೇತಾಂಬರರಲ್ಲಿಯೇ ಢೂಂಢಿಯರು ಪ್ರಕಟರಾಗಿದ್ದಾರೆ; ಅವರು ತಮ್ಮನ್ನು ನಿಜವಾದ ಧರ್ಮಾತ್ಮರೆಂದು ಮನ್ನಿಸುತ್ತಾರೆ, ಅದು ಭ್ರಮೆಯಿದೆ. ಹೇಗೆಂಬುದನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ.

ಕೆಲವರಂತೂ ವೇಷ ಧಾರಣ ಮಾಡಿ ತಮ್ಮನ್ನು ಸಾಧುವೆಂದು ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ; ಆದರೆ ಅವರ ಗ್ರಂಥಗಳಿಗನುಸರಿಸಿಕೂಡ ವ್ರತ. ಸಮಿತಿ, ಗುಪ್ತಿ ಮೊದಲಾದುಗಳ ಸಾಧನೆಯು ಅವರಲ್ಲಿ ಕಂಡು ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ನೋಡಿರಿ! ಮನ-ವಚನ-ಕಾಯ, ಕೃತ-ಕಾರಿತ-ಅನುಮೋದನದಿಂದ ಎಲ್ಲ ಸಾವದ್ಯಯೋಗಗಳನ್ನು ತ್ಯಾಗ ಮಾಡುವ ಪ್ರತಿಜ್ಞೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ; ಅನಂತರ ಪಾಲನೆ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಬಾಲಕನಿಗೆ, ಅನನುಭವಿಗೆ ಮತ್ತು ಶೂದ್ರರಿಗೆ ಕೂಡ ದೀಕ್ಷೆ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಹೀಗೆ ತ್ಯಾಗ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಮತ್ತು ತ್ಯಾಗ ಮಾಡುತ್ತಿರುವಾಗ ಏನನ್ನು ತ್ಯಾಗಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆಂಬುದರ ವಿಚಾರ ಕೂಡ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ, ಅನಂತರ ಪಾಲನೆಯನ್ನೂ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ಅವರನ್ನು ಎಲ್ಲರೂ ಸಾಧುವೆಂದು ಮನ್ನಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಅನಂತರ ಧರ್ಮಬುದ್ಧಿಯಾಗಬಹುದು ಆಗಲಾದರೂ ಅವನದು ಒಳ್ಳೆಯದಾದೀತೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ; ಆದರೆ ಮೊದಲೇ ದೀಕ್ಷೆಕೊಡುವವನು ಪ್ರತಿಜ್ಞೆಯು ಭಂಗವಾಗುವುದೆಂದೇ ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಪ್ರತಿಜ್ಞೆ ಮಾಡಿಸಿದನು ಮತ್ತು ಇವನು ಪ್ರತಿಜ್ಞೆ ಸ್ವೀಕಾರ ಮಾಡಿ ಭಂಗ ಮಾಡಿದರೆ ಈ ಪಾಪವು ಯಾರಿಗೆ ತಗಲಿತು ? ಅನಂತರ ಧರ್ಮಾತ್ಮನಾಗುವ ನಿಶ್ಚಯವೆಂತು ? ಮತ್ತು ಯಾವ ಸಾಧುವು ಧರ್ಮದ ಅಂಗೀಕಾರ ಮಾಡಿ ಯಥಾರ್ಥ ಪಾಲನೆ ಮಾಡದಿದ್ದರೆ ಅವನನ್ನು ಸಾಧುವೆಂದು ಮನ್ನಿಸಬೇಕೋ ಅಥವಾ ಮನ್ನಿಸಬಾರದೋ ? ಒಂದು ವೇಳೆ ಮನ್ನಿಸಿದರೆ ಯಾವ ಸಾಧುಗಳು ಮುನಿನಾಮದ ಧಾರಣ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಮತ್ತು ಭ್ರಷ್ಟರಿದ್ದಾರೆ ಅವರೆಲ್ಲರನ್ನು ಸಾಧುಗಳೆಂದು ಮನ್ನಿಸಿರಿ. ಮನ್ನಿಸದಿದ್ದರೆ ಇವರಿಗೆ ಸಾಧುತನವು ಉಳಿಯಲಿಲ್ಲ, ನೀವು ಎಂಥ ಆಚರಣೆಯಿಂದ ಸಾಧುವೆಂದು ಮನ್ನಿಸುವಿರಿ, ಅದರ ಪಾಲನೆ ಕೂಡ ವಿರಳವಾಗಿ ಯಾರೋ ಓರ್ವರಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ; ಎಲ್ಲರನ್ನು ಸಾಧುಗಳೆಂದು ಏತಕ್ಕಾಗಿ ಮನ್ನಿಸುವಿರಿ ?

ನಾವಂತೂ ಯಾರಲ್ಲಿ ಯಥಾರ್ಥ ಆಚರಣೆಯು ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ ಅವರನ್ನು ಸಾಧುಗಳೆಂದು ಮನ್ನಿಸುತ್ತೇವೆ, ಇತರರನ್ನು ಇಲ್ಲವೆಂದು ಕೆಲವರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಒಂದು ಸಂಘದಲ್ಲಿ ಅದೆಷ್ಟೋ ವೇಷಧಾರಿಗಳಿದ್ದಾರೆ; ಅವರಲ್ಲಿ ನೀನು ಯಾರನ್ನು ಯಥಾರ್ಥ ಆಚರಣೆಯುಳ್ಳವರೆಂದು ಮನ್ನಿಸುವೆ ಅವನು ಇತರರನ್ನು ಸಾಧುಗಳೆಂದು ಮನ್ನಿಸುತ್ತಾನೆಯೋ ಅಥವಾ ಮನ್ನಿಸುವುದಿಲ್ಲವೋ? ಒಂದು ವೇಳೆ ಮನ್ನಿಸುತ್ತಿದ್ದರೆ ಅವನು ನಿಮಗಿಂತಲೂ ಅಶ್ರದ್ಧೆಯುಳ್ಳವನಾದನು, ಅವನನ್ನು ಪೂಜ್ಯವೆಂದು ಹೇಗೆ ಮನ್ನಿಸುವಿರಿ? ಮತ್ತು ಮನ್ನಿಸದಿದ್ದರೆ ಅವನೊಡನೆ ಸಾಧುವಿನ ವ್ಯವಹಾರವು ಏತಕ್ಕಾಗಿ ವರ್ತಿಸುತ್ತದೆ? ಇನ್ನು ತಾವಂತೂ ಅವರನ್ನು ಸಾಧುವೆಂದು ಮನ್ನಿಸಲಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ಅವರನ್ನು ತಮ್ಮ ಸಂಘದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಇತರರಿಂದ ಸಾಧುವೆಂದು ಮನ್ನಿಸಹಚ್ಚಿ ಇತರರನ್ನು ಅಶ್ರದ್ಧೆ-ಯುಳ್ಳವರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ, ಇಂಥ ಕಪಟವನ್ನು ಏತಕ್ಕಾಗಿ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ? ಮತ್ತು ನೀವು ಯಾರನ್ನು ಸಾಧುವೆಂದು ಮನ್ನಿಸುವುದಿಲ್ಲ ಆಗ ಇತರರಿಗೆ ಕೂಡ 'ಇವರನ್ನು ಸಾಧುವೆಂದು ಮನ್ನಿಸಬೇಡಿರಿ'ಎಂದು ಉಪದೇಶ ಮಾಡುವಿರಿ, ಇದರಿಂದ ಧರ್ಮಪದ್ಧತಿಯಲ್ಲಿ ವಿರೋಧವಾಗುತ್ತದೆ, ಮತ್ತು ಯಾರನ್ನು ನೀವು ಸಾಧುವೆಂದು ಮನ್ನಿಸುವಿರಿ ಅವರಿಂದ ಕೂಡ ನಿಮ್ಮ ವಿರೋಧವಾಯಿತು, ಏಕೆಂದರೆ ಅವನು ಅವರನ್ನು ಸಾಧುವೆಂದು ಮನ್ನಿ-ಸುತ್ತಾನೆ. ಮತ್ತು ನೀವು ಯಾರಲ್ಲಿ ಯಥಾರ್ಥ ಆಚರಣೆಯಿದೆಯೆಂದು ಮನ್ನಿಸುತ್ತಿರುವಿರಿ ಅವರಲ್ಲಿ ಕೂಡ ವಿಚಾರ ಮಾಡಿ ನೋಡಿರಿ; ಅವರು ಕೂಡ ಯಥಾರ್ಥ ಮುನಿಧರ್ಮದ ಪಾಲನೆ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ.

ಉಳಿದ ವೇಷಧಾರಿಗಳಿಗಿಂತ ತುಂಬ ಒಳ್ಳೆಯವರಿದ್ದಾರೆ, ಆದಕ್ಕಾಗಿ ನಾವು ಮನ್ನಿಸುತ್ತೇವೆಂದು ಕೆಲವರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ; ಆದರೆ ಅನ್ಯಮತದವರಲ್ಲಂತೂ ನಾನಾ ಪ್ರಕಾರದ ವೇಷಗಳ ಸಂಭವವಿದೆ, ಏಕೆಂದರೆ ಅಲ್ಲಿ ರಾಗ ಭಾವದ ನಿಷೇಧವಿಲ್ಲ. ಈ ಜಿನಮತದಲ್ಲಂತೂ ಹೇಗೆ ಹೇಳಿದೆ ಹಾಗೆ ಇದ್ದರೇನೇ ಸಾಧು ಸಂಜ್ಞೆಯಿರುತ್ತದೆ.

ಪ್ರಶ್ನೆ : ಶೀಲ-ಸಂಯಮಾದಿಗಳನ್ನು ಪಾಲಿಸುತ್ತಾರೆ, ತಪಶ್ಚರಣಾದಿಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ; ಅದನ್ನು ಎಷ್ಟು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಅಷ್ಟೇ ಒಳ್ಳೆಯದಿದೆಯಲ್ಲವೇ?

ಉತ್ತರ : ಇದು ಸತ್ಯವಿದೆ, ಸ್ವಲ್ಪ ಪಾಲಿಸಿದ ಧರ್ಮಕೂಡ ಒಳ್ಳೆಯದೇ ಇದೆ; ಆದರೆ ಪ್ರತಿಜ್ಞೆಯನ್ನಂತೂ ದೊಡ್ಡಧರ್ಮದ್ದು ಮಾಡುವುದು ಮತ್ತು ಅಲ್ಪಪಾಲನೆ ಮಾಡಿದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಜ್ಞಾ ಭಂಗದಿಂದ ಮಹಾಪಾಪ ವಾಗುತ್ತದೆ. ಯಾವ ಪ್ರಕಾರ ಒಬ್ಬನು ಉಪವಾಸದ ಪ್ರತಿಜ್ಞೆಮಾಡಿ ಒಂದುಬಾರಿ ಊಟ ಮಾಡಿದರೆ ಅವನಿಗೆ ಅಧಿಕಬಾರಿ ಭೋಜನದ ಸಂಯಮವಾದರೂ ಕೂಡ ಪ್ರತಿಜ್ಞೆಯು ಭಂಗದಿಂದ ಪಾಪಿಯೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ, ಅದೇ ಪ್ರಕಾರ ಓರ್ವನು ಮುನಿಧರ್ಮದ ಪ್ರತಿಜ್ಞೆಮಾಡಿ ಸ್ವಲ್ಪಕೂಡ ಧರ್ಮಪಾಲಿಸದಿದ್ದರೆ ಅವನಿಗೆ ಶೀಲ-ಸಂಯ-ಮಾದಿಗಳಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಪಾಪಿಯೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಮತ್ತು ಏಕಾಶನದ ಪ್ರತಿಜ್ಞೆಮಾಡಿ ಒಂದುಬಾರಿ ಭೋಜನ ಮಾಡಿದರೆ ಅವನು ಧರ್ಮಾತ್ಮನೇ ಇದ್ದಾನೆ; ಅದೇ ಪ್ರಕಾರ ತನ್ನ ಶ್ರಾವಕಪದವನ್ನು ಧಾರಣಮಾಡಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಧರ್ಮಸಾಧನೆ ಮಾಡಿದರೂ ಕೂಡ ಧರ್ಮಾತ್ಮನೇ ಇದ್ದಾನೆ; ಇಲ್ಲಿ ಉಚ್ಚನಾಮವನ್ನಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ನೀಚಕ್ರಿಯೆ ಮಾಡುವಲ್ಲಿ ಪಾಪೀತನವು ಸಂಭವಿಸುವುದು. ಯಥಾಯೋಗ್ಯ ನಾಮಧಾರಣ ಮಾಡಿ ಧರ್ಮಕ್ರಿಯೆಗಳನ್ನು ಮಾಡು ವುದರಿಂದ ಪಾಪೀತನವು ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಎಷ್ಟುಧರ್ಮಸಾಧನೆ ಮಾಡುತ್ತದೆ ಅಷ್ಟೇ ಒಳ್ಳೆಯದಿದೆ.

ಪ್ರಶ್ನೆ : ಪಂಚಮಕಾಲದ ಕೊನೆಯವರೆಗೆ ಚತುರ್ವಿಧ ಸಂಘದ ಸದ್ಭಾವ ಹೇಳಿದೆ. ಇವರನ್ನು ಸಾಧು ವೆಂದು ಮನ್ನಿಸದಿದ್ದರೆ ಯಾರನ್ನು ಮನ್ನಿಸುವುದು ?

ಉತ್ತರ : ಯಾವ ಪ್ರಕಾರ ಈ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಹಂಸಪಕ್ಷಿಯ ಸದ್ಭಾವವನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಗಮ್ಯವಿರುವ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಹಂಸಪಕ್ಷಿಯು ಕಂಡುಬರುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಇತರ ಪಕ್ಷಿಗಳನ್ನು ಹಂಸವೆಂದು ಮನ್ನಿಸಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ; ಹಂಸದ ಲಕ್ಷಣಗಳು ದೊರೆತನಂತರವೇ ಹಂಸವೆಂದು ಮನ್ನಿಸುತ್ತಾರೆ. ಅದೇ ಪ್ರಕಾರ ಈ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸಾಧುವಿನ ಸದ್ಭಾವವಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಗಮ್ಯವಿರುವ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಸಾಧುವು ಕಂಡುಬರುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಇತರರನ್ನಂತೂ ಸಾಧು

ವೆಂದು ಮನ್ನಿಸಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ; ಸಾಧುವಿನ ಲಕ್ಷಣಗಳು ದೊರೆತನಂತರವೇ ಸಾಧುವೆಂದು ಮನ್ನಿಸುತ್ತಾರೆ. ಮತ್ತು ಇವರ ಪ್ರಚಾರಕೂಡ ಅಲ್ಪಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲೇ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ, ಅಲ್ಲಿಂದ ದೂರದ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಸಾಧುವಿನ ಸದ್ಭಾವ-ವನ್ನು ಹೇಗೆ ಮನ್ನಿಸುವುದು ? ಒಂದುವೇಳೆ ಲಕ್ಷಣಗಳು ದೊರೆತಮೇಲೆ ಮನ್ನಿಸಿದರೆ ಇಲ್ಲಿಯೂ ಇದೇ ಪ್ರಕಾರ ಮನ್ನಿಸಿರಿ. ಮತ್ತು ಲಕ್ಷಣಗಳು ದೊರಕದೆಯೇ ಮನ್ನಿಸುವುದಾದರೆ ಇಲ್ಲಿ ಅನ್ಯ ಕುಲಿಂಗಿಗಳಿದ್ದಾರೆ ಅವರನ್ನೂ ಸಾಧುವೆಂದು ಮನ್ನಿಸಿರಿ. ಈ ಪ್ರಕಾರ ವಿಪರೀತತೆಯಾಗುವುದರಿಂದ ಸಿದ್ಧಿಸುವುದಿಲ್ಲ.

ಈ ಪಂಚಮಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸಾಧುಪದವು ಹೀಗೆ ಕೂಡ ಇರುತ್ತದೆಯೆಂದು ಯಾರಾದರೂ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರೆ ಹಾಗೆ ಸಿದ್ಧಾಂತದ ವಚನವಿದ್ದರೆ ತೋರಿಸಿರಿ! ತಾವು ಸಿದ್ಧಾಂತವಿಲ್ಲದೆಯೇ ಮನ್ನಿಸುತ್ತಿದ್ದರೆ ಪಾಪಿಯಾಗುವಿರಿ. ಈಪ್ರಕಾರ ಅನೇಕ ಯುಕ್ತಿಗಳಿಂದ ಇವರ ಸಾಧುತನವು ಸಿದ್ಧಿಸುವುದಿಲ್ಲ; ಮತ್ತು ಸಾಧುತ್ವವಿಲ್ಲದೆ ಸಾಧುವೆಂದು ನಂಬಿ ಗುರು ವೆಂದು ಮನ್ನಿಸುವುದರಿಂದ ಮಿಥ್ಯಾದರ್ಶನವಾಗುತ್ತದೆ; ಏಕೆಂದರೆ ನಿಜವಾದ ಸಾಧುಗಳನ್ನು ಗುರುವೆಂದು ಮನ್ನಿ-ಸುವುದರಿಂದಲೇ ಸಮ್ಯಗ್ದರ್ಶನವಾಗುತ್ತದೆ.

ಪ್ರತಿಮಾಧಾರಿಯು ಶ್ರಾವಕನಾಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂಬ ಮನ್ನಣೆಯ ನಿಷೇಧ

ಮತ್ತು ಶ್ರಾವಕಧರ್ಮದ ಪ್ರವೃತ್ತಿಯನ್ನು ವಿಪರೀತವಾಗಿ ಮಾಡಿಸುತ್ತಾರೆ. ತ್ರಸಹಿಂಸೆ ಹಾಗೂ ಸ್ಥೂಲ ಮೃಷೆಗಳಾಗುತ್ತಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಯಾವ ಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲದಂಥವುಗಳನ್ನು ಕಿಂಚಿತ್ ತ್ಯಾಗ ಮಾಡಿಸಿ ಅವನನ್ನು ದೇಶವ್ರತಿಯಾದನೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ; ಮತ್ತು ಅವನು ತ್ರಸಘಾತವಾಗುವಂಥ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾನೆ; ಆದರೆ ದೇಶವ್ರತ ಗುಣಸ್ಥಾನದಲ್ಲಂತೂ ಹನ್ನೊಂದು ಅವಿರತಿಗಳನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ, ಅಲ್ಲಿ ತ್ರಸಘಾತವು ಹೇಗೆ ಸಂಭವವಿದೆ? ಮತ್ತು ಹನ್ನೊಂದು ಪ್ರತಿಮಾಭೇದಗಳು ಶ್ರಾವಕನಿಗಿವೆ, ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಹತ್ತನೆಯ–ಹನ್ನೊಂದನೆಯ ಪ್ರತಿಮಾಧಾರಕನಾದ ಶ್ರಾವಕನಂತೂ ಯಾವನೂ ಇರುವುದೇ ಇಲ್ಲ ಮತ್ತು ಸಾಧುವಿರುತ್ತಾನೆ.

ಈ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಮಾಧಾರಕನಾದ ಶ್ರಾವಕನಾಗುವ ಸಾಧ್ಯತೆಯಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ, ಆದರೆ ಶ್ರಾವಕ ಧರ್ಮವಂತೂ ಕಠಿಣವಿದೆ ಮತ್ತು ಮುನಿಧರ್ಮವು ಸುಲಭವಿದೆಯೆಂದು ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಇನ್ನು ಹನ್ನೊಂದನೆಯ ಪ್ರತಿಮಾಧಾರಕನಿಗೆ ಅಲ್ಪಪರಿಗ್ರಹ ಮುನಿಗೆ ಅಧಿಕಪರಿಗ್ರಹವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಇವು ಸಂಭವಿ ಬಹುದಾದ ವಚನಗಳಲ್ಲ.ಪುನಃ ಈ ಪ್ರತಿಮೆಗಳನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪಕಾಲವೇ ಪಾಲನೆಮಾಡಿ ಬಿಟ್ಟುಕೊಡುತ್ತಾರೆಂದು ಹೇಳು ತ್ತಾರೆ; ಆದರೆ ಈ ಕಾರ್ಯವು ಉತ್ತಮವಿದ್ದರೆ ಧರ್ಮ ಬುದ್ಧಿಯುಳ್ಳವನು ಉಚ್ಚ ಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ಏತಕ್ಕಾಗಿ ಬಿಡುವನು ಮತ್ತು ನೀಚ ಕಾರ್ಯವಿದ್ದರೆ ಏತಕ್ಕಾಗಿ ಅಂಗೀಕಾರ ಮಾಡುವನು ? ಇದುನಿಜವಾಗಿ ಸಂಭವನೀ ಯವೇ ಇಲ್ಲ.

ಅಲ್ಲದೆ ಕುದೇವ-ಕುಗುರುಗಳಿಗೆ ನಮಸ್ಕಾರ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಕೂಡ ಶ್ರಾವಕತನವನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಧರ್ಮ ಬುದ್ಧಿಯಿಂದಂತೂ ನಮಸ್ಕರಿಸುವುದಿಲ್ಲ, ಲೌಕಿಕ ವ್ಯವಹಾರವಿದೆಯೆಂದು ನಮಸ್ಕರಿಸುತ್ತಾರೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ; ಆದರೆ ಸಿದ್ಧಾಂತದಲ್ಲಂತೂ ಅವರ ಪ್ರಶಂಸೆ ಸ್ತವನಕ್ಕೆ ಕೂಡ ಸಮ್ಯಕ್ತ್ವದ ಅತಿಚಾರವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ ಮತ್ತು ಗೃಹಸ್ಥರು ಒಳ್ಳೆಯವರೆನಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಸಲುವಾಗಿ ವಂದನೆ ಮಾಡಿದ ಮೇಲೂ ಏನನ್ನೂ ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ,

ಭಯ, ಲಜ್ಜೆ, ಕುತೂಹಲಾದಿಗಳಿಂದ ವಂದಿಸುತ್ತಾರೆಂದು ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಇವೇ ಕಾರಣಗಳಿಂದ ಕುಶೀಲಾ ದಿಗಳ ಸೇವನೆ ಮಾಡಿದ ನಂತರ ಕೂಡ ಪಾಪವೆಂದು ಹೇಳದಿರಿ, ಅಂತರಂಗದಲ್ಲಿ ಪಾಪವೆಂದು ತಿಳಿಯಬೇಕು. ಈ ಪ್ರಕಾರವಾಗಿಯಂತೂ ಎಲ್ಲ ಆಚಾರಗಳಲ್ಲಿ ವಿರೋಧವಾಗುವುದು.

ನೋಡಿರಿ ! ಮಿಥ್ಯಾತ್ವದಂಥ ಮಹಾಪಾಪದ ಪ್ರವೃತ್ತಿಯನ್ನು ಬಿಡಿಸುವುದರ ಮುಖ್ಯತೆಯೇ ಇಲ್ಲ ಮತ್ತು ವಾಯುಕಾಯದ ಹಿಂಸೆಯಾಗುತ್ತದೆಯೆಂದು ಮುಕ್ತ ಮುಖದಿಂದ ಮಾತನಾಡುವುದನ್ನು ಬಿಡಿಸುವ ಮುಖ್ಯತೆಯು

ಕಂಡು ಬರುತ್ತದೆ; ಆದರೆ ಇದು ಕ್ರಮ ಭಂಗವಾದ ಉಪದೇಶವಿದೆ. ಮತ್ತು ಧರ್ಮದ ಅಂಗಗಳು ಅನೇಕವಿದ್ದು ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ಪರ-ಜೀವದ ದಯೆಯನ್ನು ಮುಖ್ಯವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಅದರದು ಕೂಡ ವಿವೇಕವಿಲ್ಲ. ನೀರು ಶೋಧಿಸಿ ಕುಡಿಯುವುದು, ಶುದ್ಧಾನ್ನ ಉಣ್ಣುವುದು, ಸದೋಷ ವಸ್ತುವಿನ ಭಕ್ಷಣೆ ಮಾಡದಿರುವುದು, ಹಿಂಸಾಸ್ವರೂಪವಾದ ವ್ಯಾಪಾರವನ್ನು ಮಾಡದಿರುವುದು ಇವೇ ಮೊದಲಾದ ಅಂಗಗಳದ್ದಂತೂ ಅವರಿಗೆ ಮುಖ್ಯತೆಯೇ ಇಲ್ಲ.

ಮುಖಪಟ್ಟಿ ಮೊದಲಾದವುಗಳ ನಿಷೇಧ

ಮುಖಪಟ್ಟಿಕಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳುವುದು, ಶೌಚಾದಿಗಳನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ಮಾಡುವುದು, ಇತ್ಯಾದಿ ಕಾರ್ಯಗಳ ಮುಖ್ಯತೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ; ಆದರೆ ಮಲಿನ ಬಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಉಗುಳಿದ ಸಂಬಂಧದಿಂದ ಸೂಕ್ಷ್ಮ ಜೀವಗಳು ಉತ್ಪನ್ನವಾಗುತ್ತವೆ, ಅವುಗಳದಂತೂ ಯತ್ನವಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ವಾಯುಕಾಯಿಕದ ಹಿಂಸೆಯ ಯತ್ನ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ.ಆದರೆ ಮೂಗಿನಿಂದ ಅಧಿಕ ವಾಯುವು ಹೊರಡುತ್ತದೆ ಅದರದಂತೂ ಯತ್ನ ಮಾಡುವುದೇ ಇಲ್ಲ. ಮತ್ತು ಅವರ ಶಾಸ್ತ್ರಾನುಸಾರ ಮಾತನಾಡುವುದರದೇ ಯತ್ನ ಮಾಡಿದ್ದರೆ ಯಾವಾಗಲೂ ಏತಕ್ಕಾಗಿ ಇಡುತ್ತಾರೆ ? ಮಾತನಾಡುವಾಗ ಜಾಗ್ರತೆ ವಹಿಸಿದರಾಯಿತು. ಮರೆತು ಹೋಗುತ್ತದೆಯೆಂದರೆ ಇಷ್ಟು ಸ್ಮರಣೆಯುಳಿಯದಿದ್ದರೆ ಇತರ ಧರ್ಮಸಾಧನೆ ಹೇಗಾಗುವುದು ? ಮತ್ತು ಅಲ್ಪ ಶುದ್ಧಿ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ, ಆದರೆ ಸಂಭವಿತ ಶುದ್ಧಿಯನ್ನು ಮುನಿಗಳು ಕೂಡ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ; ಆದುದರಿಂದ ಗೃಹಸ್ಥರು ತಮ್ಮ ಯೋಗ್ಯ ಶುದ್ಧಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುವುದು. ಸ್ತ್ರೀಸಂಗ ಮಾಡಿ ಶುದ್ಧಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳದೆ ಸಾಮಾಯಿಕ ಮೊದಲಾದ ಕ್ರಿಯೆ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಅವಿನಯ,ವಿಕ್ಷಿಪ್ತತೆ ಮೊದಲಾದವುಗಳಿಂದ ಪಾಪವು ಉತ್ಪನ್ನವಾಗುತ್ತದೆ. ಹೀಗೆ ಯಾವವುಗಳ ಮುಖ್ಯತೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಅವುಗಳದೂ ಪತ್ತೆಯಿಲ್ಲ. ಮತ್ತು ದಯೆಯ ಎಷ್ಟೋ ಅಂಗಗಳನ್ನು ಯೋಗ್ಯ ಪಾಲಿಸುತ್ತಾರೆ, ಹರಿತಕಾಯ ಮೊದಲಾದವುಗಳ ತ್ಯಾಗ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ, ನೀರು ಕಡಿಮೆ ಚಲ್ಲುತ್ತಾರೆ ಎಂದರೆ ಕಡಿಮೆ ಬಳಸುತ್ತಾರೆ; ನಾವು ಇವುಗಳ ನಿಷೇಧ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ.

ಮೂರ್ತಿಪೂಜೆ ನಿಷೇಧದ ನಿರಾಕರಣೆ

ಈ ಅಹಿಂಸೆಯನ್ನು ಏಕಾಂತವಾಗಿ ಗ್ರಹಿಸಿ ಪ್ರತಿಮೆ, ಚೈತ್ಯಾಲಯ, ಪೂಜೆ ಮೊದಲಾದ ಕ್ರಿಯೆಗಳ ಉಚ್ಛಾಟನೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ; ಆದರೆ ಅವರ ಶಾಸ್ತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಮೆ ಮೊದಲಾದವುಗಳ ನಿರೂಪಣೆಯಿದೆ, ಅದನ್ನು ಆಗ್ರಹದಿಂದ ಲೋಪ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ, ಭಗವತೀ ಸೂತ್ರದಲ್ಲಿ ಋದ್ಧಿಧಾರಿ ಮುನಿಯ ನಿರೂಪಣೆಯಿದೆ ಅಲ್ಲಿ ಮೇರುಗಿರಿ ಮೊದಲಾದುವಲ್ಲಿ ಹೋಗಿ 'ತತ್ಥ ಚೇಯಯಾಇಂ ವಂದಈ'-ಎಂಬ ಪಾಠವಿದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಚೈತ್ಯಗಳ ವಂದನೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆಂಬುದು ಇದರ ಅರ್ಥವಿದೆ. ಮತ್ತು ಚೈತ್ಯನಾಮವು ಪ್ರತಿಮೆಯದೆಂಬುದು ಪ್ರಸಿದ್ಧವಿದೆ. ಆದರೂ ಅವರು ದುರಾಗ್ರಹದಿಂದ ಚೈತ್ಯ ಶಬ್ದಕ್ಕೆ ಜ್ಞಾನ ಮೊದಲಾದ ಅನೇಕ ಅರ್ಥಗಳಾಗುತ್ತವೆ, ಆದ್ದರಿಂದ ಬೇರೆ ಅರ್ಥವಿದೆ, ಪ್ರತಿಮೆಯ ಅರ್ಥವಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಮೇರುಗಿರಿ ನಂದೀಶ್ವರ ದ್ವೀಪದಲ್ಲಿ ಪುನಃ ಪುನಃ ಹೋಗಿ ಅಲ್ಲಿ ಚೈತ್ಯ ವಂದನೆ ಮಾಡಿತೆಂದರೆ ಅದು ಅಲ್ಲಿ ಜ್ಞಾನಾದಿಗಳ ವಂದನೆ ಮಾಡುವ ಅರ್ಥವು ಹೇಗೆ ಸಂಭವವಿದೆ? ಜ್ಞಾನಾದಿಗಳ ವಂದನೆಯಂತೂ ಎಲ್ಲೆಡೆಗೂ ಸಂಭವವಿದೆ. ಆ ವಂದನಾಯೋಗ್ಯ ಚೈತ್ಯವೂ ಅಲ್ಲಿ ಸಂಭವವಿದೆ ಮತ್ತು ಎಲ್ಲೆಡೆಗೆ ಸಂಭವವಿಲ್ಲ ಅಲ್ಲಿ ಅವನಿಗೆ ವಂದನೆ ಮಾಡುವ ವಿಶೇಷ ಸಂಭವವಿದೆ ಮತ್ತು ಇಂಥ ಸಂಭವಿತ ಅರ್ಥವು ಪ್ರತಿಮೆಯೇ ಇದೆ ಹಾಗೂ ಚೈತ್ಯಶಬ್ದದ ಮುಖ್ಯ ಅರ್ಥವು ಪ್ರತಿಮೆಯೇ ಇದೆಯೆಂಬುದು ಪ್ರಸಿದ್ಧವಿದೆ. ಇದೇ ಅರ್ಥದಿಂದ ಚೈತ್ಯಾಲಯವೆಂಬ ಹೆಸರು ಸಂಭವವಿದೆ; ಅದನ್ನು ಹಟದಿಂದ ಏತಕ್ಕಾಗಿ ಲುಪ್ತ ಮಾಡುತ್ತಿರುವಿರಿ?

ಅದರಂತೆ ದೇವಾದಿಕರು ನಂದೀಶ್ವರ ದ್ವೀಪಗಳಿಗೆ ಹೋಗಿ ಪೂಜಾದಿಕ್ರಿಯೆಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾರೆಂಬುದರ ವರ್ಣನೆಯು ಅವರ ಶಾಸ್ತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಮತ್ತು ಲೋಕದಲ್ಲಿ ಅಕೃತ್ರಿಮ ಪ್ರತಿಮೆಗಳಿದ್ದ ಬಗ್ಗೆ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ನಿರೂಪಣೆಯಿದೆ. ಆದರೆ ಆ ರಚನೆಯು ಅನಾದಿಯಿಂದೆ, ಆ ರಚನೆಯು ಭೋಗ-ಕುತೂಹಲಾದಿಗಳ ಸಲುವಾಗಿಯಂತೂ ಇಲ್ಲ. ಮತ್ತು ಇಂದ್ರಾದಿಗಳ ಸ್ಥಾನಗಳಲ್ಲಿ ನಿಷ್ಪ್ರಯೋಜಕವಾದ ರಚನೆಯು ಸಂಭವವಿಲ್ಲ, ಆದುದರಿಂದ ಇಂದ್ರಾದಿಗಳು ಅದನ್ನು ನೋಡಿ ಏನು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ? ಅವರು ತಮ್ಮ ಮಂದಿರಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲದ ರಚನೆ ನೋಡಿ ಅದರಿಂದ ಉದಾಸೀನರಾಗುತ್ತಿರಬೇಕು, ಇಲ್ಲ ದುಃಖಿಯಾಗುತ್ತಿರಬೇಕು, ಆದರೆ ಇದು ಸಂಭವವಿಲ್ಲ. ಅಥವಾ ಒಳ್ಳೆಯ ರಚನೆ ನೋಡಿ ವಿಷಯಗಳ ಪೋಷಣೆ ಮಾಡುತ್ತಿರಬೇಕು, ಆದರೆ ಅರಹಂತರ ಮೂರ್ತಿಯ ಮುಖಾಂತರ ಸಮ್ಯಗ್ದೃಷ್ಟಿಯು ತನ್ನ ವಿಷಯ ಪೋಷಣೆ ಮಾಡುವುದು ಕೂಡ ಸಂಭವವಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ಅಲ್ಲಿ ಅವರ ಭಕ್ತಿ ಮೊದಲಾದುವನ್ನೇ ಮಾಡುತ್ತಾರೆಂಬುದೇ ಸಂಭವವಿದೆ.

ಅವರ ಶಾಸ್ತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಸೂರ್ಯಾಭದೇವನ ವರ್ಣನೆಯಿದೆ, ಅಲ್ಲಿ ಮೂರ್ತಿ ಪೂಜೆಯ ವಿಶೇಷ ವರ್ಣನೆ ಮಾಡಿದೆ. ಅದನ್ನು ಬಚ್ಚಿಡುವ ಸಲುವಾಗಿ ದೇವಗಳ ಕರ್ತವ್ಯವೇ ಹೀಗೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಅದು ಸತ್ಯವಿದೆ, ಆದರೆ ಕರ್ತವ್ಯದ ಫಲವಂತೂ ಇದ್ದೇ ಇರುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಧರ್ಮವಾಗುತ್ತದೆಯೋ ಅಥವಾ ಪಾಪವಾಗುತ್ತದೆಯೋ? ಧರ್ಮವಾಗುತ್ತಿದ್ದರೆ ಉಳಿದ ಕಡೆಗೆ ಪಾಪವಾಗುತ್ತಿತ್ತು, ಇಲ್ಲಿ ಧರ್ಮವಾಯಿತು; ಇದನ್ನು ಉಳಿದವುಗಳಂತೆಂದು ಹೇಗೆ ಹೇಳಿದಿರಿ? ಇದಂತೂ ಯೋಗ್ಯ ಕಾರ್ಯವಾಯಿತು. ಮತ್ತು ಪಾಪವಾಗುತ್ತಿದ್ದರೆ ಅಲ್ಲಿ 'ಣಮೋತ್ಥುಣಂ'ದ ಪಾಠ ಜಪಿಸಿದಿರಿ; ಆದರೆ ಪಾಪದ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಇಂಥ ಪಾಠವನ್ನು ಏತಕ್ಕಾಗಿ ಜಪಿಸಿರುವಿರಿ?

'ಣಮೋತ್ಥುಣಂ'ದ ಪಾಠದಲ್ಲಂತೂ ಅರಹಂತರ ಭಕ್ತಿಯಿದೆ; ಪ್ರತಿಮೆಯ ಮುಂದೆ ಹೋಗಿ ಈ ಪಾಠ ಹೇಳಿರುವುದರಿಂದ ಪ್ರತಿಮೆಯ ಮುಂದೆ ಅರಹಂತ ಭಕ್ತಿಯ ಯಾವ ಕ್ರಿಯೆಯಿದೆ ಅದನ್ನು ಮಾಡುವುದು ಯೋಗ್ಯವೆಂದಂತಾಯಿತು.

ಇಂಥ ಕಾರ್ಯಗಳು ದೇವಗಳಿಗಿವೆ, ಮನುಷ್ಯರಿಗೆ ಇಲ್ಲ; ಏಕೆಂದರೆ ಮನುಷ್ಯರಿಗೆ ಪ್ರತಿಮೆ ಮೊದಲಾದುವನ್ನು ಮಾಡುವಲ್ಲಿ ಹಿಂಸೆಯಾಗುತ್ತದೆಯೆಂದು ಅವರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಅವರ ಶಾಸ್ತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಸೂರ್ಯಾಭದೇವನು ಮಾಡಿರುವಂತೆಯೇ ದ್ರೌಪದಿ ರಾಣಿಯು ಪ್ರತಿಮೆಯ ಪೂಜಾದಿಗಳನ್ನು ಮಾಡತೊಡಗಿದಳೆಂಬ ಕಥನವಿದೆ; ಆದುದರಿಂದ ಮನುಷ್ಯರಿಗೆ ಕೂಡ ಇಂಥ ಕಾರ್ಯ ಮಾಡುವುದು ಕರ್ತವ್ಯವಿದೆ.

ಚೈತ್ಯಾಲಯ, ಪ್ರತಿಮೆಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸುವ ಪ್ರವೃತ್ತಿಯೇ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ದ್ರೌಪದಿಯು ಹೇಗೆ ಪ್ರತಿಮೆಯ ಪೂಜೆ ಮಾಡಿದಳು ? ಮತ್ತು ಪ್ರವೃತ್ತಿಯಿದ್ದರೆ ನಿರ್ಮಿಸುವವನು ಧರ್ಮಾತ್ಮನಿದ್ದನೋ ಅಥವಾ ಪಾಪಿಯಿದ್ದನೋ? ಒಂದು ವೇಳೆ ಧರ್ಮಾತ್ಮನಿದ್ದರೆ ಗೃಹಸ್ಥರಿಗೆ ಇಂಥ ಕಾರ್ಯ ಮಾಡುವುದು ಯೋಗ್ಯವಾಯಿತು, ಮತ್ತು ಪಾಪಿಯಿದ್ದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಭೋಗಾದಿಗಳ ಪ್ರಯೋಜನವಂತೂ ಇರಲಿಲ್ಲ, ಎಂದ ಬಳಿಕ ಏತಕ್ಕಾಗಿ ನಿರ್ಮಿಸಿದನು ? ಮತ್ತು ದ್ರೌಪದಿಯು ಅಲ್ಲಿ 'ಣಮೋತ್ಥುಣಂ' ದ ಪಾಠ ಹೇಳಿದಳು ಹಾಗೂ ಪೂಜೆ ಮಾಡಿದಳು, ಅವಳು ಕುತೂಹಲ ಮಾಡಿದಳೋ ಅಥವಾ ಧರ್ಮ ಮಾಡಿದಳೋ ? ಕುತೂಹಲ ಮಾಡಿದ್ದರೆ ಮಹಾ ಪಾಪಿಯಾದಳು. ಧರ್ಮದಲ್ಲಿ ಕುತೂಹಲವೆಂಥದು? ಮತ್ತು ಧರ್ಮ ಮಾಡಿದ್ದರೆ ಇತರರು ಕೂಡ ಪ್ರತಿಮೆಯ ಸ್ತುತಿ–ಪೂಜೆ ಮಾಡುವುದು ಯುಕ್ತವಿದೆ.

ಯಾವ ಪ್ರಕಾರ ಇಂದ್ರನ ಸ್ಥಾಪನೆಯಿಂದ ಇಂದ್ರನ ಕಾರ್ಯವು ಸಿದ್ಧವಾಗುವುದಿಲ್ಲ; ಅದೇ ಪ್ರಕಾರ ಅರಹಂತರ ಪ್ರತಿಮೆಯಿಂದ ಕಾರ್ಯಸಿದ್ಧವಾಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಅವರು ಮಿಥ್ಯಾಯುಕ್ತಿ ರಚಿಸುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಅರಹಂತರು ಯಾರನ್ನಾದರೂ ಭಕ್ತರೆಂದು ಮನ್ನಿಸಿ ಅವರ ಒಳ್ಳೆಯದನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರೆ ಹೀಗೂ ಮನ್ನಿಸಬಹುದು; ಆದರೆ ಅವರಂತೂ ವೀತರಾಗರಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಜೀವನು ತನ್ನ ಭಕ್ತಿರೂಪದ ಭಾವಗಳಿಂದ ಶುಭ ಫಲವನ್ನು ಪ್ರಾಪ್ತ

ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ. ಯಾವ ಪ್ರಕಾರ ಸ್ತ್ರೀಯ ಆಕಾರ ರೂಪದ ಕಾಷ್ಠ-ಪಾಷಾಣದ ಮೂರ್ತಿಯನ್ನು ನೋಡಿ ಅಲ್ಲಿ ವಿಕಾರರೂಪನಾಗಿ ಅನುರಾಗ ಮಾಡಿದರೆ ಅವನಿಗೆ ಪಾಪಬಂಧವಾಗುವುದು; ಅದೇ ಪ್ರಕಾರ ಅರಹಂತರ ಆಕಾರ ರೂಪದ ಧಾತು-ಪಾಷಾಣಗಳ ಮೂರ್ತಿಯನ್ನು ನೋಡಿ ಧರ್ಮಬುದ್ಧಿಯಿಂದ ಅಲ್ಲಿ ಅನುರಾಗ ಮಾಡಿದರೆ ಶುಭದ ಪ್ರಾಪ್ತಿಯು ಹೇಗಾಗುವುದಿಲ್ಲ ?

ಪ್ರಶ್ನೆ: ನಾವು ಪ್ರತಿಮೆಯಿಲ್ಲದೆಯೇ ಅರಹಂತರಲ್ಲಿ ಅನುರಾಗ ಮಾಡಿ ಶುಭವನ್ನು ಉತ್ಪನ್ನ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ.

ಉತ್ತರ: ಆಕಾರ ನೋಡುವುದರಿಂದ ಹೇಗೆ ಭಾವವಾಗುತ್ತದೆ ಹಾಗೆ ಪರೋಕ್ಷ ಸ್ಮರಣೆ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ; ಆದರಿಂದಲೇ ಲೋಕದಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಸ್ತ್ರೀಯ ಅನುರಾಗವುಳ್ಳವನು ಸ್ತ್ರೀಯ ಚಿತ್ರ ಬಿಡಿಸುತ್ತಾನೆ: ಆದುದರಿಂದ ಪ್ರತಿಮೆಯ ಅವಲಂಬನದಿಂದ ಭಕ್ತಿಯು ವಿಶೇಷವಾಗುವುದರಿಂದ ವಿಶೇಷ ಶುಭದ ಪ್ರಾಪ್ತಿಯಾಗುತ್ತದೆ

ಪ್ರಶ್ನೆ; ಪ್ರತಿಮೆಗಳನ್ನು ನೋಡಿರಿ, ಆದರೆ ಪೂಜಾದಿಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದರ ಪ್ರಯೋಜನವೇನು ?

ಉತ್ತರ: ಯಾವ ಪ್ರಕಾರ ಒಬ್ಬನು ಯಾವುದೇ ಒಂದು ಜೀವದ ಆಕಾರ ರಚಿಸಿ ಅದರ ಘಾತ ಮಾಡಿದರೆ ಅವನಿಗೆ ಆ ಜೀವದ ಹಿಂಸೆ ಮಾಡಿದಷ್ಟು ಪಾಪವಾಗುತ್ತದೆ, ಮತ್ತು ಒಬ್ಬನು ಯಾವುದೇ ಒಂದರ ಆಕಾರ ರಚಿಸಿ ದ್ವೇಷಬುದ್ಧಿಯಿಂದ ಅದರ ಅವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಕೆಡಿಸಿದರೆ ಯಾವುದರ ಆಕಾರ ರಚಿಸಿದ್ದನು ಅದರ ಅವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಕೆಡಿಸಿದಷ್ಟು ಪಾಪದ ಫಲ ದೊರಕುತ್ತದೆ; ಅದೇ ಪ್ರಕಾರ ಅರಹಂತರ ಆಕಾರವನ್ನು ರಚಿಸಿ ಧರ್ಮಾನುರಾಗದ ಬುದ್ಧಿಯಿಂದ ಪೂಜಾದಿಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದರೆ ಅರಹಂತರ ಪೂಜಾದಿಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದಂಥ ಶುಭವು (ಭಾವವು) ಉತ್ಪನ್ನವಾಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಅಂಥದೇ ಫಲವು ದೊರಕುತ್ತದೆ. ಅತ್ಯಂತ ಅನುರಾಗವು ಉತ್ಪನ್ನವಾದ ಮೇಲೆ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ದರ್ಶನವಾಗದಿರುವುದರಿಂದ ಆಕಾರ ರಚಿಸಿ ಪೂಜಾದಿಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಇಂಥ ಧರ್ಮಾನುರಾಗದಿಂದ ಮಹಾಪುಣ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ.

ಪ್ರಶ್ನೆ: ಯಾರಿಗೆ ಯಾವ ವಸ್ತುವಿನ ತ್ಯಾಗವಿದೆ ಅವರ ಮುಂದೆ ಆ ವಸ್ತುವನ್ನು ಇಡುವುದೆಂದರೆ ಅವರ ಹಾಸ್ಯಮಾಡಿದಂತಿದೆ; ಆದುದರಿಂದ ಚಂದನಾದಿಗಳ ಮುಖಾಂತರ ಅರಹಂತರ ಪೂಜೆಯು ಯುಕ್ತವಿಲ್ಲ.

ಉತ್ತರ: ಸಮಸ್ತ ಪರಿಗ್ರಹದ ತ್ಯಾಗವಾದ ನಂತರವೇ ಮುನಿಪದದ ಸ್ವೀಕಾರವಾಗುತ್ತದೆ, ಮುಂದೆ ಕೇವಲಜ್ಞಾನವಾದನಂತರ ತೀರ್ಥಂಕರದೇವರಿಗೆ ಸಮವಸರಣ, ಛತ್ರ-ಚಾಮರಾದಿಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಸುತ್ತಾರೆ, ಅದೇನು ಹಾಸ್ಯಮಾಡಿದರೋ ಅಥವಾ ಭಕ್ತಿಮಾಡಿದರೋ ? ಹಾಸ್ಯಮಾಡಿದ್ದರೆ ಇಂದ್ರನು ಮಹಾಪಾಪಿಯಾಗುವನು; ಅದು ಸಂಭವಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಭಕ್ತಿಮಾಡಿದ್ದರೆ ಪೂಜಾದಿಗಳಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಭಕ್ತಿಯನ್ನೇ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಛದ್ಮಸ್ಥನ ಮುಂದೆ ತ್ಯಾಗಮಾಡಿದ ವಸ್ತುವನ್ನಿಡುವುದು ಹಾಸ್ಯಮಾಡಿದಂತಿದೆ; ಏಕೆಂದರೆ ಅವನಿಗೆ ವಿಕ್ಷಿಪ್ತತೆಯುಂಟಾಗುತ್ತದೆ. ಕೇವಲಿಗಳ ಹಾಗೂ ಪ್ರತಿಮೆಗಳ ಮುಂದೆ ಅನುರಾಗದಿಂದ ಉತ್ತಮ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಇಡುವುದರಲ್ಲಿ ದೋಷವಿಲ್ಲ; ಅವರಿಗೆ ವಿಕ್ಷಿಪ್ತತೆಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಧರ್ಮಾನುರಾಗದಿಂದ ಜೀವದ ಒಳಿತಾಗುತ್ತದೆ.

ಪ್ರಶ್ನೆ: ಪ್ರತಿಮೆಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸುವಲ್ಲಿ, ಚೈತ್ಯಾಲಯಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸುವುದರಲ್ಲಿ, ಪೂಜಾದಿಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ಹಿಂಸೆಯಾಗುತ್ತದೆ, ಮತ್ತು ಧರ್ಮವು ಅಹಿಂಸೆಯಲ್ಲಿದೆ; ಆದುದರಿಂದ ಹಿಂಸೆ ಮಾಡಿ ಧರ್ಮವಾಯಿತೆಂದು ಮನ್ನಿಸುವುದರಿಂದ ಮಹಾಪಾಪವಾಗುತ್ತದೆ; ಅದಕ್ಕಾಗಿಯೇ ನಾವು ಇಂಥ ಕಾರ್ಯಗಳ ನಿಷೇಧ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ.

ಉತ್ತರ : ಅವರ ಶಾಸ್ತ್ರದಲ್ಲಿಯೇ ಈ ಗಾಥೆಯಿಂದ,-

> **ಸುಚ್ಚಾ ಜಾಣಇ ಕಲ್ಲಾಣಂ ಸುಚ್ಚಾ ಜಾಣಇ ಪಾವಗಂ ।**
> **ಉಭಯಂ ಪಿ ಜಾಣಏ ಸುಚ್ಚಾ ಜಂ ಸೇಯಂ ತಂ ಸಮಾಯರ ॥೧॥**

ಇಲ್ಲಿ ಕಲ್ಯಾಣ, ಪಾಪ ಮತ್ತು ಉಭಯವೆಂಬ ಈ ಮೂರನ್ನೂ ಶಾಸ್ತ್ರ ಕೇಳಿ ತಿಳಿಯಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದೆ. ಆ ಉಭಯವಂತೂ ಪಾಪ ಮತ್ತು ಕಲ್ಯಾಣದ ಕೂಡುವಿಕೆಯಿಂದ ಆಗುವುದೆಂದರೆ ಇಂಥ ಕಾರ್ಯವೂ ಆಗುತ್ತ-ದೆಂಬುದು ನಿಶ್ಚಿತವಾಯಿತು. ಕೇವಲ ಧರ್ಮದಿಂದಂತೂ ಉಭಯವು ಕೀಳು ಇದ್ದೇ ಇದೆ, ಮತ್ತು ಕೇವಲ ಪಾಪದಿಂದ ಉಭಯವು ಕೆಡಕಿದೆಯೋ ಅಥವಾ ಒಳ್ಳೆಯದಿದೆಯೋ ? ಒಂದು ವೇಳೆ ಕೆಡಕಿದ್ದರೆ ಇದರಲ್ಲಂತೂ ಸ್ವಲ್ಪ ಕಲ್ಯಾಣದ ಅಂಶವು ಕೂಡಿದೆ, ಪಾಪದಿಂದ ಕೆಡಕೆಂದು ಹೇಗೆ ಹೇಳುವಿರಿ ? ಒಳ್ಳೆಯದಿದ್ದರೆ ಕೇವಲ ಪಾಪವನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಕೊಟ್ಟು ಇಂಥ ಕಾರ್ಯ ಮಾಡಬೇಕೆಂದಂತಾಯಿತು. ಮತ್ತು ಯುಕ್ತಿಯಿಂದ ಕೂಡ ಹೀಗೆಯೇ ಸಂಭವ-ವಿದೆ. ಯಾವನೋ ಓರ್ವನು ತ್ಯಾಗಿಯಾಗಿ ಅವನು ಮಂದಿರಾದಿಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸುವುದಿಲ್ಲ, ಆದರೆ ಸಾಮಾಯಿಕ ಮೊದಲಾದ ನಿರವದ್ಯ ಕಾರ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರವರ್ತಿಸುತ್ತಾನೆ; ಆದರೆ ಅವನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಕೊಟ್ಟು ಪ್ರತಿಮಾದಿಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಸುವುದು ಮತ್ತು ಪೂಜಾದಿಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದು ಉಚಿತವಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಯಾವನೋ ಓರ್ವನು ತನಗೆ ಇರುವ ಸಲುವಾಗಿ ಮನೆ ಕಟ್ಟಿಸಿದರೆ ಅವನಿಗಿಂತ ಚೈತ್ಯಾಲಯಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸುವವನು ಹೀನನಲ್ಲ. ಹಿಂಸೆಯಂತೂ ಆಯಿತು, ಆದರೆ ಅವನಿಗಂತೂ ಲೋಭ ಪಾಪಾನುರಾಗದ ವೃದ್ಧಿಯಾಯಿತು. ಮತ್ತು ಇವನಿಗೆ ಲೋಭವು ಹೊರಟು ಹೋಗಿ ಧರ್ಮಾನುರಾಗವಾಯಿತು. ಮತ್ತು ಯಾವನಾದರೂ ವ್ಯಾಪಾರಾದಿ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡು-ವುದಕ್ಕಿಂತ ಪೂಜಾದಿ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದೇನು ಕೀಳಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿಯಂತೂ ಹಿಂಸಾದಿಗಳು ಅಧಿಕವಾಗುತ್ತವೆ, ಲೋಭಾದಿಗಳು ವೃದ್ಧಿಸುತ್ತವೆ, ಪಾಪದ ಪ್ರವೃತ್ತಿಯೇ ಇದೆ. ಇಲ್ಲಿ ಹಿಂಸಾದಿಗಳು ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತವೆ, ಲೋಭಾದಿಗಳು ಕುಂದುತ್ತವೆ ಮತ್ತು ಧರ್ಮಾನುರಾಗವು ವೃದ್ಧಿಸುತ್ತದೆ. ಈ ಪ್ರಕಾರ ಯಾರು ತ್ಯಾಗಿಗಳಾಗಿಲ್ಲ, ತಮ್ಮ ಹಣವನ್ನು ಪಾಪದಲ್ಲಿ ವ್ಯಯಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಅವರು ಚೈತ್ಯಾಲಯ ಮೊದಲಾದುವನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸುವುದು ಯೋಗ್ಯವಿದೆ. ಮತ್ತು ಯಾರು ತಮ್ಮ ಉಪಯೋಗವನ್ನು ನಿರವದ್ಯ ಸಾಮಾಯಿಕ ಮೊದಲಾದ ಕಾರ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿಸುವ ಸಾಧ್ಯತೆಯಿಲ್ಲ ಅವರಿಗೆ ಪೂಜಾದಿಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದರ ನಿಷೇಧವಿಲ್ಲ.

ಪ್ರಶ್ನೆ : ನಿರವದ್ಯ ಸಾಮಾಯಿಕ ಮೊದಲಾದ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನೇ ಏಕೆ ಮಾಡಬಾರದು ? ಧರ್ಮದಲ್ಲಿ ಕಾಲ ಕಳೆಯುವುದು, ಅಲ್ಲಿ ಇಂಥ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಏತಕ್ಕಾಗಿ ಮಾಡುವುದು ?

ಉತ್ತರ : ಒಂದು ವೇಳೆ ಶರೀರದಿಂದ ಪಾಪಬಿಟ್ಟ ಮಾತ್ರಕ್ಕೆ ನಿರವದ್ಯತೆಯಾಗುತ್ತಿದ್ದರೆ ಹಾಗೇ ಮಾಡು-ವುದು; ಆದರೆ ಪರಿಣಾಮದಲ್ಲಿ ಪಾಪವು ಬಿಟ್ಟಮೇಲೆ ನಿರವದ್ಯತೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಅವಲಂಬನವಿಲ್ಲದೆ ಸಾಮಾಯಿಕಾದಿಗಳಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಪರಿಣಾಮವು ತೊಡಗುವುದಿಲ್ಲ ಅವನು ಪೂಜೆಯ ಮುಖಾಂತರ ಅಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಉಪ-ಯೋಗ ತೊಡಗಿಸುತ್ತಾನೆ. ಅಲ್ಲಿ ನಾನಾ ಪ್ರಕಾರದ ಅವಲಂಬನದಿಂದ ಉಪಯೋಗವು ತೊಡಗುತ್ತದೆ. ಒಂದು ವೇಳೆ ಅಲ್ಲಿ ಉಪಯೋಗವನ್ನು ತೊಡಗಿಸದಿದ್ದರೆ ಪಾಪಕಾರ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಉಪಯೋಗವು ಭ್ರಮಿಸುವುದು ಮತ್ತು ಅದರಿಂದ ಕೆಡಕಾಗುವುದು; ಆದುದರಿಂದ ಅಲ್ಲಿ ಪ್ರವೃತ್ತಿ ಮಾಡುವುದು ಯುಕ್ತವಿದೆ.

'ಧರ್ಮದ ಸಲುವಾಗಿ ಹಿಂಸೆ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಮಹಾಪಾಪವಾಗುತ್ತದೆ, ಉಳಿದಕಡೆ ಹಿಂಸೆ ಮಾಡುವುದ-ರಿಂದ ಕಡಿಮೆ ಪಾಪವಾಗುತ್ತದೆ'ಯೆಂದು ನೀವು ಹೇಳುತ್ತೀರಿ; ಆದರೆ ಇದಂತೂ ಮೊದಲು ಸಿದ್ಧಾಂತದ ವಚನವಲ್ಲ ಮತ್ತು ಯುಕ್ತಿಯಿಂದ ಕೂಡ ಹೊಂದುವುದಿಲ್ಲ; ಏಕೆಂದರೆ ಹೀಗೆ ಮನ್ನಿಸುವುದರಿಂದ ಇಂದ್ರನು ಜನ್ಮಕಲ್ಯಾ-

ಣಿಕದಲ್ಲಿ ಅಧಿಕ ಜಲದಿಂದ ಅಭಿಷೇಕ ಮಾಡುತ್ತಾನೆ, ಸಮವಸರಣದಲ್ಲಿ ದೇವತೆಗಳು ಪುಷ್ಪವೃಷ್ಟಿಮಾಡುವುದು, ಚಾಮರ ಬೀಸುವುದು ಇತ್ಯಾದಿ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಅವರೆಲ್ಲರೂ ಮಹಾಪಾಪಿಗಳಾದರು.

ಅವರ ವ್ಯವಹಾರವು ಹೀಗೆಯೇ ಇದ್ದರೆ ಕ್ರಿಯೆಯ ಫಲವಂತೂ ದೊರೆತಲ್ಲದೆ ಇರಲಾರದೆಂದು ನೀವು ಹೇಳುವಿರಿ. ಆದರೆ ಪಾಪವಿದ್ದರೆ ಇಂದ್ರಾದಿಗಳಂತೂ ಸಮ್ಯಗ್ದೃಷ್ಟಿಗಳಿದ್ದಾರೆ, ಇಂಥ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಅವರು ಏತಕ್ಕಾಗಿ ಮಾಡುವರು ? ಮತ್ತು ಧರ್ಮವಿದ್ದರೆ ಏತಕ್ಕಾಗಿ ನಿಷೇಧ ಮಾಡುವಿರಿ ?

ತೀರ್ಥಂಕರರ ವಂದನೆಗೆ ರಾಜರುಗಳು ಹೋಗುವರು, ಸಾಧುಗಳ ವಂದನೆಗಾಗಿ ದೂರ-ದೂರಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತಾರೆ, ಸಿದ್ಧಾಂತ ಕೇಳುವ ಮೊದಲಾದ ಕಾರ್ಯಗಳ ಸಲುವಾಗಿ ಗಮನ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ, ಅಲ್ಲಿ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ಹಿಂಸೆಯಾಗುವುದು. ಮತ್ತು ಸಾಧರ್ಮಿಗಳಿಗೆ ಭೋಜನ ಮಾಡಿಸುತ್ತಾರೆ, ಸಾಧುಗಳ ಮರಣವಾದ ಮೇಲೆ ಶವ-ಸಂಸ್ಕಾರ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ, ಸಾಧವಾದ ಮೇಲೆ ಉತ್ಸವ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಇತ್ಯಾದಿ ಪ್ರವೃತ್ತಿಗಳು ಈಗ ಕೂಡ ಕಂಡುಬರುತ್ತವೆ; ಆದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಹಿಂಸೆಯಾಗುತ್ತದೆ; ಆದರೆ ಈ ಕಾರ್ಯಗಳಂತೂ ಧರ್ಮದ ಸಲುವಾಗಿಯೇ ಇವೆ, ಬೇರೆ ಯಾವ ಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲ. ಒಂದು ವೇಳೆ ಇಲ್ಲಿ ಮಹಾಪಾಪವಾಗುತ್ತಿದ್ದರೆ ಪೂರ್ವಕಾಲದಲ್ಲಿ ಇಂಥ ಕಾರ್ಯ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಅವುಗಳ ನಿಷೇಧ ಮಾಡಿರಿ. ಮತ್ತು ಈಗ ಕೂಡ ಗೃಹಸ್ಥರು ಇಂಥ ಕಾರ್ಯ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಅವುಗಳ ತ್ಯಾಗ ಮಾಡಿರಿ. ಮತ್ತು ಒಂದು ವೇಳೆ ಧರ್ಮವಾಗುತ್ತಿದ್ದರೆ ಧರ್ಮದ ಸಲುವಾಗಿ ಸಂಭವಿಸಬಹುದಾದ ಹಿಂಸೆಯಲ್ಲಿ ಮಹಾಪಾಪವಿದೆಯೆಂದು ತಿಳಿಸಿಕೊಡುತ್ತ ಭ್ರಾಂತಿಯನ್ನೇಕೆ ಹುಟ್ಟಿಸುತ್ತಿರುವಿರಿ?

ಯಾವ ಪ್ರಕಾರ ಅಲ್ಪಧನ ತೊಡಗಿಸಿದ ಮೇಲೆ ಅಧಿಕ ಧನದ ಲಾಭವಾಗುತ್ತಿದ್ದರೆ ಆ ಕಾರ್ಯ ಮಾಡುವುದು ಯೋಗ್ಯವಿದೆ; ಅದೇ ಪ್ರಕಾರ ಹಿಂಸಾದಿ ಪಾಪಗಳು ಅಲ್ಪವಾಗಿ ಅಧಿಕ ಧರ್ಮವಾಗುತ್ತಿದ್ದರೆ ಆ ಕಾರ್ಯ ಮಾಡುವುದು ಯೋಗ್ಯವಿದೆಯೆಂದು ಮನ್ನಿಸುವುದು ಉಪಯುಕ್ತವಿದೆ. ಯಾವ ಪ್ರಕಾರ ಅಲ್ಪ ಧನದ ಲೋಭದಿಂದ ಕಾರ್ಯ ಕೆಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವವನು ಮೂರ್ಖನಿದ್ದಾನೆ; ಅದೇ ಪ್ರಕಾರ ಅಲ್ಪಹಿಂಸೆಯ ಭಯದಿಂದ ಅಧಿಕ; ಧರ್ಮ ಬಿಟ್ಟುಕೊಡುವವನು ಪಾಪಿಯೇ ಆಗುತ್ತಾನೆ. ಇನ್ನು ಮತ್ತೊಬ್ಬನು ಅಧಿಕ ಧನ ತೊಡಗಿಸಿ ಅಲ್ಪ ಧನ ಸಂಪಾದಿಸಿದರೆ ಅಥವಾ ಸಂಪಾದಿಸದೇ ಹೋದರೆ ಅವನು ಮೂರ್ಖನಿದ್ದಾನೆ; ಅದೇ ಪ್ರಕಾರ ಅಧಿಕ ಹಿಂಸೆಯಿಂದ ಅಧಿಕ ಪಾಪ ಮಾಡಿದರೆ ಮತ್ತು ಭಕ್ತಿ ಮೊದಲಾದ ಧರ್ಮದಲ್ಲಿ ಕಡಿಮೆ ಪ್ರವರ್ತಿಸಿದರೆ ಮತ್ತು ಪ್ರವರ್ತಿಸದೇ ಹೋದರೆ ಅವನು ಪಾಪಿಯೇ ಆಗುತ್ತಾನೆ. ಮತ್ತು ಯಾವ ಪ್ರಕಾರ ಧನತೊಡಗಿಸದೆಯೇ ಧನದ ಲಾಭವಾದ ಮೇಲೆ ತೊಡಗಿಸುವವನು ಮೂರ್ಖನಿದ್ದಾನೆ; ಅದೇ ಪ್ರಕಾರ ನಿರವದ್ಯಧರ್ಮರೂಪದ ಉಪಯೋಗವಾದ ಮೇಲೆ ಸಾವದ್ಯಧರ್ಮದಲ್ಲಿ ಉಪಯೋಗ ತೊಡಗಿಸುವುದು ಯೋಗ್ಯವಿಲ್ಲ.

ಈ ಪ್ರಕಾರ ತಮ್ಮ ಪರಿಣಾಮಗಳ ಅವಸ್ಥೆಯನ್ನು ನೋಡಿಕೊಂಡು ಒಳ್ಳೆಯದಿರುವುದನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು; ಆದರೆ ಏಕಾಂತ ಪಕ್ಷವು ಕಾರ್ಯಕಾರಿಯಲ್ಲ. ಮತ್ತು ಕೇವಲ ಅಹಿಂಸೆಯೇ ಧರ್ಮದ ಅಂಗವಲ್ಲ; ರಾಗಾದಿಗಳ ಕುಂದುವಿಕೆಯು ಧರ್ಮದ ಮುಖ್ಯ ಅಂಗವಿದೆ, ಆದುದರಿಂದ ಯಾವ ಪ್ರಕಾರ ಪರಿಣಾಮಗಳಲ್ಲಿ ರಾಗಾದಿಗಳು ಕಡಿಮೆಯಾಗುವವು ಆ ಕಾರ್ಯ ಮಾಡಬೇಕು,

ಮತ್ತು ಗೃಹಸ್ಥರಿಗೆ ಅಣುವ್ರತಾದಿಗಳ ಸಾಧನೆಯಾಗದೆಯೇ ಸಾಮಾಯಿಕ, ಪ್ರತಿಕ್ರಮಣ, ಪ್ರೋಷಧ ಮೊದಲಾದ ಕ್ರಿಯೆಗಳ ಆಚರಣೆಯನ್ನು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಮಾಡಿಸುತ್ತಾರೆ, ಆದರೆ ಸಾಮಾಯಿಕವಂತೂ ರಾಗ-ದ್ವೇಷ ರಹಿತ ಸಾಮ್ಯಭಾವವಾದ ಮೇಲೆ ಆಗುತ್ತದೆ, ಕೇವಲ ಪಾಠ ಪಠಿಸುವುದರಿಂದ ಮತ್ತು ಏಳುವುದು-ಕೂಡ್ರುವುದು ಮಾಡುವುದರಿಂದಂತೂ ಆಗುವುದೇ ಇಲ್ಲ.

ಅನ್ಯಕಾರ್ಯ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಿಂತಂತೂ ಒಳ್ಳೆಯದಿದೆಯಲ್ಲವೇ? ಎನ್ನಬಹುದು, ಅದು ಸತ್ಯವಿದೆ; ಆದರೆ

ಸಾಮಾಯಿಕ ಪಾಠದಲ್ಲಿ ಮನ-ವಚನ-ಕಾಯಗಳಿಂದ ಸಾವದ್ಯವನ್ನು ಮಾಡಲಾರೆನು; ಮಾಡಿಸಲಾರೆನೆಂದು ಪ್ರತಿಜ್ಞೆ ಮಾಡುತ್ತಾನೆ, ಆದರೆ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಂತೂ ವಿಕಲ್ಪವಾಗುತ್ತಲೇ ಇರುತ್ತದೆ, ಮತ್ತು ವಚನ-ಕಾಯದಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಕಥಂಚಿತ್ ವಿಪರೀತ ಪ್ರವೃತ್ತಿಯಾಗುತ್ತದೆ ಆಗ ಪ್ರತಿಜ್ಞೆಯು ಭಂಗವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಪ್ರತಿಜ್ಞೆ-ಯನ್ನು ಭಂಗ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಿಂತ ಪ್ರತಿಜ್ಞೆ ಮಾಡದಿರುವುದೇ ಒಳ್ಳೆಯದಿದೆ; ಏಕೆಂದರೆ ಪ್ರತಿಜ್ಞೆಯು ಭಂಗ ಮಾಡುವುದು ಮಹಾಪಾಪವಿದೆ.

ಒಬ್ಬನು ಪ್ರತಿಜ್ಞೆಯನ್ನೇ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ಭಾಷಾಪಾಠ ಪಠಿಸುತ್ತಾನೆ, ಅದರ ಅರ್ಥ ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಅದರಲ್ಲಿ ಉಪಯೋಗ ತೊಡಗಿಸುತ್ತಾನೆ. ಇನ್ನೊಬ್ಬನು ಪ್ರತಿಜ್ಞೆ ಮಾಡಿದುದನ್ನಂತೂ ಸರಿಯಾಗಿ ಪಾಲಿಸುವುದಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ಪ್ರಾಕೃತ ಪಾಠ ಪಠಿಸುತ್ತಾನೆ; ತನಗೆ ಅದರ ಅರ್ಥದ ಜ್ಞಾನವಿಲ್ಲ, ಅರ್ಥವು ತಿಳಿದಲ್ಲದೆ ಅಲ್ಲಿ ಉಪ-ಯೋಗವು ತೊಡಗುವುದಿಲ್ಲ ಆಗ ಉಪಯೋಗವು ಅನ್ಯತ್ರ ಭ್ರಮಿಸುತ್ತದೆ. ಇಂಥ ಇವರೀರ್ವರಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷ ಧರ್ಮಾತ್ಮನು ಯಾವನು? ಒಂದು ವೇಳೆ ಮೊದಲನೆಯವನೆಂದು ಹೇಳುವೆಯಾದರೆ ಇಂಥ ಉಪದೇಶವನ್ನೇ ಏಕೆ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ? ಮತ್ತು ಎರಡನೆಯವನನ್ನು ಹೇಳುವೆಯಾದರೆ ಪ್ರತಿಜ್ಞಾಭಂಗದ ಪಾಪವಾಯಿತು ಮತ್ತು ಪರಿಣಾಮಗಳಿಗೆ ಅನುಸರಿಸಿ ಧರ್ಮಾತ್ಮತನವೂ ಉಳಿಯಲಿಲ್ಲ; ಆದರೆ ಪಾಠಾದಿಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅನುಸರಿಸಿ ಉಳಿಯುತ್ತಾನೆ.

ಆದುದರಿಂದ ತಮ್ಮ ಉಪಯೋಗವು ಯಾವುದರಿಂದ ನಿರ್ಮಲವಾಗುವುದು ಆ ಕಾರ್ಯ ಮಾಡಬೇಕು. ಸಿದ್ಧಿಸಬಹುದಾದ ಪ್ರತಿಜ್ಞೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಯಾವುದರ ಅರ್ಥ ತಿಳಿಯುತ್ತದೆ ಆ ಪಾಠ ಪಠಿಸಬೇಕು, ರೂಢಿಗೆ ಅನುಸರಿಸಿ ಹೆಸರು ಗಳಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ಲಾಭವಿಲ್ಲ.

ಇನ್ನು ಪೂರ್ವ ದೋಷಗಳ ನಿರಾಕರಣೆ ಮಾಡುವುದರ ಹೆಸರು ಪ್ರತಿಕ್ರಮಣವಿದೆ. ಆದರೆ 'ಮಿಚ್ಛಾಮಿ ದುಕ್ಕಡಂ' ಎಂದು ಹೇಳುವುದರಿಂದಂತೂ ದುಷ್ಕೃತವು ಮಿಥ್ಯೆಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ, ಮಾಡಿದ ದುಷ್ಕೃತವು ಮಿಥ್ಯೆಯಾಗಲು ಯೋಗ್ಯವಾದ ಪರಿಣಾಮವಾದಮೇಲೆಯೇ ದುಷ್ಕೃತವು ಮಿಥ್ಯೆಯಾಗುತ್ತದೆ; ಆದುದರಿಂದ ಕೇವಲ ಪಾಠವು ಕಾರ್ಯಕಾರಿಯಿಲ್ಲ.

ಮತ್ತು ಪ್ರತಿಕ್ರಮಣದ ಪಾಠದಲ್ಲಿ ಹನ್ನೆರಡು ವ್ರತಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುವಾದರೂ ದೋಷಗಳು ತಗಲಿದ್ದರೆ ಅವು ಮಿಥ್ಯೆಯಾಗಲೆಂಬ ಅರ್ಥವಿದೆ; ಆದರೆ ವ್ರತಗಳನ್ನು ಧಾರಣ ಮಾಡದೆಯೇ ಅವುಗಳ ಪ್ರತಿಕ್ರಮಣ ಮಾಡುವುದು ಹೇಗೆ ಸಂಭವವಿದೆ ? ಉಪವಾಸವಿಲ್ಲದವನು ಉಪವಾಸದಲ್ಲಿ ತಗಲಿದ ದೋಷದ ನಿರಾಕರಣ ಮಾಡುವುದು ಅಸಂಭವತೆಯಾಗುವುದು.

ಆದುದರಿಂದ ಈ ಪಾಠ ಪಠಿಸುವುದು ಮತ್ತು ಅದಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿಕ್ರಮಣವೆನ್ನುವುದು ಹೇಗೆ ಸಂಭವಿಸುತ್ತದೆ.

ಪ್ರೋಷಧದಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಸಾಮಾಯಿಕದಂತೆ ಪ್ರತಿಜ್ಞೆ ಮಾಡಿ ಪಾಲನೆ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ, ಆದುದರಿಂದ ಪೂರ್ವೋಕ್ತ ದೋಷವೇ ಬರುತ್ತದೆ. ಮತ್ತು ಪ್ರೋಷಧವೆಂಬ ಹೆಸರಂತೂ ಪರ್ವಕ್ಕಿದೆ, ಆದರೆ ಪರ್ವದ ದಿವಸ ಕೂಡ ಎಷ್ಟೋ ಕಾಲದವರೆಗೆ ಪಾಪ ಕ್ರಿಯೆ ಮಾಡುತ್ತಾನೆ, ನಂತರ ಪ್ರೋಷಧ ಧಾರಿಯಾಗುತ್ತಾನೆ. ಎಷ್ಟು ಕಾಲ ಮಾಡಿರುತ್ತದೆ ಅಷ್ಟು ಕಾಲ ಸಾಧನೆ ಮಾಡಿದರಂತೂ ದೋಷವಿಲ್ಲ; ಆದರೆ ಪ್ರೋಷಧದ ಹೆಸರು ಹೇಳುವುದು ಅದು ಯುಕ್ತವಿಲ್ಲ. ಸಂಪೂರ್ಣ ಪರ್ವದಲ್ಲಿ ನಿರವದ್ಯವಿದ್ದನಂತರವೇ ಪ್ರೋಷಧವಾಗುತ್ತದೆ. ಒಂದು ವೇಳೆ ಸ್ವಲ್ಪಕಾಲದಿಂದಲೇ ಪ್ರೋಷಧ ನಾಮವಾಗುತ್ತಿದ್ದರೆ ಸಾಮಾಯಿಕಕ್ಕೆ ಕೂಡ ಪ್ರೋಷಧವೆನ್ನಿರಿ, ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಜಘನ್ಯ ಪ್ರೋಷಧದಕಾಲವು ಇಷ್ಟೆಂದು ಶಾಸ್ತ್ರದಲ್ಲಿ ಪ್ರಮಾಣ ತೋರಿಸಿಕೊಡಿರಿ. ಇದಂತೂ ದೊಡ್ಡ ಹೆಸರನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಜನರನ್ನು ಭ್ರಾಂತಿಯಲ್ಲಿ ಸಿಲುಕಿಸುವ ಪ್ರಯೋಜನವಿದೆಯೆಂದು ಭಾಸವಾಗುತ್ತದೆ.

ಅದರಂತೆ ವ್ರತಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಪಾಠವನ್ನಂತೂ ಬೇರೆ ಯಾವನೋ ಓರ್ವನು ಪಠಿಸುತ್ತಾನೆ ಮತ್ತು ಸ್ವೀಕಾರವನ್ನು ಇನ್ನೊಬ್ಬನು ಮಾಡುತ್ತಾನೆ. ಆದರೆ ಪಾಠದಲ್ಲಂತೂ 'ನನ್ನ ತ್ಯಾಗವಿದೆ'ಯೆಂಬ ವಚನವಿದೆ; ಆದುದರಿಂದ ಯಾವನು ತ್ಯಾಗ ಮಾಡುವವನಿದ್ದಾನೆ ಅವನೇ ಪಾಠ ಪಠಿಸಬೇಕಾಗುವುದು. ಒಂದುವೇಳೆ ಪಾಠವು ಬಾರದಿದ್ದರೆ ಮಾತುಗಳಲ್ಲೇ ಹೇಳಬೇಕು. ಆದರೆ ಪದ್ಧತಿಯು ಸಲುವಾಗಿ ಈ ತರದ ರೀತಿಯಿದೆ.

ಮತ್ತು ಪ್ರತಿಜ್ಞೆಯನ್ನು ಗ್ರಹಣ ಮಾಡುವ-ಮಾಡಿಸುವುದರದಂತೂ ಮುಖ್ಯತೆಯಿದೆ ಮತ್ತು ಅದನ್ನು ವಿಧಿನಿಯಮದಂತೆ ಪಾಲಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ಶಿಥಿಲತೆಯಿದೆ, ಆದರೆ ಭಾವವು ನಿರ್ಮಲವಾಗುವ ವಿವೇಕವಿಲ್ಲ. ಆರ್ತಪರಿಣಾಮಗಳಿಂದ ಹಾಗೂ ಲೋಭಾದಿಗಳಿಂದ ಕೂಡ ಉಪವಾಸಾದಿಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ಅದನ್ನು ಧರ್ಮವೆಂದು ಮನ್ನಿಸುತ್ತಾರೆ, ಆದರೆ ಫಲವು ಪರಿಣಾಮಗಳಿಂದ ದೊರಕುತ್ತದೆ.

ಇವೇ ಮೊದಲಾದ ಅನೇಕ ಕಾಲ್ಪನಿಕ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಆಡುತ್ತಾರೆ; ಅವು ಜೈನಧರ್ಮದಲ್ಲಿ ಸಂಭವಿಸುವುದಿಲ್ಲ.

ಈ ಪ್ರಕಾರ ಈ ಜೈನರಲ್ಲಿ ಶ್ವೇತಾಂಬರ ಮತವಿದೆ, ಅದುಕೂಡ ದೇವಾದಿಕರ ಮತ್ತು ತತ್ತ್ವಗಳ ಹಾಗೂ ಮೋಕ್ಷಮಾರ್ಗ ಮೊದಲಾದವುಗಳ ನಿರೂಪಣೆಯನ್ನು ವಿಪರೀತವಾಗಿ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ; ಆದುದರಿಂದ ಮಿಥ್ಯಾದರ್ಶನ ಮೊದಲಾದವುಗಳ ಪೋಷಕವಾಗಿರುವುದರಿಂದ ತ್ಯಾಜ್ಯವಿದೆ.

ಜಿನಧರ್ಮದ ಸತ್ಯಸ್ವರೂಪವನ್ನು ಮುಂದೆ ಹೇಳುತ್ತೇವೆ; ಅದರ ಮುಖಾಂತರ ಮೋಕ್ಷಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ಪ್ರವರ್ತನೆ ಮಾಡುವುದು ಯೋಗ್ಯವಿದೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಪ್ರವರ್ತಿಸುವುದರಿಂದ ತಮ್ಮದು ಪರಮ ಕಲ್ಯಾಣವಾಗುವುದು.

ಈ ಪ್ರಕಾರ 'ಮೋಕ್ಷಮಾರ್ಗಪ್ರಕಾಶಕ' ಶಾಸ್ತ್ರದಲ್ಲಿ ಅನ್ಯಮತದ ನಿರೂಪಣೆ ಮಾಡುವ
ಐದನೆಯ ಅಧಿಕಾರವು ಸಮಾಪ್ತವಾಯಿತು

ಆರನೆಯ ಅಧಿಕಾರ
ಕುದೇವ, ಕುಗುರು ಮತ್ತು ಕುಧರ್ಮದ ನಿಷೇಧ

ಮಿಥ್ಯಾ ದೇವರ ಭಜಿಸಿದರೆ ಮಿಥ್ಯಾಭಾವವೆ ಬಂದಪುದು ।
ಅದನುಳಿದು ನಿಜ ಭಜಿಸಿದರೆ ಹಿತ-ಹೇತು ಆಗುವುದು ॥

ಅರ್ಥ : ಅನಾದಿಯಿಂದ ಜೀವರುಗಳಲ್ಲಿ ಮಿಥ್ಯಾದರ್ಶನ ಮೊದಲಾದ ಭಾವಗಳು ಕಂಡು ಬರುತ್ತವೆ, ಅವುಗಳ ಪುಷ್ಟತೆಗೆ ಕುದೇವ-ಕುಗುರು-ಕುಧರ್ಮಗಳ ಸೇವನೆಯು ಕಾರಣವಾಗಿದೆ; ಅವುಗಳ ತ್ಯಾಗವಾದ ನಂತರ ಮೋಕ್ಷಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ಪ್ರವೃತ್ತಿಯಾಗುತ್ತದೆ; ಆದುದರಿಂದ ಇವುಗಳ ನಿರೂಪಣೆ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತದೆ.

ಕುದೇವ ನಿರೂಪಣೆ ಹಾಗೂ ಕುದೇವ ಶ್ರದ್ಧೆಯ ನಿಷೇಧ

ಯಾರು ನಮ್ಮ ಹಿತದ ಕರ್ತೃಗಳಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ಭ್ರಾಂತಿಯಿಂದ ಅವರನ್ನು ಹಿತದ ಕರ್ತೃಗಳೆಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಸೇವನೆ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ ಅವರು ಕುದೇವರಿದ್ದಾರೆ.

ಅವರ ಸೇವೆಯನ್ನು ಮೂರು ಪ್ರಕಾರದ ಪ್ರಯೋಜನ ಸಹಿತ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಎಲ್ಲಿ ಮೋಕ್ಷದ ಪ್ರಯೋಜನವಿರುತ್ತದೆ, ಎಲ್ಲಿ ಪರಲೋಕದ ಪ್ರಯೋಜನವಿರುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಎಲ್ಲಿ ಇಹಲೋಕದ ಪ್ರಯೋಜನವಿರುತ್ತದೆ; ಆದರೆ ಪ್ರಯೋಜನವಂತೂ ಸಿದ್ಧವಾಗುವುದಿಲ್ಲ, ಒಂದಿಷ್ಟು ವಿಶೇಷ ಹಾನಿಯೇ ಆಗುತ್ತದೆ; ಆದುದರಿಂದ ಅವರ ಸೇವನೆಯು ಮಿಥ್ಯಾಭಾವವಿದೆ. ಅದನ್ನು ತಿಳಿಸಿಕೊಡುತ್ತಾರೆ.

ಅನ್ಯಮತಗಳಲ್ಲಿ ಯಾರ ಸೇವನೆಯಿಂದ ಮುಕ್ತಿಯಾಗುವುದೆಂದು ಹೇಳಿದೆ, ಅವರ ಸೇವನೆಯನ್ನು ಮೋಕ್ಷದ ಸಲುವಾಗಿ ಅದೆಷ್ಟೋ ಜೀವರುಗಳು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ, ಆದರೆ ಮೋಕ್ಷವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರ ವರ್ಣನೆಯನ್ನು ಈ ಮೊದಲೇ ವಿವಿಧಮತ ಸಮೀಕ್ಷೆಯೆಂಬ ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲಿ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಮತ್ತು ಅನ್ಯಮತದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ ದೇವರುಗಳ ಸೇವೆಯನ್ನು ಅದೆಷ್ಟೋ ಜೀವರುಗಳು 'ಪರಲೋಕದಲ್ಲಿ ಸುಖವಾಗುವುದು, ದುಃಖವಾಗದಿರಲೆ'ಂಬ ಪ್ರಯೋಜನದೊಡನೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಇಂಥ ಸಿದ್ಧಿಯಂತೂ ಪುಣ್ಯವು ಉತ್ಪನ್ನವಾಗುವುದರಿಂದ ಮತ್ತು ಪಾಪವು ಉತ್ಪನ್ನವಾಗದಿರುವುದರಿಂದ ಆಗುತ್ತದೆ; ಆದರೆ ತಾನಂತೂ ಪಾಪವನ್ನು ಉತ್ಪನ್ನ ಮಾಡುತ್ತಾನೆ ಮತ್ತು ಈಶ್ವರನು ನನಗೆ ಒಳ್ಳೆಯದು ಮಾಡುತ್ತಾನೆಂದು ಹೇಳುವುದಂತೂ ಅನ್ಯಾಯವಿದೆ; ಏಕೆಂದರೆ ಒಬ್ಬನಿಗೆ ಪಾಪದ ಫಲ ಕೊಡುವುದು ಇನ್ನೊಬ್ಬನಿಗೆ ಕೊಡದಿರುವುದಂತೂ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಹೇಗೆ ತನ್ನ ಪರಿಣಾಮ ಮಾಡುವನು ಹಾಗೆಯೇ ಫಲ ಪಡೆಯುವನು; ಯಾರ ಒಳಿತು ಕೆಡಕು ಮಾಡುವಂಥ ಈಶ್ವರನಿಲ್ಲ.

ಇನ್ನು ಆ ದೇವರುಗಳ ಸೇವನೆ ಮಾಡುತ್ತ ಆ ದೇವರುಗಳ ಹೆಸರನ್ನಂತೂ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ ಮತ್ತು ಅನ್ಯ ಜೀವಗಳ ಹಿಂಸೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ, ಅಲ್ಲದೆ ಭೋಜನ, ನೃತ್ಯ ಮೊದಲಾದವುಗಳ ಮುಖಾಂತರ ತಮ್ಮ ಇಂದ್ರಿಯಗಳ ವಿಷಯ ಪೋಷಣ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ; ಆ ಪಾಪಪರಿಣಾಮಗಳ ಫಲವಂತೂ ತಗಲಿದಲ್ಲದೆ ಇರಲಾರದು.ಹಿಂಸೆ-ವಿಷಯ ಕಷಾಯಗಳನ್ನು ಎಲ್ಲರೂ ಪಾಪವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ ಮತ್ತು ಪಾಪದ ಫಲವನ್ನು ಎಲ್ಲರೂಕೆಡಕೆಂದೇ ಮನ್ನಿಸುತ್ತಾರೆ; ಮತ್ತು ಕುದೇವಗಳ ಸೇವನೆಯಲ್ಲಿ ಹಿಂಸೆ-ವಿಷಯ ಕಷಾಯಗಳದ್ದೇ ಅಧಿಕಾರವಿದೆ; ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಕುದೇವರ ಸೇವನೆಯಿಂದ ಪರಲೋಕದಲ್ಲಿ ಒಳ್ಳೆಯದಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

ವ್ಯಂತರಾದಿಕರ ಸ್ವರೂಪ ಮತ್ತು ಅವರ ಪೂಜೆಯ ನಿಷೇಧ

ಬಹಳಷ್ಟು ಜೀವರುಗಳು ಈ ಪರ್ಯಾಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಶತ್ರು ನಾಶ ಹಾಗೂ ರೋಗಾದಿಗಳ ನಿವಾರಣೆ, ಧನಪ್ರಾಪ್ತಿ ಮತ್ತು ಪುತ್ರ ಪ್ರಾಪ್ತಿ ಇತ್ಯಾದಿ ದುಃಖಗಳನ್ನು ದೂರಮಾಡುವ ಹಾಗೂ ಸುಖವನ್ನು ಪ್ರಾಪ್ತ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಹೀಗೆ ಅನೇಕ ಪ್ರಯೋಜನಗಳೊಡನೆ ಕುದೇವರುಗಳ ಸೇವನೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ; ಹನುಮಂತ ಮೊದಲಾದವರನ್ನು ಪೂಜಿಸುತ್ತಾರೆ; ದೇವಿಯರನ್ನು ಪೂಜಿಸುತ್ತಾರೆ; ಗೌರಿ, ಸಾಂಝೀ ಮೊದಲಾದವರನ್ನು ರಚಿಸಿ ಪೂಜಿಸುತ್ತಾರೆ; ಚೌಥ,ಶೀತಲಮಾತಾ, ದಹಾಡಿ ಮೊದಲಾದವರನ್ನು ಪೂಜಿಸುತ್ತಾರೆ; ಭೂತ-ಪ್ರೇತ, ಪಿತೃ, ವ್ಯಂತರಾದಿಕರನ್ನು ಪೂಜಿಸುತ್ತಾರೆ. ಸೂರ್ಯ-ಚಂದ್ರ, ಶನಿ ಮೊದಲಾದ ಜ್ಯೋತಿಷ್ಕರುಗಳನ್ನು ಪೂಜಿಸುತ್ತಾರೆ; ಪೀರ ಪೈಗಂಬರಾದಿಗಳನ್ನು ಪೂಜಿಸುತ್ತಾರೆ; ಹಸು, ಕುದುರೆ ಮೊದಲಾದ ತಿರ್ಯಂಚಗಳನ್ನು ಪೂಜಿಸುತ್ತಾರೆ; ಅಗ್ನಿ-ಜಲ ಮೊದಲಾದುವನ್ನು ಪೂಜಿಸುತ್ತಾರೆ;ಶಸ್ತ್ರಾದಿಗಳನ್ನು ಪೂಜಿಸುತ್ತಾರೆ; ಹೆಚ್ಚೇನು ಹೇಳುವುದು ತಿಪ್ಪೆ ಮೊದಲಾದವುಗಳನ್ನು ಕೂಡ ಪೂಜಿಸುತ್ತಾರೆ,

ಹೀಗೆ ಕುದೇವಾದಿಗಳ ಸೇವನೆಯು ಮಿಥ್ಯಾದೃಷ್ಟಿಯಿಂದಾಗುತ್ತದೆ; ಏಕೆಂದರೆ ಮೊದಲಂತೂ ಅವನು ಯಾರ ಸೇವನೆ ಮಾಡುತ್ತಾನೆ ಅವರಲ್ಲಿ ಕೆಲವರಂತೂ ಕಲ್ಪನಾ ಮಾತ್ರ ದೇವರಿದ್ದಾರೆ. ಆದುದರಿಂದ ಅವರ ಸೇವನೆಯು ಕಾರ್ಯಕಾರಿ ಹೇಗಾಗುವುದು ? ಮತ್ತು ಕೆಲವರಂತೂ ವ್ಯಂತರಾದಿಕರಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಯಾರದೂ ಒಳಿತು-ಕೆಡಕು ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಸಮರ್ಥರಿಲ್ಲ. ಒಂದು ವೇಳೆ ಅವರೇ ಸಮರ್ಥರಿದ್ದರೆ ಅವರೇ ಕರ್ತೃಗಳಾಗುವರು; ಆದರೆ ಅವರು ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಏನೂ ಆಗುತ್ತಿರುವಂತೆ ಕಂಡು ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಪ್ರಸನ್ನರಾಗಿ ಧನಾದಿಗಳನ್ನು ಕೊಡುವ ಸಾಧ್ಯತೆಯಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ದ್ವೇಷಿಗಳಾಗಿ ಕೆಡಕನ್ನೂ ಮಾಡುವ ಸಾಧ್ಯತೆಯಿಲ್ಲ.

ಪ್ರಶ್ನೆ : ದುಃಖ ಕೊಡುತ್ತಿರುವುದಂತೂ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ, ಮನ್ನಿಸುವುದರಿಂದ ದುಃಖ ಕೊಡುವುದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿ ಬಿಡುತ್ತಾರಲ್ಲವೇನು ?

ಉತ್ತರ : ಈತನಿಗೆ ಪಾಪದ ಉದಯವಿದ್ದಾಗಲೇ ಅವರಿಗೆ ಅಂಥ ಕುತೂಹಲದ ಬುದ್ಧಿಯಾಗುತ್ತದೆ, ಅದರಿಂದ ಅವರು ಚೇಷ್ಟೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ, ಚೇಷ್ಟೆ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಇವನು ದುಃಖಿಯಾಗುತ್ತಾನೆ. ಇನ್ನು ಅವರು ಕುತೂಹಲದಿಂದ ಏನಾದರೂ ಹೇಳುವರು ಮತ್ತು ಇವನು ಅವರು ಹೇಳಿದುದನ್ನು ಮಾಡದಿದ್ದರೆ ಅವರು ಚೇಷ್ಟೆ ಮಾಡುವುದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿ ಬಿಡುತ್ತಾರೆ; ಮತ್ತು ಇವನನ್ನು ದುರ್ಬಲವೆಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಕುತೂಹಲ ಮಾಡುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ. ಒಂದುವೇಳೆ ಈತನಿಗೆ ಪುಣ್ಯದ ಉದಯವಿದ್ದರೆ ಏನನ್ನೂ ಮಾಡುವ ಸಾಧ್ಯತೆಯಿಲ್ಲ.

ಯಾವ ಜೀವನು ಅವರನ್ನು ಪೂಜಿಸುವುದಿಲ್ಲ, ಮತ್ತು ಅವರ ನಿಂದೆ ಮಾಡುತ್ತಾನೆ ಅವನೊಡನೆ ಅವರು ಕೂಡ ದ್ವೇಷಮಾಡುತ್ತಾರೆ, ಆದರೆ ಅವನಿಗೆ ದುಃಖಕೊಡುವ ಸಾಧ್ಯತೆಯಿಲ್ಲವೆಂಬುದೂ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಇಂಥವನು ನಮ್ಮನ್ನು ಮನ್ನಿಸುವುದಿಲ್ಲ, ಆದರೆ ಅವನಮೇಲೆ ನಮ್ಮದೇನೂ ನಡೆಯುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿರುವುದು ತಿಳಿದುಬರುತ್ತದೆ. ಆದುದರಿಂದ ವ್ಯಂತರಾದಿಕರು ಏನನ್ನೂ ಮಾಡುವಲ್ಲಿ ಸಮರ್ಥರಿಲ್ಲ, ಇವನಿಗೆ ತನ್ನ

ಪುಣ್ಯ-ಪಾಪಗಳಿಂದಲೇ ಸುಖ-ದುಃಖಗಳಾಗುತ್ತವೆ; ಪ್ರತಿಯಾಗಿ ಅವರನ್ನು ಮನ್ನಿಸುವುದರಿಂದ-ಪೂಜಿಸುವುದರಿಂದ ರೋಗವಾಗುತ್ತದೆಯೇ ವಿನಹ ಯಾವ ಕಾರ್ಯ ಸಿದ್ಧಿಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಅದರಂತೆ ಕಾಲ್ಪನಿಕ ದೇವರಿದ್ದಾರೆ ಅವರಿಂದ ಕೂಡ ಕೆಲವೊಂದು ಅತಿಶಯ, ಚಮತ್ಕಾರಕಗಳು ಕಂಡುಬರುತ್ತವೆ ಅವು ವ್ಯಂತರಾದಿಕರಿಂದ ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟಿರುತ್ತವೆಂದು ತಿಳಿಯಬೇಕು. ಪೂರ್ವಪರ್ಯಾಯದಲ್ಲಿ ಅವರ ಸೇವಕನಿದ್ದವನೊಬ್ಬನು ಸತ್ತು ವ್ಯಂತರನಾಗುವನು, ಅವನಿಗೆ ಯಾವುದೇ ನಿಮಿತ್ತದಿಂದ ಇಂಥ ಬುದ್ಧಿಯಾದಾಗ ಅವನು ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಅವನನ್ನು ಸೇವನೆ ಮಾಡುವ ಪ್ರವೃತ್ತಿಮಾಡಿಸುವ ಸಲುವಾಗಿ ಏನಾದರೂ ಚಮತ್ಕಾರ ತೋರಿಸುತ್ತಾನೆ. ಭಾವುಕ ಜಗತ್ತು ಒಂದಿಷ್ಟು ಚಮತ್ಕಾರ ನೋಡಿ ಆ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ತೊಡಗುತ್ತದೆ. ಯಾವ ಪ್ರಕಾರ ಜಿನ ಪ್ರತಿಮೆಗಳದ್ದು ಕೂಡ ಅತಿಶಯವಾಗುವುದನ್ನು ಕೇಳುತ್ತೇವೆ-ನೋಡುತ್ತೇವೆ, ಆದರೆ ಅದು ಜಿನಕೃತವಲ್ಲ, ಜೈನ ವ್ಯಂತರಾದಿಕರಿರುತ್ತಾರೆ; ಅದೇ ಪ್ರಕಾರ ಕುದೇವರ ಯಾವ ಚಮತ್ಕಾರವಾಗುತ್ತದೆ ಅದು ಅವರ ಅನುಚರ ವ್ಯಂತರಾದಿಕರಿಂದ ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟಿರುತ್ತದೆಂದು ತಿಳಿಯಬೇಕು.

ಅದರಂತೆ ಅನ್ಯಮತದಲ್ಲಿ ಪರಮೇಶ್ವರನು ಭಕ್ತರಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಿದನು ಮತ್ತು ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ದರ್ಶನ ಕೊಟ್ಟನೆಂಬುದಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ; ಅಲ್ಲಿ ಅದೆಷ್ಟೋ ಕಾಲ್ಪನಿಕ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದೆಷ್ಟೋ ಅವರ ಅನುಚರ ವ್ಯಂತರಾದಿಕರಿಂದ ಮಾಡಲಾದ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಪರಮೇಶ್ವರನು ಮಾಡಿದನೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಒಂದುವೇಳೆ ಪರಮೇಶ್ವರನು ಮಾಡಿದ್ದರೆ ಪರಮೇಶ್ವರನಂತೂ ತ್ರಿಕಾಲಜ್ಞನಿದ್ದಾನೆ, ಎಲ್ಲ ಪ್ರಕಾರದಿಂದ ಸಮರ್ಥನಿದ್ದಾನೆ; ಭಕ್ತರಿಗೆ ದುಃಖವನ್ನೇಕೆ ಆಗಗೊಡುವನು ? ಇಂದುಕೂಡ ಮ್ಲೇಚ್ಛರು ಬಂದು ಭಕ್ತರಿಗೆ ಉಪದ್ರವ ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದು, ಧರ್ಮದ ವಿಧ್ವಂಸ ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದು, ಮೂರ್ತಿಗಳಿಗೆ ವಿಘ್ನ ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ಕಾಣುತ್ತೇವೆ. ಒಂದುವೇಳೆ ಪರಮೇಶ್ವರನಿಗೆ ಇಂಥ ಕಾರ್ಯಗಳ ಜ್ಞಾನವಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಅವನ ಸರ್ವಜ್ಞತೆಯು ಉಳಿಯುವುದಿಲ್ಲ. ತಿಳಿದನಂತರವೂ ಕೂಡ ಸಹಾಯಮಾಡದಿದ್ದರೆ ಭಕ್ತವತ್ಸಲತೆಯು ಹೊರಟುಹೋಯಿತು ಮತ್ತು ಸಾಮರ್ಥ್ಯಹೀನನಾದನು. ಇನ್ನು ಸಾಕ್ಷೀಭೂತನಿರುತ್ತಾನೆಂದರೆ ಮೊದಲು ಭಕ್ತರಿಗೆ ಸಹಾಯಮಾಡಿದನೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ ಅದು ಅಸತ್ಯವಿದೆ; ಏಕೆಂದರೆ ಅವನದಂತೂ ಒಂದೇ ವೃತ್ತಿಯಿದೆ.

ಅಂಥ ಭಕ್ತಿಯಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಮ್ಲೇಚ್ಛರಿಗಿಂತಂತೂ ಒಳ್ಳೆಯವರಿದ್ದಾರೆ ಮತ್ತು ಮೂರ್ತಿ ಮೊದಲಾದುವಂತೂ ಅವನದೇ ಸ್ಥಾಪನೆಯಿತ್ತು, ಅವಕ್ಕಾದರೂ ವಿಘ್ನವಾಗಗೊಡಬಾರದಿತ್ತು ? ಮತ್ತು ಮ್ಲೇಚ್ಛ-ಪಾಪಿಗಳ ಉದಯವಾಗುತ್ತದೆ ಅದು ಪರಮೇಶ್ವರ ಮಾಡಿದ್ದಿದೆಯೋ ಅಥವಾ ಇಲ್ಲವೋ ? ಒಂದುವೇಳೆ ಪರಮೇಶ್ವರನು ಮಾಡಿದ್ದಿದ್ದರೆ ನಿಂದಕರನ್ನು ಸುಖಿಗಳನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುತ್ತಾನೆ, ಭಕ್ತರಿಗೆ ದುಃಖಕೊಡುವಂಥವರನ್ನು ಉತ್ಪನ್ನಮಾಡುತ್ತಾನೆ, ಅಲ್ಲಿ ಭಕ್ತವತ್ಸಲತನವು ಹೇಗೆ ಉಳಿಯುವುದು ? ಮತ್ತು ಪರಮೇಶ್ವರನು ಮಾಡಿರದಿದ್ದರೆ ಪರಮೇಶ್ವರನು ಸಾಮರ್ಥ್ಯಹೀನನಾದನು; ಆದುದರಿಂದ ಪರಮೇಶ್ವರ ಕೃತವಾದ ಕಾರ್ಯವಿಲ್ಲ. ಯಾವನೋ ಅನುಚರನಾದ ವ್ಯಂತರನೇ ಚಮತ್ಕಾರ ತೋರಿಸುತ್ತಾನೆಂದೇ ನಿಶ್ಚಯಮಾಡಬೇಕು.

ಪ್ರಶ್ನೆ : ಯಾವನೋ ವ್ಯಂತರನು ತನ್ನ ಪ್ರಭುತ್ವ ಹೇಳುತ್ತಾನೆ, ಅಪ್ರತ್ಯಕ್ಷವನ್ನು ತೋರಿಸಿಕೊಡುತ್ತಾನೆ, ಯಾವನೋ ಕುಸ್ಥಾನ ನಿವಾಸಾದಿಗಳನ್ನು ತೋರಿಸಿ ತನ್ನ ಹೀನತೆ ಹೇಳುತ್ತಾನೆ, ಕೇಳಿದರೆ ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ, ಭ್ರಾಂತಿ ರೂಪದ ವಚನ ಆಡುತ್ತಾನೆ, ಇತರರನ್ನು ವಿಪರೀತವಾಗಿ ಪರಿಣಮಿತ ಮಾಡುತ್ತಾನೆ, ದುಃಖಕೊಡುತ್ತಾನೆ. ಇವೇ ಮೊದಲಾದ ವಿಚಿತ್ರತೆಯು ಯಾವ ಪ್ರಕಾರವಿದೆ ?

ಉತ್ತರ : ವ್ಯಂತರರಲ್ಲಿ ಪ್ರಭುತ್ವದ ಹೀನಾಧಿಕತೆಯಂತೂ ಇದೆ, ಆದರೆ ಆ ಕುಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ನಿವಾಸಾದಿಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸಿ ಹೀನತೆಯನ್ನು ದರ್ಶಿಸುತ್ತಾರೆ ಅದಂತೂ ಕುತೂಹಲದಿಂದ ವಚನ ಆಡುತ್ತಾರೆ. ವ್ಯಂತರರು ಬಾಲ

ಕರ ಹಾಗೆ ಕುತೂಹಲ ಮಾಡುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ. ಯಾವ ಪ್ರಕಾರ ಬಾಲಕನು ಕುತೂಹಲದಿಂದ ತನ್ನನ್ನು ಅಲ್ಪವಾಗಿ ತೋರಿಸುತ್ತಾನೆ, ಪೀಡಿಸುತ್ತಾನೆ, ಬಯ್ಯುತ್ತಾನೆ, ಉಚ್ಚಸ್ವರದಿಂದ ರೋದಿಸುತ್ತಾನೆ, ಅನಂತರ ನಗಲಾರಂಭಿಸುತ್ತಾನೆ; ಅದೇ ಪ್ರಕಾರ ವ್ಯಂತರರು ಚೇಷ್ಟೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಒಂದು ವೇಳೆ ಕುಸ್ಥಾನದ ನಿವಾಸಿಗಳೇ ಆಗಿದ್ದರೂ ಉತ್ತಮಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತಾರೆ; ಅಲ್ಲಿ ಯಾರ ತರುವಿಕೆಯಿಂದ ಬರುತ್ತಾರೆ ? ತಮ್ಮಿಂದ ತಾವೇ ಬರುತ್ತಾರೆಂದರೆ ತಮ್ಮ ಶಕ್ತಿಯಿದ್ದಮೇಲೇಕೆ ಕುಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿರುತ್ತಾರೆ ? ಆದುದರಿಂದ ಇವರ ಸ್ಥಳವಂತೂ ಎಲ್ಲಿ ಉತ್ಪನ್ನರಾಗುತ್ತಾರೆ ಅಲ್ಲಿ ಎಂದರೆ ಈ ಪೃಥ್ವಿಯ ಕೆಳಗೆ ಮತ್ತು ಮೇಲೆ ಇದೆ, ಅದು ಮನೋಜ್ಞವಿದೆ. ಕುತೂಹಲದ ಸಲುವಾಗಿ ಬೇಕಾದಂತೆ ಆಡುತ್ತಾರೆ. ಒಂದು ವೇಳೆ ಇವರಿಗೆ ಪೀಡೆಯಾಗುತ್ತಿದ್ದರೆ ಅಳುತ್ತಿರುವಂತೆಯೇ ಹೇಗೆ ನಗಲು ತೊಡಗುತ್ತಾರೆ ?

ಮಂತ್ರಾದಿಗಳ ಶಕ್ತಿಯು ಅಚಿಂತ್ಯವಿದೆ; ಅಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಒಂದು ನಿಜವಾದ ಮಂತ್ರದ ನಿಮಿತ್ತ-ನೈಮಿತ್ತಿಕ ಸಂಬಂಧವಾದರೆ ಸ್ವಲ್ಪವೂ ಅವನ ಗಮನಾದಿಗಳಾಗುವ ಸಾಧ್ಯತೆಯಿಲ್ಲ, ಮತ್ತು ಸ್ವಲ್ಪದುಃಖವುತ್ಪನ್ನವಾಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಯಾವನೋ ಪ್ರಬಲನು ಅವನನ್ನು ತಡೆದಾಗ ನಿಂತು ಬಿಡುತ್ತಾನೆ ಮತ್ತು ತಾನೂ ಕೂಡ ನಿಂತು ಬಿಡುತ್ತಾನೆ. ಇತ್ಯಾದಿಯಾಗಿ ಮಂತ್ರದ ಶಕ್ತಿಯಿದೆ, ಆದರೆ ಸುಡಿಸುವುದು ಮೊದಲಾದವು ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಮಂತ್ರವಾದಿಗಳು ಸುಡಿಸಿದೆವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ; ಅವನು ಪುನಃ ಪ್ರಕಟವಾಗುತ್ತಾನೆ, ಏಕೆಂದರೆ ವೈಕ್ರಿಯಿಕ ಶರೀರವನ್ನು ಸುಡುವುದು ಮೊದಲಾದವು ಸಂಭವವಿಲ್ಲ.

ವ್ಯಂತರರ ಅವಧಿಜ್ಞಾನವು ಒಬ್ಬನಿಗೆ ಅಲ್ಪಕ್ಷೇತ್ರ-ಕಾಲಗಳನ್ನು ತಿಳಿಯುವದಿದ್ದರೆ ಇನ್ನೊಬ್ಬನಿಗೆ ಅಧಿಕವಿರುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ಇಚ್ಛೆಯಿದ್ದರೆ ಮತ್ತು ತಮಗೆ ಜ್ಞಾನವು ಅಧಿಕವಿದ್ದರೆ ಅಪ್ರತ್ಯಕ್ಷವನ್ನು ಕೇಳಿದ ಮೇಲೆ ಅದರ ಉತ್ತರ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ ಅಲ್ಪ ಜ್ಞಾನವಿದ್ದರೆ ಅನ್ಯ ಅಧಿಕ ಜ್ಞಾನವುಳ್ಳವರನ್ನು ಕೇಳಿ ಬಂದು ಉತ್ತರ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ತಮಗೆ ಅಲ್ಪ ಜ್ಞಾನವಿದ್ದರೆ ಮತ್ತು ಇಚ್ಛೆಯಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಕೇಳಿದರೂ ಕೂಡ ಅದರ ಉತ್ತರ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ತಿಳಿಯಬೇಕು. ಅಲ್ಪಜ್ಞಾನವುಳ್ಳ ವ್ಯಂತರರಿಗೆ ಉತ್ಪನ್ನವಾದನಂತರ ಕೆಲಕಾಲದ ಪೂರ್ವಜನ್ಮದ ಜ್ಞಾನವಾಗುವ ಸಾಧ್ಯತೆಯಿದೆ, ನಂತರ ಅದರಸ್ಮರಣ ಮಾತ್ರ ಉಳಿಯುತ್ತದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಅಲ್ಲಿ ಇಚ್ಛೆಯಿಂದ ಅವರು ಸ್ವಲ್ಪ ಚೇಷ್ಟೆ ಮಾಡಿದರೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ, ಪೂರ್ವಜನ್ಮದ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ; ಯಾವುದಾದರೂ ಬೇರೆ ಮಾತು ಕೇಳಿದರೆ ಅವಧಿಜ್ಞಾನವಂತೂ ಕಡಿಮೆಯಿರುವುದರಿಂದ ತನಗೆ ತಿಳಿಯದಿದ್ದರೆ ಹೇಗೆ ಹೇಳುವುದು ? ಯಾವುದರ ಉತ್ತರ ತಮಗೆ ಕೊಡುವ ಸಾಧ್ಯತೆಯಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ಕೊಡುವ ಇಚ್ಛೆಯಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಮಾನ-ಕುತೂಹಲಾದಿಗಳಿಂದ ಉತ್ತರ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ಸುಳ್ಳು ಹೇಳುತ್ತಾರೆಂದು ತಿಳಿಯಬೇಕು.

ತಮ್ಮ ಹಾಗೂ ಇತರರ ಶರೀರಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಪುದ್ಗಲ ಸ್ಕಂಧಗಳನ್ನು ತಮ್ಮ ಇಚ್ಛೆಗೆ ಅನುಸರಿಸಿ ಪರಿಣಮಿತ ಮಾಡುವಂಥ ಶಕ್ತಿಯು ದೇವಗಳಲ್ಲಿ ಇರುತ್ತದೆ; ಆದರಿಂದ ಅವರು ನಾನಾ ಆಕಾರಾದಿರೂಪವುಳ್ಳವರಾಗುತ್ತಾರೆ, ಮತ್ತು ಬೇರೆ ನಾನಾ ಚರಿತ್ರ ತೋರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಇತರ ಜೀವಿಯ ಶರೀರವನ್ನು ರೋಗಾದಿಯುಕ್ತ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ.

ತಮ್ಮ ಶರೀರಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ಅನ್ಯಪುದ್ಗಲ ಸ್ಕಂಧಗಳಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಶಕ್ತಿಯಿದೆ ಅಷ್ಟನ್ನೇ ಪರಿಣಮಿತ ಮಾಡಬಲ್ಲರು: ಆದುದರಿಂದ ಎಲ್ಲ ಕಾರ್ಯಮಾಡುವ ಶಕ್ತಿಯಿಲ್ಲವೆಂದು ತಿಳಿಯಬೇಕು. ಅನ್ಯಜೀವರುಗಳ ಶರೀರಾದಿಗಳನ್ನು ಅವರ ಪುಣ್ಯ-ಪಾಪದ ಅನುಸಾರವಾಗಿ ಪರಿಣಮಿತ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಅವರಿಗೆ ಪುಣ್ಯದ ಉದಯವಿದ್ದರೆ ತಾವು ರೋಗಾದಿರೂಪವಾಗಿ ಪರಿಣಮಿತ ಮಾಡುವ ಸಾಧ್ಯತೆಯಿಲ್ಲ, ಮತ್ತು ಪಾಪದ ಉದಯವಿದ್ದರೆ ಅವರ ಇಷ್ಟ ಕಾರ್ಯಮಾಡುವ ಸಾಧ್ಯತೆಯಿಲ್ಲ.

ಈ ಪ್ರಕಾರ ವ್ಯಂತರ ಮೊದಲಾದವರ ಶಕ್ತಿಯಿರುತ್ತದೆಯೆಂದು ತಿಳಿಯಬೇಕು.

ಪ್ರಶ್ನೆ : ಇಷ್ಟು ಶಕ್ತಿಯು ಅವರಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆಯೆಂದ ಮೇಲೆ ಅವರನ್ನು ಮನ್ನಿಸುವಲ್ಲಿ-ಪೂಜಿಸುವಲ್ಲಿ ದೋಷವೇನಿದೆ ?

ಉತ್ತರ : ತಮ್ಮ ಪಾಪದ ಉದಯವಿರುವುದರಿಂದ ಸುಖಕೊಡುವ ಸಾಧ್ಯತೆಯಿಲ್ಲ, ಪುಣ್ಯದ ಉದಯವಿರುವುದರಿಂದ ದುಃಖಕೊಡುವ ಸಾಧ್ಯತೆಯಿಲ್ಲ; ಇನ್ನು ಅವರನ್ನು ಪೂಜಿಸುವುದರಿಂದ ಯಾವುದೇ ಪುಣ್ಯಬಂಧವಾಗುವುದಿಲ್ಲ, ರಾಗಾದಿಗಳ ವೃದ್ಧಿಯಾಗುವುದರಿಂದ ಪಾಪವೇ ಆಗುತ್ತದೆ; ಆದುದರಿಂದ ಅವರನ್ನು ಮನ್ನಿವುದು-ಪೂಜಿಸುವುದು ಕಾರ್ಯಕಾರಿಯಿಲ್ಲ. ಕೆಡಕನ್ನೇ ಮಾಡುವಂಥದ್ದಿದೆ, ಮತ್ತು ವ್ಯಂತರಾದಿಕರು ಮನ್ನಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ-ಪೂಜಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ ಅದು ಕುತೂಹಲ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ; ಯಾವ ವಿಶೇಷ ಪ್ರಯೋಜನವನ್ನಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ. ಯಾರು ಅವರನ್ನು ಮನ್ನಿಸುತ್ತಾರೆ-ಪೂಜಿಸುತ್ತಾರೆ ಅವರೊಡನೆ ಕುತೂಹಲ ಮಾಡುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ; ಯಾರು ಮನ್ನಿಸುವುದಿಲ್ಲ-ಪೂಜಿಸುವುದಿಲ್ಲ ಅವರಿಗೆ ಏನನ್ನೂ ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಒಂದುವೇಳೆ ಅವರಿಗೆ ಪ್ರಯೋಜನವೇ ಇದ್ದರೆ ಮನ್ನಿಸದವರಿಗೆ-ಪೂಜಿಸದವರಿಗೆ ತುಂಬ ದುಃಖ ಕೊಡಬೇಕಿತ್ತು; ಆದರೆ ಅವರನ್ನು ಯಾರು ಮನ್ನಿಸುವುದಿಲ್ಲ-ಪೂಜಿಸುವುದಿಲ್ಲವೆಂಬ ನಿರ್ಣಯ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಅವರಿಗೆ ಏನನ್ನೂ ಹೇಳುವಂತೆ ಕಂಡುಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಮತ್ತು ಪ್ರಯೋಜನವಂತೂ ಕ್ಷುಧಾದಿಗಳ ಪೀಡೆಯಾದಾಗ ಇರುವುದು, ಆದರೆ ಅದಂತೂ ಅವರಿಗೆ ವ್ಯಕ್ತವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಒಂದು ವೇಳೆ ಆದರೆ ಅವರ ಸಲುವಾಗಿ ನೈವೇದ್ಯಾದಿಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾರೆ, ಅದನ್ನು ಗ್ರಹಣವನ್ನೇಕೆ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ? ಮತ್ತು ಇತರರಿಗೆ ಭೋಜನಾದಿಗಳನ್ನೇಕೆ ಮಾಡಿಸಲು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ ? ಆದುದರಿಂದ ಅವರ ಕ್ರಿಯೆಯು ಕುತೂಹಲಮಾತ್ರವಿದೆ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಅವರದು ಕುತೂಹಲದ ಸ್ಥಾನವಾದ ಮೇಲೆ ದುಃಖವಾಗುವುದು, ಕೀಳುತನ ಬರುವುದು; ಆದುದರಿಂದ ಅವರನ್ನು ಮನ್ನಿಸುವುದು-ಪೂಜಿಸುವುದು ಯೋಗ್ಯವಿಲ್ಲ.

ಪ್ರಶ್ನೆ : ಗಯಾ ಮೊದಲಾದವುಗಳಲ್ಲಿ ಪಿಂಡದಾನ ಮಾಡಿದರೆ ನಮಗೆ ಸದ್ಗತಿಯಾಗುವುದು, ನಾವು ಪುನಃ ಬರುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ವ್ಯಂತರರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ, ಅದು ಏನಿದೆ?

ಉತ್ತರ : ಜೀವರುಗಳಿಗೆ ಪೂರ್ವಭವದ ಸಂಸ್ಕಾರವಂತೂ ಇದ್ದೇ ಇರುತ್ತದೆ. ವ್ಯಂತರರಿಗೆ ಕೂಡ ಪೂರ್ವಭವದ ಸ್ಮರಣೆಯಿಂದ ವಿಶೇಷ ಸಂಸ್ಕಾರವಿರುತ್ತದೆ; ಆದುದರಿಂದ ಪೂರ್ವಭವದಲ್ಲಿ ಗಯಾ ಮೊದಲಾದುವಲ್ಲಿ ಪಿಂಡದಾನ ಮಾಡಿದ ಮೇಲೆ ಸದ್ಗತಿಯಾಗುತ್ತದೆಯೆಂಬ ವಾಸನೆಯಿರುವುದರಿಂದ ಇಂಥ ಕಾರ್ಯ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಇನ್ನು ಮುಸಲ್ಮಾನ ಮೊದಲಾದವರು ಸತ್ತು ವ್ಯಂತರರಾಗುತ್ತಾರೆ ಅವರಂತೂ ಹೀಗೆ ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ, ಅವರಂತೂ ತಮ್ಮ ಸಂಸ್ಕಾರರೂಪವಾಗಿಯೇ ವಚನಗಳನ್ನಾಡುತ್ತಾರೆ; ಆದುದರಿಂದ ಎಲ್ಲ ವ್ಯಂತರರ ಅವಸ್ಥೆಯು ಅದೇ ಪ್ರಕಾರವಿರುತ್ತಿದ್ದರೆ ಎಲ್ಲರೂ ಸಮಾನ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡುವರು; ಆದರೆ ಹಾಗೆ ಇಲ್ಲವೆಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಈ ಪ್ರಕಾರ ವ್ಯಂತರ ಮೊದಲಾದವರ ಸ್ವರೂಪವಿದೆಯೆಂದು ತಿಳಿಯಬೇಕು.

ಅದರಂತೆ ಸೂರ್ಯ, ಚಂದ್ರ, ಗ್ರಹ ಮೊದಲಾದವರು ಜ್ಯೋತಿಷಿಗಳಿದ್ದಾರೆ; ಅವರನ್ನು ಪೂಜಿಸುತ್ತಾರೆ ಅದು ಕೂಡ ಭ್ರಾಂತಿಯಿಂದೆ. ಸೂರ್ಯಾದಿಕರನ್ನು ಪರಮೇಶ್ವರರ ಅಂಶವೆಂದು ಮನ್ನಿಸಿ ಪೂಜಿಸುತ್ತಾರೆ, ಆದರೆ ಸೂರ್ಯನಲ್ಲಂತೂ ಒಂದು ಪ್ರಕಾಶದ್ದೇ ಅಧಿಕತೆಯು ಭಾಸವಾಗುತ್ತದೆ; ಹಾಗೆ ಪ್ರಕಾಶಮಾನವಂತೂ ಇತರ ರತ್ನಾದಿಗಳೂ ಇರುತ್ತವೆ; ಅವನನ್ನು ಪರಮೇಶ್ವರನ ಅಂಶವೆಂದು ಮನ್ನಿಸಬೇಕಾದರೆ ಬೇರೆ ಯಾವ ಅಂಥ ಲಕ್ಷಣವಿಲ್ಲ. ಮತ್ತು ಚಂದ್ರನನ್ನು ಹಣದ ಪ್ರಾಪ್ತಿಯ ಸಲುವಾಗಿ ಪೂಜಿಸುತ್ತಾರೆ, ಆದರೆ ಅವನ ಪೂಜೆಯಿಂದಲೇ ಹಣದ ಲಾಭವಾಗುತ್ತಿದ್ದರೆ ಸಮಸ್ತ ದರಿದ್ರರು ಈ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು, ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಇವೆಲ್ಲವು ಮಿಥ್ಯಾಭಾವವಿವೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಜ್ಯೋತಿಷ ಶಾಸ್ತ್ರದ ವಿಚಾರದಿಂದ ಅನಿಷ್ಟ ಗ್ರಹಗಳು ಬಂದ ಮೇಲೆ ಅವುಗಳ ಪೂಜೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ, ಅದರ ಸಲುವಾಗಿ ದಾನ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ; ಆದರೆ ಯಾವ ಪ್ರಕಾರ ಜಿಂಕೆ ಮೊದಲಾದವು ತಾವಾಗಿಯೇ

ಗಮನ ಮಾಡುತ್ತವೆ, ಮತ್ತು ಅವು ಪುರುಷನ ಎಡ-ಬಲಕ್ಕೆ ಬಂದ ಮೇಲೆ ಸುಖ-ದುಃಖವಾಗುವ ಭವಿಷ್ಯ ಜ್ಞಾನಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗುತ್ತವೆ, ಆದರೆ ಅವೇನು ಸುಖ-ದುಃಖ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಮರ್ಥವಿಲ್ಲ; ಅದೇ ಪ್ರಕಾರ ಗ್ರಹ-ಗಳು ತಾವಾಗಿಯೇ ಗಮನ ಮಾಡುತ್ತವೆ, ಮತ್ತು ಜೀವದ ಯಥಾಸಂಭವ ಯೋಗವು ಪ್ರಾಪ್ತವಾದ ಮೇಲೆ ಸುಖ-ದುಃಖವಾಗುವ ಭವಿಷ್ಯ ಜ್ಞಾನಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗುತ್ತವೆ, ಆದರೆ ಅವೇನು ಸುಖ-ದುಃಖ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಮರ್ಥವಿಲ್ಲ. ಕೆಲವರಂತೂ ಅವರ ಪೂಜೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಅವರಿಗೆ ಕೂಡ ಇಷ್ಟಸಿದ್ಧಿಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ; ಕೆಲವರು ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ ಅವರಿಗೆ ಇಷ್ಟಸಿದ್ಧಿಯಾಗುತ್ತದೆ; ಆದುದರಿಂದ ಅವರ ಪೂಜೆ ಮೊದಲಾದುವನ್ನು ಮಾಡುವುದು ಮಿಥ್ಯಾಭಾವವಿದೆ.

ಪ್ರಶ್ನೆ : ದಾನ ಕೊಡುವುದಂತೂ ಪುಣ್ಯವಿದೆ. ಅದು ಒಳ್ಳೆಯದೇ ಇದೆಯಲ್ಲವೆ?

ಉತ್ತರ : ಧರ್ಮದ ಸಲುವಾಗಿ ಕೊಡುವುದು ಪುಣ್ಯವಿದೆ. ಇವರಂತೂ ದುಃಖದ ಭಯದಿಂದ ಮತ್ತು ಸುಖದ ಲೋಭದಿಂದ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ, ಆದುದರಿಂದ ಪಾಪವೇ ಇದೆ.

ಹೀಗೆ ಅನೇಕ ಪ್ರಕಾರದಿಂದ ಜ್ಯೋತಿಷಿ ದೇವಗಳನ್ನು ಪೂಜಿಸುತ್ತಾರೆ ಅದು ಮಿಥ್ಯೆಯಿದೆ.

ಅಲ್ಲದೆ ದೇವಿ-ದಹಾಡಿ ಮೊದಲಾದವರಿದ್ದಾರೆ; ಅವರು ಕೆಲವರಂತೂ ವ್ಯಂತರಿ ಮತ್ತು ಜ್ಯೋತಿಷಿನಿಯರಿ-ದ್ದಾರೆ, ಅವರ ಸ್ವರೂಪವನ್ನು ವಿಪರೀತವಾಗಿ ಮನ್ನಿಸಿ ಪೂಜಾದಿಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಕೆಲವರಂತೂ ಕಾಲ್ಪನಿಕ ರಿದ್ದಾರೆ; ಆದರೆ ಅವರುಗಳ ಕಲ್ಪನೆ ಮಾಡಿ ಪೂಜಾದಿಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ.

ಈ ಪ್ರಕಾರ ವ್ಯಂತರ ಮೊದಲಾದವರ ಪೂಜೆಯು ನಿಷೇಧಮಾಡಲಾಗಿದೆ.

ಕ್ಷೇತ್ರಪಾಲ, ಪದ್ಮಾವತಿ ಮೊದಲಾದವರ ಪೂಜೆಯು ನಿಷೇಧ

ಪ್ರಶ್ನೆ : ಕ್ಷೇತ್ರಪಾಲ, ದಹಾಡಿ, ಪದ್ಮಾವತಿ ಮೊದಲಾದ ದೇವಿಯರು, ಯಕ್ಷ-ಯಕ್ಷಿಣಿ ಮೊದಲಾದವರು ಆ ಜಿನಮತದ ಅನುಸರಣೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಅವರ ಪೂಜಾದಿಗಳನ್ನು ಮಾಡುವಲ್ಲಿ ಯಾವ ದೋಷವಿಲ್ಲವಲ್ಲವೇ?

ಉತ್ತರ : ಜಿನಮತದಲ್ಲಿ ಸಂಯಮ ಧಾರಣ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಪೂಜ್ಯತೆಯು ಬರುತ್ತದೆ; ಮತ್ತು ದೇವ ಗಳಿಗೆ ಸಂಯಮವು ಇರುವುದೇ ಇಲ್ಲ. ಮತ್ತು ಇವರನ್ನು ಸಮ್ಯಕ್ತ್ವಿಗಳೆಂದು ಮನ್ನಿಸಿ ಪೂಜಿಸುತ್ತಾರೆ, ಆದರೆ ಭವ ನತ್ರಿಕದಲ್ಲಿ ಸಮ್ಯಕ್ತ್ವದ್ದೇ ಮುಖ್ಯತೆಯಿಲ್ಲ ಒಂದು ವೇಳೆ ಸಮ್ಯಕ್ತ್ವದಿಂದಲೇ ಪೂಜಿಸುತ್ತಿದ್ದರೆ ಸರ್ವಾರ್ಥ ಸಿದ್ಧಿಯದೇವ, ಲೌಕಾಂತಿಕದೇವ ಅವರನ್ನೂ ಏಕೆ ಪೂಜಿಸುವುದಿಲ್ಲ ? ಇವರ ಜಿನಭಕ್ತಿಯು ವಿಶೇಷವಿದೆಯೆಂದರೆ ಭಕ್ತಿಯ ವಿಶೇಷತೆಯು ಸೌಧರ್ಮ ಇಂದ್ರನದೂ ಇದೆ, ಅವನು ಸಮ್ಯಗ್ದೃಷ್ಟಿಯೂ ಇದ್ದಾನೆ; ಅವನನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಕೊಟ್ಟು ಇವರನ್ನು ಏತಕ್ಕಾಗಿ ಪೂಜಿಸುವುದು ? ಯಾವ ಪ್ರಕಾರ ರಾಜನಿಗೆ ಪ್ರತಿಹಾರಿಗಳಿದ್ದಾರೆ ಅದೇ ಪ್ರಕಾರ ತೀರ್ಥಂಕರರಿಗೆ ಕ್ಷೇತ್ರಪಾಲಕರಿದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳಬಹುದು; ಆದರೆ ಸಮವಸರಣದಲ್ಲಿ ಇವರ ಅಧಿಕಾರವಿಲ್ಲ, ಇದಂತೂ ಕುರುಡು ನಂಬಿಗೆಯಿದೆ. ಮತ್ತು ಯಾವ ಪ್ರಕಾರ ಪ್ರತಿಹಾರಿಗಳಿಗೆ ಭೆಟ್ಟಿಯಾದರೆ ಅವರು ರಾಜನ ಭೆಟ್ಟಿ ಮಾಡಿಸುತ್ತಾರೆ; ಆದೇ ಪ್ರಕಾರ ಇವರು ತೀರ್ಥಂಕರರ ಸಂದರ್ಶನ ಮಾಡಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿಯಂತೂ ಭಕ್ತಿಯಿದ್ದವನೇ ತೀರ್ಥಂಕರರ ದರ್ಶನ ಮಾಡುತ್ತಾನೆ, ಯಾವುದೂ ಯಾರ ಅಧೀನವಾಗಿಲ್ಲ.

ಆಯುಧಧಾರಿಗಳೂ ರೌದ್ರಸ್ವರೂಪರೂ ಆದಂಥವರನ್ನು ಹಾಡಿ-ಹಾಡಿ ಭಜಿಸುತ್ತಾರೆ, ಇಂದೆಂಥ ಅಜ್ಞಾ-

ನತೆ! ಆದರೆ ಜಿನಮತದಲ್ಲಿ ಕೂಡ ರೌದ್ರರೂಪವು ಪೂಜ್ಯವಾದರೆ ಇದು ಕೂಡ ಅನ್ಯಮತದ ಸಮಾನವೇ ಆಯಿತು. ತೀವ್ರಮಿಥ್ಯಾತ್ವಭಾವದಿಂದ ಜಿನಮತದಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಇಂಥ ವಿಪರೀತ ಪ್ರವೃತ್ತಿಗೆ ಮನ್ನಣೆಯಾಗುತ್ತದೆ.

ಈ ಪ್ರಕಾರ ಕ್ಷೇತ್ರಪಾಲ ಮೊದಲಾದವರನ್ನು ಕೂಡ ಪೂಜಿಸುವುದು ಯೋಗ್ಯವಿಲ್ಲ.

ಅದರಂತೆ ಹಸು, ಹಾವು ಮೊದಲಾದವು ತಿರ್ಯಂಚವಿದ್ದು ಅವು ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷವಾಗಿ ತಮಗಿಂತ ಕೀಳಾಗಿ ಕಂಡು ಬರುತ್ತವೆ; ಅವುಗಳನ್ನು ತಿರಸ್ಕರಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ, ಅವುಗಳ ನಿಂದ್ಯಾವಸ್ಥೆಯು ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷವಾಗಿ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಇನ್ನು ವೃಕ್ಷ, ಅಗ್ನಿ, ಜಲ ಮೊದಲಾದವು ಸ್ಥಾವರವಿವೆ; ಅವು ತಿರ್ಯಂಚಗಳಿಗಿಂತಲೂ ಅತ್ಯಂತ ಹೀನಾವಸ್ಥೆಗೆ ಪ್ರಾಪ್ತವಾದದ್ದು ಕಂಡು ಬರುತ್ತದೆ. ಮತ್ತು ಶಸ್ತ್ರ, ಮಸಿಕುಡಿಕೆ ಮೊದಲಾದವು ಅಚೇತನವಿವೆ; ಅವು ಸರ್ವಶಕ್ತಿಯಿಂದ ಹೀನವಿರುವುದು ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷಭಾಸವಾಗುತ್ತದೆ, ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಪೂಜ್ಯತೆಯ ಉಪಚಾರ ಕೂಡ ಸಂಭವವಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ಇವುಗಳನ್ನು ಪೂಜಿಸುವುದು ಮಹಾಮಿಥ್ಯಾಭಾವವಿದೆ. ಇವುಗಳನ್ನು ಪೂಜಿಸುವುದರಿಂದ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ಹಾಗೂ ಅನುಮಾನದಿಂದ ಕೂಡ ಯಾವ ಫಲಪ್ರಾಪ್ತಿಯು ಕಂಡು ಬರುವುದಿಲ್ಲ; ಆದುದರಿಂದ ಇವುಗಳನ್ನು ಪೂಜಿಸುವುದು ಯೋಗ್ಯವಿಲ್ಲ.

ಈ ಪ್ರಕಾರ ಸಮಸ್ತ ಕುದೇವಗಳನ್ನು ಪೂಜಿಸುವುದರ-ಮನ್ನಿಸುವುದರ ನಿಷೇಧವಿದೆ.

ಮಿಥ್ಯಾತ್ವದ ಮಹಿಮೆಯನ್ನಾದರೂ ನೋಡಿರಿ! ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ತಮಗಿಂತ ಕೀಳರಿಗೆ ನಮಸ್ಕಾರ ಮಾಡುವಲ್ಲಿತಮಗೆ ಕಡಿಮೆತನವೆಂದು ಮನ್ನಿಸುತ್ತಾರೆ, ಮತ್ತು ಮೋಹಿತರಾಗಿ ತಿಪ್ಪೆಗಳವರೆಗೆ ಪೂಜಿಸುತ್ತಿರುವಲ್ಲಿಯೂ ಕಡಿಮೆತನವೆಂದು ಮನ್ನಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಇನ್ನು ಲೋಕದಲ್ಲಂತೂ ಯಾವುದರಿಂದ ತಮ್ಮ ಪ್ರಯೋಜನದ ಸಿದ್ಧಿಯಾಗುತ್ತದೆಂದು ತಿಳಿಯುತ್ತಾರೆ ಅದರದೇ ಸೇವೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಮತ್ತು ಮೋಹಿತರಾಗಿ'ಕುದೇವರಿಂದ ನನ್ನ ಪ್ರಯೋಜನದ ಸಿದ್ಧಿಯು ಹೇಗಾಗುವದೆ'ಂಬುದರ ವಿಚಾರ ಮಾಡದೆಯೇ ಕುದೇವರ ಸೇವನೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಆ ಕುದೇವರ ಸೇವನೆ ಮಾಡುತ್ತಿರುವಾಗ ಸಾವಿರಾರು ವಿಘ್ನಗಳು ಬಂದೊದಗಿದರೂ ಅವನ್ನು ಗಣನೆಗೆ ತಂದುಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ಯಾವುದೇ ಪುಣ್ಯದ ಉದಯದಿಂದ ಇಷ್ಟ ಕಾರ್ಯವಾದರೆ ಇವರ ಸೇವನೆಯಿಂದ ಈ ಕಾರ್ಯವಾಯಿತೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಮತ್ತು ಕುದೇವಾದಿಗಳ ಸೇವನೆ ಮಾಡದೆಯೇ ಇಷ್ಟಕಾರ್ಯಗಳಾದರೆ ಅವನ್ನಂತೂ ಗಣನೆಗೆ ತಂದುಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ಯಾವುದಾದರೂ ಅನಿಷ್ಟವಾಗಿ ಹೋದರೆ ಇವರ ಸೇವನೆ ಮಾಡದಿರುವುದರಿಂದ ಅನಿಷ್ಟವಾಯಿತೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಇವರುಗಳ ಆಧೀನದಲ್ಲಿ ಇಷ್ಟ-ಅನಿಷ್ಟ ಮಾಡುವುದಿದ್ದರೆ ಇವರನ್ನು ಪೂಜಿಸುವವರಿಗೆ ಇಷ್ಟವಾಗಬೇಕು ಮತ್ತು ಪೂಜಿಸದವರಿಗೆ ಅನಿಷ್ಟವಾಗಬೇಕೆಂದು ವಿಚಾರಿಸುವುದಿಲ್ಲ; ಆದರೆ ಹೀಗಂತೂ ಕಂಡು ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಯಾವ ಪ್ರಕಾರ ಶೀತಲಾಳನ್ನು ಅಧಿಕವಾಗಿ ಮನ್ನಿಸುತ್ತಿರುವವರ ಮಕ್ಕಳು ಸಾಯುತ್ತಿರುವುದು ಕಂಡು ಬರುತ್ತದೆ. ಮತ್ತು ಮನ್ನಿಸದವರ ಮಕ್ಕಳು ಜೀವಿತವಿದ್ದುದು ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಶೀತಲಾಳನ್ನು ಮನ್ನಿಸುವುದು ಕಿಂಚಿತ್ತೂ ಕಾರ್ಯಕಾರಿಯಾಗಿಲ್ಲ.

ಇದೇ ಪ್ರಕಾರ ಎಲ್ಲ ಕುದೇವಗಳನ್ನು ಮನ್ನಿಸುವುದು ಸ್ವಲ್ಪಕೂಡ ಕಾರ್ಯಕಾರಿಯಿಲ್ಲ.

ಪ್ರಶ್ನೆ : ಕಾರ್ಯಕಾರಿಯಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಬಿಡಲಿ, ಅವರನ್ನು ಮನ್ನಿಸುವುದರಿಂದ ಯಾವ ಕೆಡಕಂತೂ ಆಗುವುದಿಲ್ಲವಲ್ಲವೇ ?

ಉತ್ತರ : ಕೆಡಕಾಗದಿದ್ದರೆ ನಾವೇಕೆ ನಿಷೇಧ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೆವು ? ಆದರೆ ಅದರಿಂದ ಮಿಥ್ಯಾತ್ವಾದಿಗಳು ದೃಢವಾಗುವುದರಿಂದ ಮೋಕ್ಷಮಾರ್ಗವು ದುರ್ಲಭವಾಗಿ ಹೋಗುತ್ತದೆ ಇದು ದೊಡ್ಡ ಕೆಡಕು ಇದೆ ಮತ್ತು ಇನ್ನೊಂದು ಕೆಡಕೆಂದರೆ ಪಾಪ ಬಂಧವಾಗುವುದರಿಂದ ಮುಂದೆ ಕೂಡ ದುಃಖವನ್ನು ಅನುಭವಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಪ್ರಶ್ನೆ : ಮಿಥ್ಯಾತ್ವಾದಿ ಭಾವಗಳಂತೂ ಅತತ್ತ್ವ-ಶ್ರದ್ಧೆಯಾದ ಮೇಲೆ ಆಗುತ್ತವೆ ಮತ್ತು ಪಾಪಬಂಧವು ಕೀಳುಕಾರ್ಯ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಆಗುತ್ತದೆ; ಆದರೆ ಅವರನ್ನು ಮನ್ನಿಸುವುದರಿಂದ ಮಿಥ್ಯಾತ್ವ ಮತ್ತು ಪಾಪ ಬಂಧವು ಹೇಗಾಗುವುದು ?

ಉತ್ತರ : ಮೊದಲಂತೂ ಪರದ್ರವ್ಯಗಳನ್ನು ಇಷ್ಟಾನಿಷ್ಟವಾಗಿ ಮನ್ನಿಸುವುದೇ ಮಿಥ್ಯೆಯಿದೆ, ಏಕೆಂದರೆ ಯಾವುದೇ ದ್ರವ್ಯವು ಯಾರಿಗೂ ಶತ್ರು-ಮಿತ್ರವಿಲ್ಲ. ಮತ್ತು ಆ ಪದಾರ್ಥಗಳು ಇಷ್ಟಾನಿಷ್ಟವಾಗಿ ಕಂಡುಬರುತ್ತಿರುವುದರ ಕಾರಣವು ಪಾಪ-ಪುಣ್ಯವಿದೆ; ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಯಾವುದರಿಂದ ಪುಣ್ಯಬಂಧವಾಗುವುದು, ಪಾಪಬಂಧವಾಗುದಿಲ್ಲ ಅದನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು. ಒಂದುವೇಳೆ ಕರ್ಮೋದಯದ ನಿಶ್ಚಯವಿಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ಇಷ್ಟಾನಿಷ್ಟದ ಬಾಹ್ಯಕಾರಣಗಳ ಸಂಯೋಗ-ವಿಯೋಗದ ಉಪಾಯ ಮಾಡಬೇಕು; ಆದರೆ ಕುದೇವರನ್ನು ಮನ್ನಿಸುವುದರಿಂದ ಇಷ್ಟಾನಿಷ್ಟದ ಬುದ್ಧಿಯು ದೂರವಾಗುವುದಿಲ್ಲ, ಕೇವಲ ವೃದ್ಧಿಗೆ ಪ್ರಾಪ್ತವಾಗುತ್ತದೆ; ಅದರಿಂದ ಪುಣ್ಯಬಂಧ ಕೂಡ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ, ಪಾಪಬಂಧ ಮಾತ್ರ ಆಗುತ್ತದೆ. ಇನ್ನು ಕುದೇವರು ಯಾರಿಗೆ ಧನಾದಿಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿರುವುದು-ಕಸಿದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವುದು ಕಂಡುಬರುವುದಿಲ್ಲ, ಆದುದರಿಂದ ಇವರು ಬಾಹ್ಯಕಾರಣಕೂಡ ಇಲ್ಲ. ಇವರ ಮನ್ನಣೆಯನ್ನು ಯಾವುದರ ಸಲುವಾಗಿ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತದೆ? ಅತ್ಯಂತ ಭ್ರಾಂತ ಬುದ್ಧಿಯಾದಾಗ, ಜೀವಾದಿತತ್ತ್ವಗಳ ಶ್ರದ್ಧೆ-ಜ್ಞಾನದ ಅಂಶಕೂಡ ಇಲ್ಲದಾಗ ಮತ್ತು ರಾಗ-ದ್ವೇಷಗಳು ಅತ್ಯಂತ ತೀವ್ರವಾದಾಗ ಕಾರಣರಿಲ್ಲದವರನ್ನುಕೂಡ ಇಷ್ಟಾನಿಷ್ಟದ ಕಾರಣರೆಂದು ಮನ್ನಿಸುತ್ತಾರೆ, ಆಗ ಕುದೇವರ ಮನ್ನಣೆಯಾಗುತ್ತದೆ.

ಇಂಥ ತೀವ್ರಮಿಥ್ಯಾತ್ವಾದಿ ಭಾವಗಳಾದ ಮೇಲೆ ಮೋಕ್ಷಮಾರ್ಗವು ಅತ್ಯಂತ ದುರ್ಲಭವಾಗಿ ಹೋಗುತ್ತದೆ.

ಕುಗುರುವಿನ ನಿರೂಪಣೆ ಮತ್ತು ಅವನ ಶ್ರದ್ಧಾದಿಗಳ ನಿಷೇಧ

ಮುಂದೆ ಕುಗುರುವಿನ ಶ್ರದ್ಧಾದಿಗಳ ನಿಷೇಧ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ.

ಯಾವ ಜೀವರುಗಳು ವಿಷಯ-ಕಷಾಯ ಮೊದಲಾದ ಅಧರ್ಮರೂಪವಾಗಿ ಪರಿಣಮಿಸುತ್ತಾರೆ, ಮತ್ತು ಮಾನಾದಿಗಳಿಂದ ತಮ್ಮನ್ನು ಧರ್ಮಾತ್ಮರೆಂದು ಮನ್ನಿಸುತ್ತಾರೆ, ಧರ್ಮಾತ್ಮರಿಗೆ ಯೋಗ್ಯವಾದ ನಮಸ್ಕಾರಾದಿ ಕ್ರಿಯೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ ಅಥವಾ ಧರ್ಮದ ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ಅಂಗವನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪಮಾತ್ರ ಧಾರಣಮಾಡಿ ದೊಡ್ಡ ಧರ್ಮಾತ್ಮರುಗಳೆಂದು ಕರೆಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ, ದೊಡ್ಡ ಧರ್ಮಾತ್ಮರಿಗೆ ಯೋಗ್ಯವಾದ ಕ್ರಿಯೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ-ಈ ಪ್ರಕಾರ ಧರ್ಮದ ಆಶ್ರಯಮಾಡಿ ತಮ್ಮನ್ನು ದೊಡ್ಡವರೆಂದು ಮನ್ನಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ ಅವರೆಲ್ಲರು ಕುಗುರುಗಳೆಂದು ತಿಳಿಯಬೇಕು. ಏಕೆಂದರೆ ಧರ್ಮ ಪದ್ಧತಿಯಲ್ಲಂತೂ ವಿಷಯ-ಕಷಾಯಾದಿಗಳು ಬಿಟ್ಟುಹೋದ ಮೇಲೆ ಎಂಥ ಧರ್ಮವನ್ನು ಧಾರಣ ಮಾಡಿರುತ್ತದೆ ಅಂಥದೇ ತಮ್ಮ ಪದವನ್ನು ಮನ್ನಿಸುವುದು ಯೋಗ್ಯವಿದೆ.

ಕುಲದ ಅಪೇಕ್ಷೆಯಿಂದ ಗುರುತನದ ನಿಷೇಧ

ಕೆಲವರಂತೂ ಕುಲದ ಮುಖಾಂತರ ತಮ್ಮನ್ನು ಗುರುಗಳೆಂದು ಮನ್ನಿಸುತ್ತಾರೆ. ಅವರಲ್ಲಿ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಮೊದಲಾದವರಂತೂ ನಮ್ಮ ಕುಲವೇ ಉಚ್ಚವಿರುವುದರಿಂದ ನಾವು ಎಲ್ಲರ ಗುರುಗಳಿದ್ದೇವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಕುಲದ ಉಚ್ಚತೆಯು ಧರ್ಮದ ಸಾಧನೆಯಿಂದ ಇದೆ. ಒಂದು ವೇಳೆ ಉಚ್ಚಕುಲದಲ್ಲಿ ಉತ್ಪನ್ನನಾಗಿ ಹೀನ ಆಚರಣೆ ಮಾಡಿದರೆ ಅವನನ್ನು ಉಚ್ಚನೆಂದು ಹೇಗೆ ಮನ್ನಿಸುವುದು? ಒಂದು ವೇಳೆ ಕುಲದಲ್ಲಿ ಉತ್ಪನ್ನವಾಗುವುದರಿಂದಲೇ ಉಚ್ಚತೆಯಿದ್ದರೆ ಮಾಂಸ ಭಕ್ಷಣ ಮೊದಲಾದುವನ್ನು ಮಾಡಿದ ಮೇಲೂ ಅವನನ್ನು ಉಚ್ಚನೆಂದೇ ಮನ್ನಿಸಿರಿ;

ಆದರೆ ಅದು ಸಂಭವಿಸುವುದಿಲ್ಲ, ಮಹಾಭಾರತ ಗ್ರಂಥದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲಿ 'ಯಾವನು ಬ್ರಾಹ್ಮಣನಾಗಿ ಚಾಂಡಾಲರ ಕಾರ್ಯಮಾಡುವನು ಅವನನ್ನು ಚಾಂಡಾಲ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನೆನ್ನಬೇಕೆ'ಂದು ಹೇಳಿದೆ ಒಂದು ವೇಳೆ ಕುಲದಿಂದಲೇ ಉಚ್ಚತನವಿರುತ್ತಿದ್ದರೆ ಇಂಥ ಹೀನ ಸಂಜ್ಞೆಯನ್ನು ಏತಕ್ಕಾಗಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ?

ಅದರಂತೆ ವೈಷ್ಣವ ಶಾಸ್ತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ವೇದವ್ಯಾಸ ಮೊದಲಾದವರು ಮೀನು ಮೊದಲಾದವುಗಳಿಂದ ಉತ್ಪನ್ನ-ರಾಗಿದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಅಲ್ಲಿ ಕುಲದ ಪರಂಪರೆಯು ಹೇಗೆ ಉಳಿಯಿತು ? ಮತ್ತು ಮೂಲ ಉತ್ಪತ್ತಿಯಂತೂ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರದೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ; ಆದುದರಿಂದ ಎಲ್ಲರ ಕುಲವು ಒಂದಿದೆ, ಬೇರೆ ಕುಲವು ಹೇಗಿರುತ್ತದೆ? ಮತ್ತು ಉಚ್ಚಕುಲದ ಸ್ತ್ರೀಗೆ ನೀಚಕುಲದ ಪುರುಷನಿಂದ ಹಾಗೂ ನೀಚ ಕುಲದ ಸ್ತ್ರೀಗೆ ಉಚ್ಚಕುಲದ ಪುರುಷ-ನಿಂದ ಸಂಯೋಗವಾಗುವುದರಿಂದ ಸಂತತಿಯಾಗುತ್ತಿರುವುದು ಕಂಡು ಬರುತ್ತದೆ; ಅಲ್ಲಿ ಕುಲದ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕ-ತೆಯು ಹೇಗೆ ಉಳಿಯಿತು ?

ಪ್ರಶ್ನೆ : ಒಂದು ವೇಳೆ ಹೀಗಿದ್ದರೆ ಉಚ್ಚ-ನೀಚಕುಲದ ವಿಭಾಗವನ್ನು ಏತಕ್ಕಾಗಿ ಮನ್ನಿಸುವಿರಿ ?

ಉತ್ತರ : ಈ ಲೌಕಿಕ ಕಾರ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಅಸತ್ಯ ಪ್ರವೃತ್ತಿಯು ಕೂಡ ಸಂಭವವಿದೆ, ಧರ್ಮಕಾರ್ಯ-ದಲ್ಲಂತೂ ಅಸತ್ಯತೆಯು ಸಂಭವಿಸುವುದಿಲ್ಲ; ಆದುದರಿಂದ ಧರ್ಮಪದ್ಧತಿಯಲ್ಲಿ ಕುಲದ ಅಪೇಕ್ಷೆಯಿಂದ ಶ್ರೇಷ್ಠ-ತೆಯು ಸಂಭವಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಧರ್ಮ ಸಾಧನದಿಂದಲೇ ಶ್ರೇಷ್ಠತೆಯು ಬರುತ್ತದೆ. ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಮೊದಲಾದ ಕುಲಗಳಲ್ಲಿನ ಶ್ರೇಷ್ಠತೆಯು ಅದು ಧರ್ಮ ಪ್ರವೃತ್ತಿಯಿಂದ ಇದೆ; ಧರ್ಮ ಪ್ರವೃತ್ತಿಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಕೊಟ್ಟು ಹಿಂಸಾದಿ ಪಾಪಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರವರ್ತಿಸುವುದರಿಂದ ಆ ಶ್ರೇಷ್ಠತೆಯು ಹೇಗೆ ಉಳಿಯುವುದು?

ಅದರಂತೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡ ಭಕ್ತರಾಗಿದ್ದಾರೆ, ಸಿದ್ಧರಾಗಿದ್ದಾರೆ, ಧರ್ಮಾತ್ಮರಾಗಿದ್ದಾರೆ; ನಾವು ಅವರ ಸಂತತಿಯಲ್ಲಿರುವುದರಿಂದ ನಾವು ಕೂಡ ಗುರುಗಳಿದ್ದೇವೆಂದು ಕೆಲವರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಆ ದೊಡ್ಡವರ ದೊಡ್ಡವರಂತೂ ಹೀಗೆ ಉತ್ತಮರಿರಲಿಲ್ಲ; ಒಂದು ವೇಳೆ ಅವರ ಸಂತತಿಯಲ್ಲಿ ಉತ್ತಮ ಕಾರ್ಯ ಮಾಡುವುದ-ರಿಂದ ಉತ್ತಮರೆಂದು ಮನ್ನಿಸುತ್ತಿದ್ದಾಗ ಉತ್ತಮ ಪುರುಷರ ಸಂತತಿಯಲ್ಲಿ ಯಾವನು ಉತ್ತಮ ಕಾರ್ಯ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ ಅವನನ್ನು ಉತ್ತಮನೆಂದು ಏತಕ್ಕಾಗಿ ಮನ್ನಿಸುವಿರಿ? ಶಾಸ್ತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಲೋಕದಲ್ಲಿ ಕೂಡ ತಂದೆಯು ಶುಭ ಕಾರ್ಯ ಮಾಡಿ ಉಚ್ಚಪದ ಪ್ರಾಪ್ತ ಮಾಡಿಕೊಂಡರೆ ಮಗನು ಅಶುಭ ಕಾರ್ಯ ಮಾಡಿ ನೀಚ ಪದವಿಗೆ ಪ್ರಾಪ್ತನಾಗುತ್ತಾನೆ; ತಂದೆಯು ಅಶುಭಕಾರ್ಯ ಮಾಡಿ ನೀಚ ಪದವಿಗೆ ಪ್ರಾಪ್ತನಾದರೆ ಮಗನು ಶುಭ ಕಾರ್ಯ ಮಾಡಿ ಉಚ್ಚಪದವನ್ನು ಪ್ರಾಪ್ತ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆಂಬುದು ಪ್ರಸಿದ್ಧವಿದೆ. ಆದುದರಿಂದ ದೊಡ್ಡವರ ಅಪೇಕ್ಷೆ-ಯಿಂದ ಶ್ರೇಷ್ಠರೆಂದು ಮನ್ನಿಸುವುದು ಯೋಗ್ಯವಿಲ್ಲ.

ಈ ಪ್ರಕಾರ ಕುಲದ ಮುಖಾಂತರ ಗುರುತನವನ್ನು ಮನ್ನಿಸುವುದು ಅದು ಮಿಥ್ಯಾಭಾವವಿದೆಯೆಂದು ತಿಳಿಯಬೇಕು,

ಮತ್ತೆ ಅದೆಷ್ಟೋ ಜನರು ಪಟ್ಟಪರಂಪರೆಯಿಂದ ಗುರುತನವನ್ನು ಮನ್ನಿಸುತ್ತಾರೆ. ಪೂರ್ವಕಾಲದಲ್ಲಿ ಯಾವನಾದರೂ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಪುರುಷನಾಗಿದ್ದು ಅವನ ಗದ್ದುಗೆಯ ಮೇಲೆ ಯಾವ ಶಿಷ್ಯ-ಪ್ರತಿಶಿಷ್ಯರಾಗುತ್ತ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ ಅವರಲ್ಲಿ ಆ ಮಹಾಪುರುಷನಂಥ ಗುಣಗಳಿಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಗುರುತನವನ್ನು ಮನ್ನಿಸುತ್ತಾರೆ. ಒಂದು ವೇಳೆ ಹೀಗೇ ಇದ್ದರೆ ಆ ಗದ್ದುಗೆಯಲ್ಲಿ ಯಾವನಾದರೂ ಪರಸ್ತ್ರೀ ಗಮನ ಮೊದಲಾದ ಮಹಾಪಾಪ ಕಾರ್ಯಮಾಡು-ವನು ಅವನೂ ಧರ್ಮಾತ್ಮನಾಗುವನು, ಸದ್ಗತಿಗೆ ಪ್ರಾಪ್ತನಾಗುವನು; ಆದರೆ ಇದು ಸಂಭವವಿಲ್ಲ. ಮತ್ತು ಅವನು

ಪಾಪಿಯಿದ್ದರೆ ಗದ್ದುಗೆಯ ಅಧಿಕಾರಿಯೆಲ್ಲಿ ಉಳಿಯುವನು ? ಗುರುಪದವಿಗೆ ಯೋಗ್ಯವಾದ ಕಾರ್ಯವಮಾಡಿದವನೇ ಗುರು ಇದ್ದಾನೆ.

ಅದರಂತೆ ಕೆಲವರು ಮೊದಲಂತೂ ಸ್ತ್ರೀ ಮೊದಲಾದವರ ತ್ಯಾಗಿಯಿದ್ದು ಅನಂತರ ಭ್ರಷ್ಟರಾಗಿ ವಿವಾಹಾದಿಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಗೃಹಸ್ಥರಾದವರ ಸಂತತಿಯವರು ತಮ್ಮನ್ನು ಗುರುಗಳೆಂದು ಮನ್ನಿಸುತ್ತಾರೆ; ಆದರೆ ಭ್ರಷ್ಟವಾದನಂತರ ಗುರುತನವು ಹೇಗೆ ಉಳಿಯಿತು? ಇವರೂ ಅನ್ಯಗೃಹಸ್ಥರ ಸಮಾನರಾದರು. ಇವನು ಭ್ರಷ್ಟನಾಗಿ ಗೃಹಸ್ಥನಾಗಿರುವುದು ವಿಶೇಷವಾಯಿತು; ಇವರನ್ನು ಮೂಲ ಗೃಹಸ್ಥ ಧರ್ಮಿಗಳು ಗುರುಗಳೆಂದು ಹೇಗೆ ಮನ್ನಿಸಿಯಾರು ?

ಇನ್ನು ಕೆಲವರಂತೂ ಉಳಿದೆಲ್ಲ ಪಾಪಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ, ಓರ್ವ ಸ್ತ್ರೀಯೊಡನೆ ವಿವಾಹಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ಇದೇ ಅಂಶದಿಂದ ಗುರುತನವನ್ನು ಮನ್ನಿಸುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಒಂದು ಅಬ್ರಹ್ಮವಿಷ್ಟೇ ಪಾಪವಿಲ್ಲ, ಹಿಂಸೆ, ಪರಿಗ್ರಹ ಮೊದಲಾದವು ಕೂಡ ಪಾಪವಿವೆ; ಅವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತ ಧರ್ಮಾತ್ಮ-ಗುರುವೆಂದು ಹೇಗೆ ಮನ್ನಿಸುವುದು ? ಮತ್ತು ಅವನು ಧರ್ಮಬುದ್ಧಿಯಿಂದ ವಿವಾಹಾದಿಗಳ ತ್ಯಾಗಿಯಾಗಿಲ್ಲ; ಆದರೆ ಒಂದು ಆಜೀವಿಕೆಯ ಸಾಧನವೆಂದು ಮತ್ತು ಲಜ್ಜೆ ಮೊದಲಾದ ಪ್ರಯೋಜನದ ಸಲುವಾಗಿ ವಿವಾಹ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ. ಒಂದು ವೇಳೆ ಧರ್ಮಬುದ್ಧಿ ಇರುತ್ತಿದ್ದರೆ ಹಿಂಸಾದಿಗಳನ್ನು ಏತಕ್ಕಾಗಿ ವೃದ್ಧಿಸುವನು ? ಮತ್ತು ಧರ್ಮಬುದ್ಧಿಯಿಲ್ಲದವನಿಗೆ ಶೀಲದ ದೃಢತೆಯೂ ಉಳಿಯುವುದಿಲ್ಲ, ಅವನು ವಿವಾಹ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳದಿರುವುದರಿಂದ ಪರಸ್ತ್ರೀಗಮನದಂಥ ಮಹಾಪಾಪ ಉತ್ಪನ್ನಮಾಡುತ್ತಾನೆ. ಇಂಥ ಕ್ರಿಯೆಗಳು ಇದ್ದ ಮೇಲೆ ಗುರುತನವನ್ನು ಮನ್ನಿಸುವುದು ಮಹಾಭ್ರಷ್ಟಬುದ್ಧಿಯಿದೆ.

ಕೆಲವರಂತೂ ಯಾವುದೇ ಒಂದು ಪ್ರಕಾರದ ವೇಷ ಧಾರಣ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಗುರುತನವನ್ನು ಮನ್ನಿಸುತ್ತಾರೆ; ಆದರೆ ವೇಷಧಾರಣ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಧರ್ಮಾತ್ಮ-ಗುರುವೆಂದು ಮನ್ನಿಸಲು ಯಾವ ಧರ್ಮವಾಯಿತು? ಅಲ್ಲಿ ಕೆಲವರು ಟೊಪ್ಪಿಗೆ ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ, ಕೆಲವರು ಬಟ್ಟೆಕಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ, ಕೆಲವರು ನೀಳ ಷರಾಯಿ ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ, ಕೆಲವರು ಚದ್ದರ ಹೊದೆಯುತ್ತಾರೆ, ಕೆಲವರು ಕೆಂಪು ವಸ್ತ್ರವನ್ನಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ, ಕೆಲವರು ಶ್ವೇತ ವಸ್ತ್ರವನ್ನಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ, ಕೆಲವರು ಕ್ಯಾವಿ ಬಟ್ಟೆ ಧರಿಸುತ್ತಾರೆ, ಕೆಲವರು ನಾರಿನ ಬಟ್ಟೆ ಉಡುತ್ತಾರೆ, ಕೆಲವರು ಜಿಗರೆಯ ಚರ್ಮವಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ, ಕೆಲವರು ಮೈಗೆಲ್ಲ ಭಸ್ಮ ಬಳಿದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಇವೇ ಮೊದಲಾದ ಅನೇಕ ಸೋಗುಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಚಳಿ-ಬಿಸಿಲುಗಳ ಸಹನೆಯಾಗದಿದ್ದರೆ, ಲಜ್ಜೆಯು ಬಿಟ್ಟು ಹೋಗಿರದಿದ್ದರೆ ಮುಂಡಾಸು, ಪೈಜಾಮು ಮೊದಲಾದ ಪ್ರವೃತ್ತಿರೂಪದ ಉಡುಪುಗಳ ತ್ಯಾಗವನ್ನು ಏತಕ್ಕಾಗಿ ಮಾಡುವುದು ? ಅವುಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಕೊಟ್ಟು ಇಂಥ ಸೋಗು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವಲ್ಲಿ ಧರ್ಮದ ಯಾವ ಅಂಗವಾಗುವುದು? ಇಂಥ ವೇಷಗಳು ಗೃಹಸ್ಥರನ್ನು ಮೋಸಗೊಳಿಸುವ ಸಲುವಾಗಿ ಇವೆಯೆಂದು ತಿಳಿಯಬೇಕು. ಒಂದು ವೇಳೆ ಗೃಹಸ್ಥರಂತೆ ತಮ್ಮ ಸೋಗು ಇದ್ದರೆ ಗೃಹಸ್ಥರು ಹೇಗೆ ಮೋಸ ಹೊಗುವರು? ಮತ್ತು ಇವರಿಗೆ ಅವರ ಮುಖಾಂತರ ಆಜೀವಿಕೆ, ಧನ ಮತ್ತು ಮಾನಾದಿಗಳ ಪ್ರಯೋಜನ ಸಾಧಿಸುವುದಿದೆ. ಆದಕ್ಕಾಗಿ ಇಂಥ ಸೋಗು ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಭಾವುಕ ಜಗತ್ತು ಆ ಸೋಗವನ್ನು ನೋಡಿ ಮೋಸಹೋಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಧರ್ಮವಾಯಿತೆಂದು ಮನ್ನಿಸುತ್ತದೆ; ಆದರೆ ಇದು ಭ್ರಾಂತಿಯಿದೆ. ಇದನ್ನೇ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ,-

ಜಹ ಕುವಿ ವೇಸ್ಸಾರತ್ತೋ ಮುಸಿಜ್ಜಮಾಣೋ ವಿಮಣ್ಣಏ ಹರಿಸಂ ।
ತಹ ಮಿಚ್ಛವೇಸಮುಸಿಯಾ ಗಯಂ ಪಿ ಣ ಮುಣಂತಿ ಧಮ್ಮ-ಣಿಹಿಂ ॥೫॥

— ಉಪದೇಸ ಸಿದ್ಧಾಂತ ರತ್ನಮಾಲೆ

ಅರ್ಥ : ಯಾವ ಪ್ರಕಾರ ಓರ್ವ ವೇಶ್ಯಾಸಕ್ತ ಪುರುಷನು ತನ್ನ ಸಂಪತ್ತನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರೂ ಹರ್ಷ ಮನ್ನಿಸುತ್ತಾನೆ ಅದೇ ಪ್ರಕಾರ ಮಿಥ್ಯಾವೇಷದಿಂದ ಮೋಸಹೋದ ಜೀವನು ಧರ್ಮಧನವು ನಷ್ಟವಾಗುತ್ತಿದ್ದರೂ ಅದನ್ನು ಲಕ್ಷ್ಯದಲ್ಲಿ ತಂದುಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ. **ಭಾವಾರ್ಥ:** ಈ ಮಿಥ್ಯಾವೇಷವುಳ್ಳ ಜೀವರುಗಳ ಸುಶ್ರೂಷೆ ಮೊದಲಾದವುಗಳಿಂದ ತಮ್ಮ ಧರ್ಮಧನವು ನಷ್ಟವಾಗುತ್ತಿರುವುದರ ವಿಷಾದವಿಲ್ಲ, ಆದರೆ ಮಿಥ್ಯಾ ಬುದ್ಧಿಯಿಂದ ಹರ್ಷಮನ್ನಿಸುತ್ತಾರೆ. ಅಲ್ಲಿ ಕೆಲವರಂತೂ ಮಿಥ್ಯಾಶಾಸ್ತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವ ವೇಷಗಳ ನಿರೂಪಣೆಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಅವನ್ನು ಧಾರಣಮಾಡುತ್ತಾರೆ; ಆದರೆ ಆ ಶಾಸ್ತ್ರಗಳ ಕರ್ತರಾದ ಪಾಪಿಗಳು ಸುಲಭ ಕ್ರಿಯೆ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಉಚ್ಚಪದ ಪ್ರರೂಪಣೆ ಮಾಡುವಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಮನ್ನಣೆಯಾಗುವುದು ಹಾಗೂ ಇತರ ಬಹಳಷ್ಟು ಜೀವರುಗಳು ಈ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ತೊಡಗಬಹುದೆಂಬ ಅಭಿಪ್ರಾಯದಿಂದ ಮಿಥ್ಯಾಉಪದೇಶ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅವರ ಪರಂಪರೆಯಿಂದ ತಮ್ಮ ವೈಚಾರಿಕ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡ ಜೀವರುಗಳು ಸುಲಭವಾದ ಕ್ರಿಯೆಗಳಿಂದ ಉಚ್ಚಪದವು ದೊರಕುತ್ತದೆಯೆಂದು ಹೇಳುವಲ್ಲಿ ಏನಾದರೂ ವಂಚನೆಯಿರಬೇಕೆಂಬ ವಿಚಾರಕೂಡ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಭ್ರಾಂತಿಯಿಂದ ಅವರು ಹೇಳಿರುವ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ಪ್ರವರ್ತನೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ.

ಮತ್ತೆ ಕೆಲವರು ಶಾಸ್ತ್ರಗಳಲ್ಲಂತೂ ಕಠಿಣವಾದ ಮಾರ್ಗವನ್ನು ನಿರೂಪಣೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಅದಂತೂ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ತಮಗೆ ದೊಡ್ಡ ಹೆಸರನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಲ್ಲದೆ ಜಗತ್ತು ಮನ್ನಿಸುವುದಿಲ್ಲವೆಂಬ ಅಭಿಪ್ರಾಯದಿಂದ ಯತಿ, ಮುನಿ, ಆಚಾರ್ಯ, ಉಪಾಧ್ಯಾಯ, ಸಾಧು, ಭಟ್ಟಾರಕ, ಸನ್ಯಾಸಿ, ಯೋಗಿ, ತಪಸ್ವಿ, ನಗ್ನ ಮೊದಲಾದ ದೊಡ್ಡ-ದೊಡ್ಡ ಹೆಸರುಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ ಮತ್ತು ಇವುಗಳ ಆಚಾರಗಳನ್ನು ಸಾಧಿಸುವ ಸಾಧ್ಯತೆಯಿಲ್ಲ; ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಇಚ್ಛಾನುಸಾರ ನಾನಾವೇಷ ತಳೆಯುತ್ತಾರೆ. ಇನ್ನು ಕೆಲವರಂತೂ ತಮ್ಮ ಇಚ್ಛಾನುಸಾರವೇ ಹೊಸ ಹೆಸರನ್ನು ಧಾರಣಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಮತ್ತು ಇಚ್ಛಾನುಸಾರವಾಗಿಯೇ ವೇಷಮಾಡುತ್ತಾರೆ.

ಹೀಗೆ ಅನೇಕ ವೇಷಧಾರಣ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಗುರುತನವೆಂದು ಮನ್ನಿಸುತ್ತಾರೆ; ಆದರೆ ಇದು ಮಿಥ್ಯೆಯಿಂದೆ.

ಪ್ರಶ್ನೆ : ಬಹಳಷ್ಟು ಪ್ರಕಾರದ ವೇಷಗಳು ಕಂಡುಬರುತ್ತವೆ, ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಸತ್ಯ-ಅಸತ್ಯ ವೇಷದ ಪರಿಚಯ ಹೇಗಾಗುವುದು ?

ಉತ್ತರ : ಯಾವ ವೇಷಗಳಲ್ಲಿ ವಿಷಯ-ಕಷಾಯಗಳ ಸಂಬಂಧವು ಸ್ವಲ್ಪಮಾತ್ರವೂ ಇಲ್ಲ ಆ ವೇಷಗಳು ನಿಜವಾದ ವೇಷಗಳಿವೆ. ಆ ನಿಜವಾದ ವೇಷಗಳಲ್ಲಿ ಮೂರು ಪ್ರಕಾರಗಳಿದ್ದು ಉಳಿದೆಲ್ಲ ವೇಷಗಳು ಅಸತ್ಯವಾಗಿವೆ.

ಅದನ್ನೇ ಭ. ಕುಂದಕುಂದಾಚಾರ್ಯದೇವರು 'ಅಷ್ಟಪಾಹುಡ'ದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ,—

ಏಗಂ ಜಿಣಸ್ಸ ರೂವಂ ಬಿದಿಯಂ ಉಕ್ಕಿಟ್ಠಸಾವಯಾಣಂ ತು ।
ಅವರಟ್ಠಿಯಾಣ ತಇಯಂ ಚಉತ್ಥ ಪುಣ ಲಿಂಗದಂಸಣಂ ಣತ್ಥಿ ॥೧೮॥ — ದರ್ಶನಪಾಹುಡ

ಅರ್ಥ : ಒಂದಂತೂ ಜಿನಸ್ವರೂಪದ ನಿರ್ಗ್ರಂಥ ದಿಗಂಬರ ಮುನಿಲಿಂಗವಿದೆ, ಎರಡನೆಯದು ಉತ್ಕೃಷ್ಟ ಶ್ರಾವಕರ ರೂಪು ಎಂದರೆ ಹತ್ತನೆಯ, ಹನ್ನೊಂದನೆಯ ಪ್ರತಿಮಾಧಾರಿ ಶ್ರಾವಕನಲಿಂಗವಿದೆ, ಮೂರನೆಯದು ಆರ್ಯಿಕೆಯ ರೂಪವಿದ್ದು ಇದು ಸ್ತ್ರೀಯರಲಿಂಗವಿದೆ. ಹೀಗೆ ಈ ಮೂರು ಲಿಂಗಗಳಂತೂ ಶ್ರದ್ಧಾಪೂರ್ವಕವಿವೆ ಮತ್ತು ನಾಲ್ಕನೆಯ ಯಾವ ಲಿಂಗವೂ ಸಮ್ಯಗ್ದರ್ಶನ ಸ್ವರೂಪವಿಲ್ಲ. **ಭಾವಾರ್ಥ:** ಈ ಮೂರು ಲಿಂಗಗಳ ಅತಿರಿಕ್ತವಾಗಿ ಅನ್ಯಲಿಂಗವನ್ನು ಮನ್ನಿಸುವವನು ಶ್ರದ್ಧೆಯುಳ್ಳವನಿಲ್ಲ, ಮಿಥ್ಯಾದೃಷ್ಟಿಯಿದ್ದಾನೆ. ಇನ್ನು ಈ ವೇಷಧಾರಿಗಳಲ್ಲಿ ಅದೆಷ್ಟೋ ವೇಷಧಾರಿಗಳು ತಮ್ಮ ವೇಷದ ಪ್ರತೀತಿ ಮಾಡಿಸುವ ಸಲುವಾಗಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಧರ್ಮದ ಅಂಗವನ್ನೂ

ಪಾಲಿಸುತ್ತಾರೆ. ಯಾವ ಪ್ರಕಾರ ನಕಲಿ (ಖೊಟ್ಟಿ) ನಾಣ್ಯ ನಡೆಸಬೇಕೆನ್ನುವವನು ಅದರಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಬೆಳ್ಳಿಯ ಅಂಶವನ್ನೂ ಬೆರೆಸುತ್ತಾನೆ ಅದೇ ಪ್ರಕಾರ ಧರ್ಮದ ಯಾವುದೇ ಒಂದು ಅಂಗವನ್ನು ತೋರಿಸಿ ತಮ್ಮ ಶ್ರೇಷ್ಠತೆಯನ್ನು ಮನ್ನಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ.

ಪ್ರಶ್ನೆ : ಯಾವ ಧರ್ಮದ ಸಾಧನೆ ಮಾಡಿದೆ ಅದರ ಫಲವಂತೂ ದೊರಕುವುದು ?

ಉತ್ತರ : ಯಾವ ಪ್ರಕಾರ ಉಪವಾಸದ ಹೆಸರನ್ನಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಕಣಮಾತ್ರವೂ ಭಕ್ಷಣೆ ಮಾಡಿದರೆ ಪಾಪಿಯಿದ್ದಾನೆ, ಮತ್ತು ಏಕಾಶನದ ಹೆಸರನ್ನಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಸ್ವಲ್ಪ ಸಡಿಮೆ ಭೋಜನ ಮಾಡಿದರೆ ಅವನು ಧರ್ಮಾತ್ಮನಿದ್ದಾನೆ; ಅದೇ ಪ್ರಕಾರ ಉಚ್ಚಪದದ ಹೆಸರು ಹೇಳಿಕೊಂಡು ಅದರಲ್ಲಿ ಕಿಂಚಿತ್‌ಕೂಡ ಅನ್ಯಥಾ ಪ್ರವರ್ತಿಸಿದರೆ ಮಹಾಪಾಪಿಯಿದ್ದಾನೆ, ಮತ್ತು ಕೆಳತರಗತಿಯ ಪದದ ಹೆಸರನ್ನಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಸ್ವಲ್ಪಾದರೂ ಧರ್ಮಸಾಧನೆ ಮಾಡಿದರೆ ಅವನು ಧರ್ಮಾತ್ಮನಿದ್ದಾನೆ. ಆದುದರಿಂದ ಧರ್ಮದ ಸಾಧನೆಯು ಎಷ್ಟು ಸಾಧ್ಯವಿದೆಯೋ ಅಷ್ಟನ್ನೇ ಮಾಡಬೇಕು, ಯಾವ ದೋಷವಿಲ್ಲ; ಆದರೆ ಉಚ್ಚ ಧರ್ಮಾತ್ಮನೆಂಬ ಹೆಸರನ್ನಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ನೀಚ ಕ್ರಿಯೆಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದರಿಂದಂತೂ ಮಹಾಪಾಪವೇ ಆಗುತ್ತದೆ.

ಅದನ್ನೇ ಭ. ಕುಂದಕುಂದಾಚಾರ್ಯದೇವರು 'ಅಷ್ಟಪಾಹುಡ' ದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ,—

ಜಹಜಾಯರೂವಸರಿಸೋ ತಿಲತುಸಮೇತ್ತಂ ಣ ಗಿಹದಿ ಹತ್ಥೇಸು।
ಜಇ ಲೇಇ ಅಪ್ಪಬಹುಯಂ ತತ್ತೋ ಪುಣ ಜಾಇ ಣಿಗ್ಗೋದಂ ॥೧೮॥ —ಸೂತ್ರಪಾಹುಡ

ಅರ್ಥ : ಮುನಿಪದವು ಯಥಾಜಾತರೂಪ ಸದೃಶವಿದೆ, ಜನ್ಮವಾಗುತ್ತಿರುವಾಗ ಇರುವಂತೆ ನಗ್ನವಿದೆ. ಆ ಮುನಿಯು ಅರ್ಥ ಎಂದರೆ ಧನ—ವಸ್ತ್ರ ಮೊದಲಾದ ವಸ್ತುಗಳಲ್ಲಿ ತಿಲ ತುಷ ಮಾತ್ರವೂ ಗ್ರಹಣ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಒಂದು ವೇಳೆ ತಪ್ಪಿಕೂಡ ಅಲ್ಪಸ್ವಲ್ಪ ಗ್ರಹಣ ಮಾಡಿದರೆ ಅದರಿಂದ ಅವನು ನಿಗೋದಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತಾನೆ.

ನೋಡಿರಿ! ಗೃಹಸ್ಥಾವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಅಧಿಕ ಪರಿಗ್ರಹವನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಅದರಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಪ್ರಮಾಣ ಮಾಡಿದರೂ ಕೂಡ ಸ್ವರ್ಗ—ಮೋಕ್ಷದ ಅಧಿಕಾರಿಯಾಗುತ್ತಾನೆ ಮತ್ತು ಮುನಿತನದಲ್ಲಿ ಕಿಂಚಿತ್ ಪರಿಗ್ರಹವನ್ನು ಅಂಗೀಕಾರ ಮಾಡಿದರೂ ಕೂಡ ನಿಗೋದಗಾಮಿಯಾಗುತ್ತಾನೆ. ಆದುದರಿಂದ ಉಚ್ಚ ಹೆಸರನ್ನಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ನೀಚ ಪ್ರವೃತ್ತಿ ಮಾಡುವುದು ಯುಕ್ತವಿಲ್ಲ.

ನೋಡಿರಿ! ಹುಂಡಾವಸರ್ಪಿಣೀ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಇದು ಕಲಿಕಾಲವು ವರ್ತಿಸುತ್ತಿದೆ. ಇದರ ದೋಷದಿಂದ ಜಿನಮತದಲ್ಲಿ ಮುನಿಗಳ ಸ್ವರೂಪವು ಹೇಗಿದೆಯೆಂದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಬಾಹ್ಯಾಭ್ಯಂತರ ಪರಿಗ್ರಹಗಳ ಸಂಬಂಧವಿಲ್ಲ, ಕೇವಲ ತಮ್ಮ ಆತ್ಮನಲ್ಲಿ ಆತ್ಮರೂಪದ ಅನುಭವ ಮಾಡುತ್ತ ಶುಭಾಶುಭ ಭಾವಗಳಿಂದ ಉದಾಸೀನರಿರುತ್ತಾರೆ; ಮತ್ತು ಈಗ ವಿಷಯ—ಕಷಾಯಗಳಲ್ಲಿ ಆಸಕ್ತರಾದ ಜೀವರುಗಳು ಮುನಿಪದವನ್ನು ಧಾರಣ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ; ಅಲ್ಲಿ ಸರ್ವ ಸಾವದ್ಯದ ತ್ಯಾಗಿಯಾಗಿ ಪಂಚಮಹಾವ್ರತಾದಿಗಳನ್ನು ಅಂಗೀಕಾರ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ, ಶ್ವೇತ-ರಕ್ತ ವಸ್ತ್ರಗಳನ್ನು ಗ್ರಹಣ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ, ಭೋಜನ ಮೊದಲಾದವುಗಳಲ್ಲಿ ಆಸಕ್ತರಿರುತ್ತಾರೆ, ತಮ್ಮ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ವೃದ್ಧಿಸುವಲ್ಲಿ ಉದ್ಯಮಶೀಲರಿರುತ್ತಾರೆ. ಮತ್ತು ಕೆಲವರಂತೂ ಹಣವನ್ನೂ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿರುತ್ತಾರೆ, ಹಿಂಸಾದಿಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಮತ್ತು ನಾನಾ ಪ್ರಕಾರದ ಆರಂಭ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಅಲ್ಪ ಪರಿಗ್ರಹ ಗ್ರಹಣ ಮಾಡುವುದರ ಫಲವು ನಿಗೋದವೆಂದು ಹೇಳಿದೆ, ಇನ್ನು ಇಂಥ ಪಾಪಗಳ ಫಲದಿಂದಂತೂ ಅನಂತ ಸಂಸಾರವು ಆಗೇ ಆಗುತ್ತದೆ.

ಜನರ ಅಜ್ಞಾನವನ್ನಾದರೂ ನೋಡಿರಿ! ಯಾರಾದರೂ ಒಂದು ಪ್ರತಿಜ್ಞೆಯನ್ನೇ ಭಂಗ ಮಾಡಿದರೆ ಅವನನ್ನಂತೂ ಪಾಪಿಯೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ ಮತ್ತು ಇಂಥ ದೊಡ್ಡ ಪ್ರತಿಜ್ಞೆ ಭಂಗ ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ನೋಡಿ

ಕೂಡ ಅವರನ್ನು ಗುರುವೆಂದು ಮನ್ನಿಸುತ್ತಾರೆ, ಮುನಿಯಂತೆಯೇ ಅವರ ಸನ್ಮಾನಾದಿಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ, ಆದರೆ ಶಾಸ್ತ್ರದಲ್ಲಿ ಕೃತ, ಕಾರಿತ, ಅನುಮೋದನದ ಫಲ ಹೇಳಿದೆ; ಆದುದರಿಂದ ಅವರಿಗೆ ಕೂಡ ಅಂಥದೇ ಫಲವು ಲಭಿಸುತ್ತದೆ.

ಮುನಿಪದವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಕ್ರಮವಂತೂ ಹೇಗಿದೆಯೆಂದರೆ ಮೊದಲು ತತ್ತ್ವಜ್ಞಾನವಾಗುತ್ತದೆ, ಅನಂತರ ಉದಾಸೀನ ಪರಿಣಾಮಗಳಾಗುತ್ತವೆ, ಪರೀಷಹಾದಿಗಳನ್ನು ಸಹಿಸುವ ಶಕ್ತಿಬರುತ್ತದೆ; ಆಗ ಅವನು ತಾನಾಗಿಯೇ ಮುನಿಯಾಗಲು ಅಪೇಕ್ಷಿಸುತ್ತಾನೆ ಮತ್ತು ಆಗ ಶ್ರೀಗುರುಗಳು ಅವನಿಗೆ ಮುನಿಧರ್ಮದ ಅಂಗೀಕಾರ ಮಾಡಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಇದು ಎಂಥ ವಿಪರೀತತೆಯಿದೆ! ತತ್ತ್ವಜ್ಞಾನವಿಲ್ಲದ ವಿಷಯ-ಕಷಾಯಾಸಕ್ತರಾದ ಜೀವರುಗಳನ್ನು ಮಾಯೆಯಿಂದ ಮತ್ತು ಲೋಭ ತೋರಿಸಿ ಮುನಿಪದವನ್ನು ಕೊಡುವುದು, ಅನಂತರ ಅನ್ಯಥಾ ಪ್ರವೃತ್ತಿ ಮಾಡಿಸುವುದು; ಇದು ದೊಡ್ಡ ಅನ್ಯಾಯವಿದೆ.

ಈ ಪ್ರಕಾರ ಕುಗುರುಗಳ ಮತ್ತು ಅವರ ಸೇವನೆಯ ನಿಷೇಧ ಮಾಡಲಾಯಿತು.

ಈಗ ಈ ಕಥನವನ್ನು ದೃಢೀಕರಿಸುವ ಸಲುವಾಗಿ ಶಾಸ್ತ್ರಗಳ ಸಾಕ್ಷ್ಯ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ.

'ಉಪದೇಶಸಿದ್ಧಾಂತರತ್ನಮಾಲೆ'ಯಲ್ಲಿ ಹೀಗೆ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ,–

ಗುರುಣೋ ಭಟ್ಟಾ ಜಾಯಾ ಸದ್ದೇ ಥುಣಿ ಊಣ ಲಿಂತಿ ದಾಣಾಇಂ ।
ದೊಣ್ಣವಿ ಅಮುಣಿಯಸಾರಾ ದೂಸಮಾಸಮಿಯಮ್ಮಿ ಬುಡ್ಡಂತಿ ॥೩೦॥

ಅರ್ಥ : ಕಾಲದೋಷದಿಂದ ಗುರುಗಳಿರುವವರಂತೂ ಭಟ್ಟಂಗಿಗಳಾಗಿದ್ದಾರೆ; ಭಟ್ಟಂಗಿಗಳಂತೆ ಶಬ್ದಗಳ ಮುಖಾಂತರ ದಾನಿಗಳ ಸ್ತುತಿ ಮಾಡಿ ದಾನಾದಿಗಳನ್ನು ಸ್ವೀಕಾರ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಆದುದರಿಂದ ಈ ದುಃಖಮಕಾಲದಲ್ಲಿ ದಾನಕೊಡುವವನು ಮತ್ತು ದಾನ ಸ್ವೀಕರಿಸುವವರೀರ್ವರೂ ಸಂಸಾರ ಸಾಗರದಲ್ಲಿ ಮುಳುಗಿ ಹೋಗುತ್ತಾರೆ.

ಮತ್ತೆ ಆದರಲ್ಲಿಯೇ ಹೀಗೆ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ,–

ಸಪ್ಪೇ ದಿಟ್ಠೇ ಣಾಸಇ ಲೋಓ ಣಹಿ ಕೋವಿ ಕಿಂಪಿ ಅಕ್ಖೇಇ ।
ಜೋ ಚಯಇ ಕುಗುರು ಸಪ್ಪಂ ಹಾ ಮೂಢಾ ಭಣಇ ತಂ ದುಟ್ಠಂ ॥೩೬॥

ಅರ್ಥ : ಸರ್ಪವನ್ನು ನೋಡಿ ಯಾರಾದರೂ ಓಡಿ ಹೋದರೆ ಅವರಿಗಂತೂ ಜನರು ಏನನ್ನೂ ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಅಯ್ಯೋ! ಯಾರು ಆ ಕುಗುರು ಸರ್ಪವನ್ನು ತ್ಯಜಿಸುತ್ತಾರೆ ಅವರನ್ನು ಮೂಢ ಜನರು ದುಷ್ಟನೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ, ಕೀಳು ನುಡಿಯುತ್ತಾರೆ. ಎಂಥ ವಿಚಿತ್ರವಿದೆ ನೋಡಿರಿ !

ಸಪ್ಪೋ ಇಕ್ಕಂ ಮರಣಂ ಕುಗುರು ಅಣಂತಾಇ ದೇಇ ಮರಣಾಇಂ ।
ತೋ ವರ ಸಪ್ಪಂ ಗಹಿಯಂ ಮಾ ಕುಗುರು ಸೇವಣಂ ಭದ್ದಂ ॥೩೭॥

ಅರ್ಥ : ಅಯ್ಯಾ! ಸರ್ಪದಿಂದಂತೂ ಒಂದು ಸಲ ಮರಣವಾಗುತ್ತದೆ, ಮತ್ತು ಕುಗುರುವು ಅನಂತ ಮರಣಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತಾನೆ ಎಂದರೆ ಅನಂತಬಾರಿ ಜನ್ಮ-ಮರಣಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಸುತ್ತಾನೆ. ಆದುದರಿಂದ ಎಲೈ ಮಂಗಳಕರನೇ ! ಸರ್ಪದ ಗ್ರಹಣವಂತೂ ಒಳ್ಳೆಯದಿದೆ, ಆದರೆ ಕುಗುರುವಿನ ಸೇವನೆಯು ಒಳ್ಳೆಯದಿಲ್ಲ.